

BIBLIOTEKA ZNANSTVENO FANTASTIČNIH ROMANA NEXUS

NASLOV IZVORNIKA

Stardeath

E. C. Tubb

Copyright © 1983 by E. C. Tubb

ZVJEZDANA SMRT crostuff.net

PREVELA VIDA TROJAK ZAGREB, listopad 2007.

E. C. Tubb: Zvezdana smrt

Prvo poglavlje

Nakon stoje ponovno uspio progledati, a prošla je čitava vječnost, Vari promotri svoje ruke pa se začuđeno zagleda u nenagrdenu kožu, neslomljene kosti i netaknute nokte. Poznavao je svoje ruke kao nešto užasno spaljene, spržene, s krvavim žuljevima, zdrobljenih zglobova, rascjepljenih kostiju čiji su oštri završeci boli kožu.

"Evo", reče mu lik pokraj njega i pruži mu čašu ispunjenu blijedo plavom tekućinom. "Ovo će pomoći".

Zamaskirani je muškarac bio bezličan, ispod kombinezona koji ga je sasvim pokrивao. Bila je to spodoba vješto kreirane anonimnosti, čak mu je i glas odavao proračunato izobličenje. Čaša koju je držao u ruci skrivenoj pod rukavicom bila je načinjena od krhke plastike koja se mrvī u prah u slučaju da se razbije. Vari ju je ignorirao, baš kao i čovjeka, koncentrirajući se na vlastite ruke prisjećajući se svega što im se dogodilo.

"Subjektivno kažnjavanje", objasnio je zakukuljeni lik. "Iluzija kreirana uz pomoć električnih stimulansa na određene dijelove korteksa. Daje razina bila previsoka, tvoja bi protoplazma reagirala psihosomatskim zrcaljenjem. Ovako si samo pretrpio duševnu bol."

BIBLIOTEKA ZNANSTVENO FANTASTIČNIH ROMANA NEXUS

NASLOV IZVORNIKA

Stardeath

E. C. Tubb

Copyright © 1983 by E. C. Tubb

ZVJEZDANA SMRT crostuff.net

PREVELA VIDA TROJAK ZAGREB, listopad 2007.

E. C. Tubb: Zvezdana smrt

Prvo poglavlje

Nakon stoje ponovno uspio progledati, a prošla je čitava vječnost, Vari promotri svoje ruke pa se začuđeno zagleda u nenagrdenu kožu, neslomljene kosti i netaknute nokte. Poznavao je svoje ruke kao nešto užasno spaljene, spržene, s krvavim žuljevima, zdrobljenih zglobova, rascjepljenih kostiju čiji su oštri završeci boli kožu.

"Evo", reče mu lik pokraj njega i pruži mu čašu ispunjenu blijedo plavom tekućinom. "Ovo će pomoći".

Zamaskirani je muškarac bio bezličan, ispod kombinezona koji ga je sasvim pokrивao. Bila je to spodoba vješto kreirane anonimnosti, čak mu je i glas odavao proračunato izobličjenje. Čaša koju je držao u ruci skrivenoj pod rukavicom bila je načinjena od krhke plastike koja se mrvī u prah u slučaju da se razbije. Vari ju je ignorirao, baš kao i čovjeka, koncentrirajući se na vlastite ruke prisjećajući se svega što im se dogodilo.

"Subjektivno kažnjavanje", objasnio je zakukuljeni lik. "Iluzija kreirana uz pomoć električnih stimulansa na određene dijelove korteksa. Daje razina bila previsoka, tvoja bi protoplazma reagirala psihosomatskim zrcaljenjem. Ovako si samo pretrpio duševnu bol."

Samo? Agonije iz samoga pakla isporučene u vidu vatre, škripca i raz-dirućeg čelika. Vrijeme u kojem je upoznao dodir i okus, izgled i zvuk, te smrad proračunatog mučenja. Maglovito se prisjećao mahnitog vrištanja i osjetio nadraženost grla. Je li prosio? Preklinjao? Puzao? Molio? "Predlažem da popiješ ovo". Zakukuljeni čovjek ponovno pruži čašu. "Do određene mjere je došlo do dehidracije i gubitka osnovnih tjelesnih spojeva uzrokovanih tvojim nedavnim iskustvima. Ne bismo željeli da se spustiš ispod svoje optimalne fizičke kondicije."

"A zašto ne?" Vari pogleda prema čovjeku. "Hoće li biti još?" "Kažnjavanja? Sud... "

"Kopile! Ti sadističko kopile! Ti...!"

"Mir!" Ruka u rukavici gurnula je čašu prema naprijed: "Popij ovo!"

Popij!"

Čaša se smrvila, a plava tekućina je pljusnula i zatamnila materijal od kojeg je bila načinjena rukavica i kombinezon čovjeka koji ih je nosio. Odjednom je preplašeno povikao kad se Vari režeći digao i ispružio ruke da ubije.

"Straža!"

Vari je dotaknuo kombinezon i tijelo pod njim, stišćući prste koji su se ukopali u meko grlo. Stisak mu se zgrčio kad gaje obuzeo paralizirajući osjećaj i bacio ga na stranu, udarajući pritom sljepoočnicom po rubu stola. Krv je navrla iz rane prelijevajući se preko njegovih obraza i vilice. Odjednom su stražari bili oko njega, odmičući mu ruke i zaustavljajući krvarenje, dodajući još igala onima koje su mu već dosad hranile žile otupljujućim drogama. Igle su mu donijele trenutačnu tamu.

Kada se probudio nalazio se opet u svojoj ćeliji. Bio je to prostor s leža-jem, zdjelom, toaletom i ničim drugim. Svjetleća traka na stropu pružala je malo svjetla. Vrata su bila čvrsta ploča od jednog komada. Ćelija je bila duboko zakopano mjesto, izolirano od života i zvuka - grobnica za žive mrtvace.

Vari se uspravio na ležaju leda okrenutih prema zidu. Glava gaje malko boljela a živci titrali od nuspojava droga i kažnjavanja. Rana na sljepoočnici, prekrivena prozirnim zavojem, pomalo ga je svrbjela, ali nije ni pokušao počešati se. Umjesto toga se opustio, sklopio oči i prepustio osjetima istražiti okolinu.

Davno, dok je još bio mlad i željan okusiti pustolovinu koja se zvala svemir, vozio je brodove do novih i egzotičnih svjetova. Tada je upoznao što je to dosada i razočaranje i, previše često, životinju koja je živjela pod kožom čovjeka. Međutim, naučio je kako u svemiru

ubiti vrijeme otkrivajući vibracije koje je stvarao svaki najmanji pokret, svaka riječ. U zatvorenom prostoru ništa ne može biti izgubljeno, a u svemiru ih hvata i zadržava oplata broda koja ih prenosi i tjera da dalje kruže u obliku izbljedjelog šapata koji je visio u treperavom zraku poput kakvog duha.

U svojoj je ćeliji mogao čuti slabe vibracije nečijeg plačljivog glasa koji je bez prestanka molećivo jadikovao, kao da je nekakva izgubljena duša tugovala nad izgubljenom nevinosti djetinjstva. Začuo je smijeh koji je imao prizvuk mržnje prema cijeloj naciji, uzdah koji je šaptao poput vjetra među zvijezdama, struganje cipele, meke odjeke bosih nogu, nježno žuborenje tekuće vode, coktanje koje mu se više pričinjalo nego što gaje čuo, te šuškanje koje je mogao izazvati protok elektrona kroz žicu ili lagano provlačenje četke kroz svilenkastu kosu.

Mogao je čuti umiruće odjeke nedavnog vlastitog vrištanja.

Prisjećao se polaganog i mukotrpnog drobljenja svojih kostiju, užas čupanja noktiju iz prstiju, usijanog željeza što užasno peče. Stvari koje su nekoć, u tamnicama obasjanim bakljama činili zakukuljeni inkvizitori u ime vjere sada su u ime pravde činili hladni, bezobzirni ljudi koji su se koristili mjerilima, brojevima i sićušnim impulsima električne energije. Drugačije doba, drugačija sredstva, ali motivi su ostali isti. Nepromijenjena je bila i okrutnost.

Ubiti jednom nije bilo dovoljno da se zadovolji gnjev kraljeva. Zahtijevali su višestruke smrti, dokud su ograničenja ljudske fiziologije dopuštala: vješanje, razvlačenje, čerečenje, gušenje do nesvijesti, oživljavanje, seciranje, paljenje mesa pred svjesnim očima svojih žrtava, ulijevanje rastopljenog olova niz grlo, punjenje rektuma kiselinom; ili polagano uronjavanje u kipuće ulje ili nabijanje na kolac. Zapisnici su bili puni dijaboličkih mučenja smišljenih od samog čovjeka i uporabljenih na njegovim sugrađanima.

Naposlijetku, konačni je cilj postignut. Mučenja iz pakla mogla su biti uporabljena na žrtvi opet i opet i opet. Kazna je sada mogla

odgovarati počinjenom zločinu na način kojeg si oni koji su predložili vrednovanje pravde nisu mogli ni zamisliti.

Vari se lagano promiseškoljio, opuštajući grč u lijevom bedru i sve veću bol u lijevoj strani stražnjice. Blagi pomaci položaja bili su zanemarivi svakom tko ga možda promatra, a znao je da takav netko sigurno postoji. Netko je upravljao skenerom koji je nadzirao njegovu ćeliju, provjeravajući njegove reakcije, pisao bilješke i skupljao podatke na kojima se zasnivalo mišljenje -nevidljivi protivnik u igri u kojoj nije mogao pobijediti.

Osjetio je u ramenu novu vibraciju, pomak u pozadinskoj razini koja je postojala sve snažnija kao da je netko prolazio hodnikom prema njemu. Vari se gotovo neprimjetno napeo, pripremajući se za moguću akciju.

Iza bezizražajne maske lica, mozak mu je ubrzano radio. Zvuk nije morao predstavljati ništa ili je cilj bio samo druga ćelija - rutinski obilazak liječničkog osoblja, ili neke manje važne službene osobe, nekog nesretnika koji se pokušao ubiti i koji, poput većine, nije uspio.

Val je izoštrio čula kako su se vibracije pojačavale, a nada je procvjetala sa sve većom uvjerenošću da je njihov cilj baš njegova ćelija. Nije dolazio jedan čovjek, to bi bilo već previše nevjerovatno. Čak niti dvojica; prisilio se opustiti dok je izbrojao tri para koraka. Jedan će ući u ćeliju, jedan će ostati ispred i jedan će ostati nešto niže u hodniku i služiti kao zaštita. Mogao je ubiti jednoga, možda čak i dvojicu, ali treći bi ga svakako oborio prije nego bi uspio stići do njega. Osim ako ga ne uspije namamiti bliže, nekako ga prevariti i odvući mu pažnju - ako se pruži prilika iskoristit će je!

Protegnuo se i spuznuo s ležaja kad su se koraci zaustavili ispred ćelije. Zanjihao se prije nego stoji udario u pod i okrenuo se prema zdjeli. Kada su se vrata otvorila naglo se okrenuo, s jednom rukom podignutom do zavoja na čelu da bi tren kasnije pao ostavši ležati na podu.

"Oprezno!", upozorio je oštro stariji od njih dvojice. "Ne zaboravi da je on ubojica. Ne riskiraj."

"Štiti me." Njegov je pratilac zakoračio u ćeliju i nagnuo se nad mlitavom figurom. "U nesvijesti je. Valjda od zakašnjelog šoka, a ni taj udarac u glavu mu sigurno nije pomogao."

"Možda blefira." Stariji stražar pogledao je gore prema svjetlu na stropu. "Provjera nedavnih aktivnosti - izvijesti!"

"Zatvorenik je ostao miran nakon osvještavanja", rekao je nevidljivi promatrač preko zvučnika u stropu. "Činio se pomalo ošamućen i sjedio je kao da meditira. Malo je spavao, pretpostavljam; ja ga barem nisam vidio da se miče."

"Uopće?"

"Ne, dok sam gledao. Na kontrolnoj ploči imam njih pedeseticu koje moram nadgledati."

"A onda?" Stariji se stražar namrštio zbog zakašnjelog odgovora onog drugog. "Što se dogodilo kad smo mi stigli?"

"Spustio se s ležaja i krenuo prema zdjeli. Pretpostavljam daje bio žedan. Stao je kad ste otvorili vrata i okrenuo se prema njima. Tada se onesvijestio. K vragu, to ste vidjeli. Možda mu je pozlilo. Nije mu bilo lako u zadnje vrijeme."

"Kopile je zaslužilo." Stražar se mrštio na svog pratitelja koji je bio zaposlen oko onesviještenog. "Ima li promjena?"

"Nikakvih. Koža je opuštena i hladna. Znoj. Disanje je plitko. Nema odgovora na stimulaciju boli." Pokazao je iglu koju je bio zabio ispod nokta. "Možda bi pomoglo kad bismo ga podigli na ležaj."

"Djelovalo bi bolje."

"Onda? Ne mogu to sam."

"A moja leđa ne dozvoljavaju mi podizanje nečeg tako teškog." Stariji je stražar viknuo prema hodniku. "Hans! Pomozi! Požuri!"

"Bolestan je?" Stigavši, treći je stražar pogledao zatvorenika. "Ili ste ga ošamutili?"

"Nismo ga ni taknuli. Pomozi Franku da ga podigne na ležaj." Zakoračio je unatrag. "U redu vas dvojica, na posao."

Promatrao je kako su se nagnuli i podigli ga s poda da bi ga spustili na ležaj. Tren kasnije su se opustili, istežući leđa i zaboravljajući na opasnost koja im je prijetila od čovjeka u očaju, otkrivši je prekasno. Hans je pao povraćajući nakon što ga je ukočena ruka podigla i udarila u grlo, disanje mu se pretvorilo u isprekidano i naporno krkljanje dok je pokušavao uvući zrak kroz ozlijeđeni dušnik. Onesviješteni Frank mu se pridružio, živce u vratu mu je umrtvio udarac rukom koja je bila kao tupi dio sjekire. Stariji je stražar uzmaknuo kad je Vari ustao i skočio prema njemu; usta su mu se otvorila da uzvikne upozorenje istovremeno prtljajući rukom po pojasu. Ruka mu se smrznula a povik ostao na usnama kad je osjetio ruku koja mu je stisnula vrat i palac pritisnut točno ispod njegovog desnog oka.

"Ispusti zvuk i oslijepit ću te", rekao je Vari. Malo je pomaknuo palac, podižući kažiprst koji je sada prijetio i drugom oku. "Na koljena.

Idemo!"

"Ludost", rekao je stražar. "Nema potrebe za ovim. Mi -"

"Začepi!" Vari je spustio ruku s vrata i izvukao pištolj s iglom iz futrole. "Na noge i van!"

"Rekao sam ti -"

"Van!" Igle iz pištolja ne ubijaju, ali samo oružje može smrviti lubanju ako njime zamahne snažna ruka. "Niz hodnik i kreni prema gore. Učini to, proklet bio!"

Bila je to ludost, kockanje u kojem nije mogao pobijediti. Ali čak i tada je bilo vrijedno pokušati zaigrati igru ako postoji i najmanja mogućnost, unatoč logici, da će se izvući i uspjeti pobjeći na otvoreno, na sunce i slobodu koja je bila glavna nagrada. Morao je riskirati bez obzira na cijenu.

Dopustili su mu da se uspne tri razine prije nego što su ga omamili plinom.

Drugo poglavlje

Bila je visoka, plavokosa i plavooka, lijepog tijela i usana koje su se iskrivile kao da je upravo okusila nešto gorko. Glas i pogled bili su u skladu s njezinom odorom: uštogljeni i hladni.

"Kurt Vari, razočarao si me. Nadala sam se inteligentnom čovjeku."
"Kapetan Vari."

"Tvoja dozvola je povučena kad si bio osuđen na popravnu kaznu - za višestruko ubojstvo i objesno uništavanje privatnog vlasništva. Ili ćeš se braniti nevinošću?"

"Pogubljenje nije ubojstvo."

"A ti si ubio kao kapetan u svrhu sprečavanja pobune."
Nezainteresirano je slegnula ramenima. "Kao što rekoh, Vari, ti si budala."

"A ti, bojnice? Što si ti?"

"Prepoznaješ moju odoru?"

"Prepoznajem tvoje čvarke."

"Znači priznaješ da sam iznad tebe?"

"Ne tamo gdje se to računa." Odjednom se umorio od igre. "U Venegijskom sektoru imali smo ime za žene poput tebe. Sve su bile dobro građene i zgodne, a sve su imale odore kao salivene i visoke činove. Jedino bojno polje koje su ikada vidjele je bilo ono među plahtama." Uhvatio je ruku koja je zamahnula prema njegovu licu zabivši čvrsto svoje prste u njezino zapešće. "Na čijem se bojnom polju ti boriš, bojnice?"

Na trenutak su im se oči susrele da bi mu s nevjerojatnom snagom izvukla ruku iz stiska. "Životinjo", rekla je s gorčinom. "Trebala sam to i očekivati. Životinja koja hoda uspravno. Što bi drugo moglo pobli

devetero ljudi i uništiti dragocjeni teret? Pripadaš mračnom srednjem vijeku."

Ništa nije odgovorio, umjesto toga promatrao je prostoriju i visoki prozor kroz koji se pružao pogled na brežuljke u daljini, na oblake i na tlo daleko, daleko ispod njih. Sunce je bilo nisko na horizontu umirući uz blještavilo zraka u grimiznim i zlatnim, ljubičastim, jantarnim, te ružičastim i narančastim tonovima. Boje su dodirivale njegovo lice i osvjetljavale jagodice naglašavajući upale obraze, dotičući mu oči i pretvarajući ga u nešto što je nalikovalo sotonskoj masci. Proučavajući ga, pomislila je na primitivne idole obavijene dimom žrtvenih vatri, proširenih nosnica ne bi li uhvatili miris netom prolivene krvi.

Tada se okrenuo i osjećaj je nestao. Ponovno je bio samo čovjek, uhvaćen u podmuklu zamku, žrtva pravde oblikovane tako da obuhvati drugačije okolnosti na drugačijem svijetu.

Ravnodušno je rekao: "Ako si se došla naslađivati, zaboravi. Ljudi su mrtvi i ja sam ih ubio, a učinio bih to opet ako za to bude potrebe. Bili su ološ i ti to znaš. Sud je to znao - ali je teret pripadao PuiChi konzorciju pa je trebalo nadoknaditi štetu. I tako su mene osudili, vlada je platila i svi su sretni."

"Zaključuješ li da je to svrsishodnost?"

"I to i daje glupost - moja. Trebao sam shvatiti o čemu se radi i pobjeći. Umjesto toga igrao sam se kapetana, doveo brod, predao putnike i suočio se s posljedicama." Spustio je pogled na svoje stisnute šake. "Posljednji put, bojnice. To ti obećavam."

"Ostarjet ćeš prije nego što te puste odavde", rekla je otvoreno. "Star, slomljen i možda lud. Devetero ljudi, Varle. Velik je dug koji moraš platiti, možeš biti sretan da nije i gore. Oni čuvari su mogli umrijeti. Da nadzor bez odgode nije pozvao liječnike, umrli bi a ti bi se u ovom trenu morao suočiti s novim optužbama. Razmisli o tome. Samo razmisli." Udahnio je i odmahnuo glavom, potom se okrenuo i počeo koračati.

Plin ga je ostavio slabim i mamurnim, ali nedovoljno da ne bi bio svjestan čuvara ispred vrata. Žena je došla s razlogom; čuvari su bili poslani da ga pokupe; reagirao je prebrzo za svoje dobro.

"Razmislio sam", rekao je. "Onda?"

"Koliku želju imaš otići odavde?"

"Toliku da ću ti slomiti vrat ako se poigravaš sa mnom."

"Vjerujem ti." Susrela mu je pogled; njezin je bio hladan i proračunat. "Misliš li da bi ti uspjelo?"

"Bilo bi zabavno pokušati."

"Možda tebi." Prezir joj se osjećao u glasu. "Ozlijediti. Ubiti. Prisiliti druge da skaču na svaku tvoju riječ. Derište. Ti si zlo, nepromišljeno derište."

"Životinja", rekao je. "Tako si me nazvala. Ali čak i životinja ima osjećaje. Što želiš od mene?"

."Tebe." "Samo to?"

"Može li biti što više?" Okrenula se i natočila vino iz vrča u čašu, podigla je proučavajući nijanse koje su se prelijevale iza kristala. "Dogovor, Varle. Tvoja kazna u zamjenu za tvoju potpunu suradnju. Ali odmah te upozoravam - možda si izvukao kraći kraj." Natočila je još jednu čašu i pružila mu je. "Želiš li nazdraviti?"

Odmahnuo je glavom.

"Radije bi se vratio u svoju ćeliju? Sjedio i čekao što će biti? Što će biti sljedeći put? Bičevanje? Polagano uranjanje u kipuće ulje? Gušenje u rastopljenom olovu? Uzbuđuje li te to? Jesi li mazohist?"

Glas joj se stisnuo, ton ogrubio, a položaj usta i očiju odavao je napetost. Ona je bila žena poslana da obavi posao, a već je okusila mogućnost neuspjeha.

Rekao je: "Kontinuirano nanošenje boli može razviti otpornost na stimulans, kao što je to kod onih ovisnih o bičevanju. Može čak uzrokovati i emocionalnu promjenu. Tko zna, možda ću s vremenom veselo odlaziti na seanse, jedva čekajući da okusim novo uzbuđenje lomljenja kostiju ili paljenja mesa. Na kraju krajeva, sve je u glavi."
"Kopile jedno!"

"Da."

Pogledala je u svoje vino i naglo rekla: "Trebamo te."

"Tko?"

"Zemaljska konfederacija. Revizija. Flota. Svaki prokleti brod u svemiru. Budući naraštaji. Želiš li čuti još?"

"Počni od svojeg imena."

"Bojnica Erica Borken, Središnji računalni odjel, Odsjek za vjerojatnost i analogiju, Prostorna jedinica, specijalni zadatak."

"Zašto ja?"

"Zbog specifikacija." Vino je nestalo kad je podigla čašu i nagnula je; jedna kapljica zaostala je poput bisera na njezinoj punoj donjoj usni. "Potrebna nam je određena vrsta čovjeka, a takvih nema niti jednog. Divlji - ali s mozgom. Čovjek s petljom i ubojitim instinktom - ali koji zna procijeniti situaciju. Netko tko ima iskustva u svemiru, tko zna s ljudima tko zna izdati naredbu i pobrinuti se da bude izvršena. Borac. Čovjek koji zna preživjeti. Netko tko zna mrziti."

"Životinja.?"

"I više od toga. Ti odgovaraš i mi te trebamo - trebamo te dovoljno da te izvučemo iz ove zamke. Ali neću te preklinjati. Ima i drugih, možda ne toliko prikladnih, ali dostupnih i proketo jednostavnijih za pronaći." "Onda si ga nabavite", rekao je. "Ali kad ga nađete, budi"

spremna odreći se svoje lijepe, uredne odorice, svog čina, ureda i karijere.

Kučkini sinovi koji su me ovamo strpali nisu nježni. Iznevjeri ih i otkrit ćeš koliko opaki mogu biti."

"Znam."

Priznanjem je osvojio pobjedu, ali nije učinio pogrešku pritišćući je prejako. Mogla se pobrinuti da ga vrate natrag u pakao i pomisliti da joj karijera nije toliko važna.

"Izvuci me odavde", rekao je. "Nabavi mi neku pristojnu odjeću i odvedi me negdje gdje ću se opet osjećati kao ljudsko biće. A onda mi reci o čemu se radi."

Prvo je potrajalo, za drugo je trebalo mnogo novaca, ali treće nije bila voljna dati.

"Moj posao je bio da te izvučem", rekla je. "Pojedivosti ćeš saznati kasnije."

"Jesi li ti s njima upoznata?"

"Donekle. Dovoljno da znam koliko je važno. Dovoljno da budem prestrašena."

Sjedili su na terasi hotela koji je sličio planini svojom vrtoglavom visinom stremeći prema zvjezdama. Plohe brušenog kristala hvatale su i uvećavale udaljena signalna svjetla i kratkotrajni sjaj brodova u prolasku. Eričina osvijetljena kosa blistala je savršenim sjajem; lice joj je bilo anđeosko.

Vari je znao daje iluziju kreiralo previše sati provedenih u osami; bacio se na jelo. Žena je naručila i stol je bio krcat raznovrsnim jelima, svako od njih bilo je posebno sočno. Vari je isprobavao uz pomoć zašiljenih štapića, podizao je hranu, kušao je prepoznajući arome te otkrivajući okuse za koje dosada nije znao da postoje.

"Luksuz", rekao je. "Tko plaća račun?"

"Imam prostora za troškove."

"To nije odgovor na moje pitanje."

"Kakve veze ima? Nazovimo to odštetom. Mitom. Kompenzacijom."

"Ja ne dolazim u paketu s jelom." Na trenutak joj se lice zaledilo u skladu s pogledom. "Da ti ne bi palo na pamet nešto krivo, Varle.

Mogao bi pretjerati."

"Samo sam znatiželjan tko stoji iza tebe." Probao je komadić mesa, zatim ga žvakao ne govoreći ništa sve dok ga nije progutao. "Pui-Chi konzorcij procijenio je teret tri puta više nego što on vrijedi. Možda im je palo na pamet da sam gaja ukrao. Jelo, zgodna žena, malo novca potrošenog na podmićivanje - netko bi mogao pomisliti kako je to dobra investicija."

"Jesi li? Mislim, sakrio teret?"

Slijeganje ramena odgovaralo je zagonetnosti njegova lica.

"Ne bi mi rekao i da jesi", rekla je. "No, nema veze. Radim za Zemaljsku konfederaciju i svi su troškovi podmireni. Usput rečeno, krećemo sutra ujutro. Rano, bojim se, ali smatrala sam da nećeš imati ništa protiv."

"I nemam."

"U redu." Pogledala je prema tlu koje je ležalo u mraku ispod terase, u zrake svjetla, stanove, trgovačke centre i industrijske komplekse. "Civilizacija", promrmljala je. "Djeluje tako sigurno, a ipak kako je krhka. Katkad se užasnem, kad samo pomislim koliko." Odjednom je rekla: "Je li ti bilo teško ubiti?"

"Naučio sam to u Venegijskom sektoru."

"Stvorovi", rekla je. "Kukci - to nije isto."

Nije prokomentirao pa je podigao čašu kako bi otpio vino; svjetla kristala koji su ukrašavali zgradu obasjavala su mu lice dajući mu grub i sumorni izraz.

"Sigurno si tada još bio mlad", rekla je. "Mislim, za vrijeme rata. Malo veći od dječaka. I već si naučio ubijati - ili barem tako kažeš. Kako su izgledali? Kao ose? Pauci? Mravi?"

"Kao ljudi", odvratio je. "Čitala si previše propagande. Oni nisu ljudi, ali izgledaju kao srednjevjekovni vitezovi u oklopima. Njihov vanjski skelet je gladak i crn i sjajan poput ulaštenog metala, ali kad krvare, krvare crveno. Pravu krv poput naše. Jedino je njihov izgled drugačiji."

"I njihov način razmnožavanja."

"I način na koji brinu jedni za druge", priznao je. "Posramljuju nas. Prokleti rat nije nikada ni trebao započeti i trebao je završiti mnogo ranije. Previše je ljudi poginulo. Ljudi i Venegijanaca, djece, beba, larvi, žena, no sve ljudi, baš svi." Iskapio je čašu i zaustavio ruku na boci. "Meni je dosta."

"Samo ti nastavi. Ja ću se oobrinuti za tebe."

"Naredbe?"

"Ako baš želiš, i to."

"Radije bih razgovarao."

"Znam i o čemu, ali pusti sada. Revizor će ti reći o čemu je riječ i neće mi biti zahvalan ako se budem miješala. Ili ako ti kažem za Polarni sjever. U međuvremenu, predlažem ti da se opustiš koliko možeš. Previše si napet. Znaš li plivati?"

Ušli su u vodu temperature krvi, zatim su se bacili kroz magličaste zavjese u ledenu hladnoću odakle su zaronili kroz cijevi s električnim

silama koje su ih zavrtjele i ispljunule u bazene koji su vrvjeli zlatnim ribicama i zelenim, nježnim vodenim travama. Kasnije su prošetali po gornjoj šetnici promatrajući zvijezde kroz stakla od kristala koji uvećava. Zatim su sjeli u vrt ispunjen mirisom noćnog cvijeća.

"Teret je bio kontaminiran", iznenada je rekao. "Znaš li stoje to tengal" "Parazit, zar ne?"

"Parazit koji ispušta jednu rijetku i skupu tvar. Ne baš parfem, ali miris koji je ključan za prirodno, ali naglašeno lučenje feromona. Noseći ga, žena - bilo koja žena - neodoljiva je svakom partneru kojeg poželi. Kao što niti jedna žena ne može ništa odbiti muškarcu koji ga nosi. Pui-Chi su krijumčarili pošiljku jaja u teretu, ali nešto je pošlo naopako. Jajašca su se izlegla prije vremena."

"Paraziti", rekla je, "Počinjem shvaćati."

"Koriste se živim bićima kao domaćinom. Kada dozriju, ispuštaju svoja jajašca u krvotok. Kad se jednom rasporede po tijelu, smrt je neizbježna."

"Što je s tek izlegnutim jajašcima?"

"Iskoristili su psa. Bio je živ dok su ga pomalo izjedali iznutra. Morao sam misliti na putnike, žene i djecu. Ološ koji sam pobio bio je zadužen za čuvanje pošiljke. Mrtvi se nisu mogli protiviti." U sjeni je mogao primijetiti sjaj njezinih očiju. "Što bi ti učinila?"

"Ne znam. Pretpostavljam isto - ili ne, meni nedostaje tvoja hrabrost. Jesam li zbog toga kukavica?"

"Ne. Napravila bi isto kad bi s time bila suočena."

"Voljela bih da sam u to sigurna kao ti." Njezina je ruka pronašla njegovu, stisnula je prste i pružila mu utjehu svojom toplinom. "Znači, uništio si teret - ali zašto nisi rekao što se dogodilo?"

"Jesam, ali obavio sam posao previše dobro. Nije bilo dokaza", objasnio je. "Moja riječ Drotiv Pui-Chiia. a detektor laži su odbacili zbog mog treninga za boravak u svemiru. Mito, koje je uspjelo potplatiti nekoliko jadnika koji su se zakleli da sam kriv. Nije im se svidjelo što sam im zapovjedao kad su prekršili pravila."

"Sada je gotovo", rekla je.

Ogorčeno je upitao: "Je li doista?"

"Kako to misliš?"

"Izašao sam iz zatvora, ali još uvijek moram platiti cijenu. Koliko dugo ću je plaćati?"

"Možda cijelog života", odvrtila je. "Ali postoje i naknade."

Kasnije, stisnuta u svom udobnom krevetu, posegnula je kako bi dotaknula čvrste obrise njegova tijela i otkrila da je zaspao kao dijete. Međutim, prije zore ju je probudio svojim jezivim krikovima. i.

Treće poglavlje

Nasir Kalif je imao stotinu trideset i dvije godine, ali znanost je bila ta koja je podigla granicu pred godinama. Mehaničko srce mu je tuklo u prsima, kemikalije su oplahnjivale njegovu krv, a svježi organi su nadomjestili stare. Jedino mu je mozak ostao netaknut -jedinstveni organ koji je udomio um i zamisli koje je u njemu njegovao, snagu koja gaje činila Revizorom Zemaljske konfederacije.

"Kasnije ćeš proći posvemašnji mentalni i fizički pregled", rekao je Varlu. "A za sad mi reci kako se osjećaš."

"Laknulo mi je."

"Zato što si otišao s Voltana? Mogu te razumjeti. Nježan i sličan svijet, ali proklet neobičnim običajima."

"Uvezenima sa Zemlje."

"Istina." Kalif načini neznatni pokret rukom, tanašnom i iskrivljenom poput ptičje kandže. "Konfederacija je prigrčila raznolike svjetove i na svakom smo ostavili svoj trag. Subjektivno kažnjavanje donosi neke određene i željene značajke, ali kao i kod mnogih drugih stvari, može biti zloupotrijebljeno." Zastao je. "Koliko sam shvatio, ne možeš noću dobro spavati."

"Sanjam. Imam noćne more."

"Jasno. Sredit ćemo to."

"Tko? Bojnica Borken?" Vari se susreo s mutnim, smeđim starčevim očima. "Moram vam čestitati na odabiru izaslanika."

"Sposobna je."

"I vlastoručno odabrana za posao." Vari je to izrekao kao konstataciju, a ne pitanje. "Poznato vam je da mi se sviđaju visoke plavuše s oblinama koje imaju snažnu ali ipak ne previše krutu osobnost. Čemu toliki trud?" "Zar ne znaš?"

"Odbila mi je reći. Rekla je da ćete mi objasniti kad za to dođe vrijeme." Vari je promotrio prostoriju, instrumente koje je sadržavala i namještaj. "Ovdje?"

"Kasnije, ali dopusti mi da ti sada nokažem svoj vrt"

Bila je to fantazija u ledu. Mutirane biljke priljubile su se uz plavkasto bijele površine šireći listove poput plamena preko hladnih gomila leda te klijajući u obliku čipkaste fontane iz zaleđene vode. Složeni labirint staza krivudao je kroz Polarni sjever.

"Mjesto na kojem razmišljam", zamišljeno će Kalif. "Na kojem sanjam.

Je li ti udobno?"

Vari je potvrdno kimnuo; usredotočena i fokusirana toplina pružala je ograničenu toplinu.

"Problemi", nastavio je revizor, "U jednom trenu su prijetili samim osnovama društva. Civilizacija je postala previše kompleksna, a vještine previše specijalizirane. Lokalne nevolje izgubile su se u općoj strukturi stvari i najednom se području moglo umirati od gladi dok bi na drugom vladalo izobilje. Komunikacija i suradnja pružile su osnove za spas, no bilo je potrebno više. Trebalo nam je sredstvo kojim bi se ujedinila raznolikost kultura, upio utjecaj novih svjetova. Otkriće hiperpogona bilo je dvostruki mač."

Vari nije komentirao kad je starac zašutio. Pod njihovim nogama moglo se čuti kako se grubo drobe sićušni kristali, a Varlove su se šake nehotice zgrčile. Nešto se naziralo ispred njih, sakriveno plaštem izmaglice, u samom srcu labirinta.

"Dvojaki blagoslov", nastavio je Kalif. "Toliko novih svjetova za otkrivanje, ali sa svakim su došli svježi problemi. Nevolje u Venegijskom sektoru bile su samo jedne od mnogih. Prije toga smo imali na desetke sukoba i svaki od njih završio je razaranjem. Samo nas je sreća spasila, ali trebali smo nešto više. A to su nam pružila računala."

"Podaci", rekao je Vari. "Kompletni detalji svega i odasvud. Svaki je pojedinac zaveden, registriran, obrađen, s pripadajućim dosjeom. Tko se ne pridržava zakona može biti izoliran i eliminiran, prekršaji se evidentiraju i poduzimaju se koraci, a željeni uzorak ponašanja nametnut je čitavoj populaciji."

"Komunikacija i suradnja."

Vari je slegnuo ramenima. "To se može i drugačije nazvati." "Uškopljanje?" Kalif se nasmiješio. "Ne, ne čitam misli, ali sam naučio prepoznavati očito." Pa ipak, što je alternativa? Rat, sukob ili rizik od egzotičnih bolesti koje mogu/stvoriti biološki holokaust. Konformizam je način života svake civilizacije. Ta se lekcija može naučiti iz povijesti."

"A tu je i opasnost. Koliko je mnogo civilizacija palo zbog neobuzdanih Koliko -" Vari je nrekirno. suzivši oči. dok mu se jedna

ruka podigla i uhvatila šiljak leda koji je puknuo kad je on stisnuo prste. "Krhko", promrmljao je. "Kada se jednom utemelji sustav, vi gradite na uništenom. Ako se nešto ne može saviti, onda se mora slomiti."

"Pa?"

"Pitajte svoje strojeve. Oni znaju sve. No, ako oni toliko znaju što ćete nam vi?"

"Zato što stroj nikada ne može biti više od onoga kakvim si ga načinio. Ako preraste svoj predviđeni dizajn, onda više nemaš stroj, već život." Kalif je zastao. "Međutim to nije naš problem. I da odgovorim na tvoje pitanje, ja sam potreban zato što netko mora sagledati cijeli sustav. Dopusti da ti zorno objasnim. Na Hadjau je jedna biljka mutirala i počela proizvoditi nekakvu supstancu koja je utjecala na unutarnju stjenku nosa. Stoje sasvim bezopasno, ali mijenja osjet njuha. Rezultat toga bio je pad prodaje kave na majušan dio očekivanog. Nije bilo nikakve povezanosti, razumiješ, niti čvrstih dokaza, osim financijske propasti koja je prijetila uzgajivačima i prijevoznicima tog područja. Istraga strojeva možda bi s vremenom i otkrila povezanost. Ja sam je otkrio unutar nekoliko sati nakon što mi je problem bio predložen. To je razlika između otkrivanja i intuicije. Strojevi imaju jedno, a mi drugo. A ja imam više od ostalih. I zato sam ja Revizor Zemaljske konfederacije." "A ja sam - što?"

"U ovom trenutku učenik. Hoćemo li nastaviti?"

Staza se proširila, a cvijeće se promijenilo u još gušći koloplet egzotičnih cvjetova - u obliku zvijezda, čunjeva i visećih kugli u raznolikim žarkim bojama. Sve mutacije i uvoz sa mnoštva drugih svjetova. Kosi nasipi prekriveni mahovinom smekšavali su hladnoću leda svojim sitnim listićima i viticama; lišajevi su tvorili mozaike i geometrijske oblike zapanjujuće složenosti.

Dok su se približavali zavjesama izmaglice, Vari se naginjao kako bi proučio visinu toga oko čega se magla uvijala i skrivala. Zrak je

postao topliji, a on je pretpostavio da trajni izvori topline zagrijavaju to područje. Zapitao se koja je svrha i razlog tome, kao i to zašto ga je Revizor doveo do te zagonetke. Slijedio je Kalifa u izmaglicu i kroz nju da bi potom stao na čistini i pogledao gore prema kipu.

"Ludwig Kreutzal", reče Kalif.

"Znam."

"Genij - jesi li znao i to?"

"On je izumio hiperpogon - hipon kako ga sada zovemo - prije tristo godina, koja dekada više ili manje. Vidio sam njegove fotografije u knjigama "Ali ne i kip?"

"Ne."

"Znaš li zašto?" Kalif nije čekao odgovor. "Još povijesti, bojim se. Nakon Sloma na prijelazu stoljeća, smatralo se da su svi kultovi ličnosti previše opasni da bi se mogli tolerirati. Stoga nisu bili dozvoljeni kipovi, niti spomenici, ništa što bi se moglo pretvoriti u oltar. Na neki način bilo je to vraćanje na stara i dugo poštivana prvobitna načela religije. Ali Kreutzal je bio preveliki čovjek da bi ga se zanemarilo, a ja, no, kao Revizor imam neke određene privilegije. Jedna od njih je privatnost. Što misliš o njemu?"

Kip je bio - nevjerojatan. Ne zbog veličine, iako je bio prevelik da ga se odjednom obuhvati pogledom, već zbog poze, izraza i načina na koji je napravljen. No, najnevjerojatnije je ipak bilo samo lice.

Otvorenih očiju, lica malo podignuta kip je gledao u beskraj kao da vidi otvorena vrata raja. Bilo je to lice promijenjenog čovjeka, dotaknutog toplinom Prometejeve vatre, nadarenog i podarenog komadićem božanskog, čovjeka koji je pronašao ključ brave iza koje je čovjek bio zatvorenik na svojem sićušnom svijetu.

Vari je pognuo glavu i zagledao se u zemlju. Vidio je samo lice - ozarena fizionomija kao da je blistala iznutra. Obrazi su upali,

naglašenih sljepoočnica, tankih usnica, nos povijen, a obrve su tvorile grubi svod iznad očiju. Lice je bilo krupno, gotovo ružno, no ipak je kipar uporabio svoje umijeće da u kamenu uhvati osnovnu bit tog čovjeka, da zamrzne njegovu genijalnost na onoliko vremena koliko će izdržati kamen.

"Što?"

"Luđak", odvratio je Kalif. "Student izmučen vizijama nesposoban da prihvati ograničenja društva. Znači trebalo ga je smatrati ludim. No, mislim da je na kraju otkrio sreću."

Kao što ju je i Ludwig Kreutzal morao pronaći. Vari je ponovno proučio crte lica i njegovo je divljenje za kipara poraslo kada je primijetio gotovo neprimjetne detalje koji je isprva propustio. Lud, rekao je Revizor, ali u glasu mu se osjetila gorčina. Je li mu to bio kakav rođak? Sin? S kim bi drugim mogao tako usko surađivati?

Vari reče: "Je li mrtav? Mislim na kipara."

"Da."

"Šteta", Vari je dotaknuo kamen. "Još je veća šteta što njegov rad mora biti ti skriven. Nije fer prema Kreutzalu. Niti jedna fotografija nije tako dobra, trebali bismo poštivati svoje dobročinitelje."

"Njega smatraš dobročiniteljem?"

"Podario nam je svemir, univerzum u kojem se možemo igrati, bezbrojne svjetove koje možemo prisvojiti. Ako je ijedan čovjek bio heroj, onda je to Kreutzal. Trebali bismo ga poštivati više od svih - a vi ga skrivate iza zavjese od magle. Starac -", Vari je prekinuo. "Nema veze."

"Starac koji drhti od straha? Jesi li to htio reći?"

"Zaboravite."

"Zašto? Zar nemaš hrabrosti reći što ti je na pameti?" Kalif je podigao oči prema kipu, zaustavivši pogled na licu. "Tri stotine godina", prošaptao je. "Rodio se čovjek koji može stati uz bok nekolicini vrijednih koji su promijenili svijet žrtvujući svoje živote i podigavši svoje sunarodnjake iz blata i mulja primitivnog neznanja. Pa ipak se katkad pitam ne bismo li bili sretniji da on nikada nije živio. Jesu li nam zaista potrebne zvijezde? Da putujemo toliko daleko i tako brzo? Gradimo tako visoko? Živimo tako dugo? Da se toliko promijenimo? A što je s onima s dalekih svjetova? Venegijancima? Chardima? Vodozemcima iz Hermapolisa? Pticama iz Munchijanskog sazviježđa? Bi li oni bili sretniji bez pojave čovjeka? Imaju li oni razloga blagoslivljati Kreutzalovo ime?" "Prirodni poredak", rekao je Vari. "Jači preživljavaju."

"Zakon prašume."

"Djeluje."

" 'Uzet će oni koji imaju moć,'", citirao je Revizor. "A zadržati oni koji mogu.' Okrutno vjerovanje barbara - a Kreutzal je to bio u svojem srcu. Što je inače osvajač? Poslao je mač svojeg izuma kao blistavi izazov svakom misaonom biću u svemiru. Mi smo ljudi! Ono što poželimo mi i uzmemo! A što ako neka rasa, negdje, prihvati naš izazov, što onda?" "Borit ćemo se."

"A možda ćemo i nestati", Kalif je odmahnuo glavom. "Zašto bismo mi bili iznimka? Prije nas su na zemlji vladali veliki reptili i tko zna tko je vladao prije njih? Tko zna koliko je drugih rasa procvalo samo da bi nestalo i ostavilo ništa više od nečitkih mrlja na neuništivom kamenu?" Vari nije odgovorio. Umjesto toga je rekao: "Doveden sam ovamo s razlogom i mislim daje vrijeme da ga saznam."

"Nestrpljiv?"

"Znatiželjan."

"Kao što je i Kreutzal bio znatiželjan." Starac je ponovno pogledao U kip. "Pogledaj ga, Varle Prouči genija. Pronađi ga". Sveca rekli bi

neki, ali nema sumnje daje pripadala geniju. Želim da ga pronađeš."

Zrak je bio topao usprkos ledenom okruženju, ali Vari je odjednom osjetio studen. Starac, izgubljen u snovima, sa sposobnostima koje su oslabile s nagomilanim godinama, najmoćniji čovjek Zemaljske konfederacije - lud?

"Strojevi su odabrali tebe", rekao je Kalif. "Medu milijunima prikladnih ti si bio odabran kao onaj koji će najvjerojatnije uspjeti. Zato sam te pustio iz Voltana. Bolje rečeno sad si na uvjetnoj; postoji određena razlika. Trebam li ti pojasniti koja?"

"Prevarili ste me? Vi -"

"Lagao?" Kalifov smiješak bio je trzaj njegove maske. "Ne, nisam lagao. A nudim ti i izbor: radi sa mnom ili se vrati u svoju ćeliju."

Mogao je nastaviti sa svojom subjektivnom kaznom, ponovno osjetiti agoniju mučenja mesa, lomljenja kostiju, vatre, kiseline i parajućeg čelika. Mogao je gledati svoje noge samljevene u škripcu te osjetiti podizanje plamena dok ga obuzima vatra.

Ili je mogao pronaći čovjeka koji je mrtav tri stotine godina.

Četvrto poglavlje

Polarni sjever bio je nešto više od vrta. Zakopan duboko u ledu protezao se izolirani konglomerat središta Zemaljske konfederacije, kompleks veličine grada koji je progutao Varla kao što bi ameba proždrla komadić hrane.

"Zadrži položaj!" Selim bijaše stroj od kosti, mišića i čelične snage. Majstor borbe bez oružja, obučen da pomoću svojih šaka natjera protivnika da se oznoji, a da ga pritom ne ozlijedi. "Sad!"

Lijeva mu je ruka sunula naprijed, slijedila ju je desna, zatim je podignuo koljeno, pa iznenada nasrnuo glavom - Vari je udarce odbijao, izbjegavao i nezamislivo brzo skretao od njihova cilja.

"Dobro", prokomentirao je instruktor. "Barem dosad. A sada ću te ozlijediti"

Nije mu se promijenio izraz lica niti očiju. To je za njega bio samo posao, pitanje malenog proširivanja dosega kada nije tako često morao provjeravati svoje udarce. Zbunjeno je trepnuo kada nije pogodio ništa osim zraka, a zatim ponovno kada je Vari nasrnuo udarajući i ostavljajući modrice na krupnom i mišićavom torzu.

"Bolje. A sada ćemo za pravo."

"Ne."

"Bojiš se?"

"Moglo bi se reći." Vari je uzmaknuo podignutih ruku. "Ne sviđaju mi se omjeri."

Selim je kimnuo, misleći daje razumio i ne sluteći daje Vari govorio o upitnoj nagradi s obzirom na prijeteći rizik. Boriti se s instruktorom, obogaljiti ga, čak ga i ubiti - što bi time postigao?

"Pametan si", rekao je instruktor. "Sviđa mi se to. Ne bori se ako ne trebaš, ali kad moraš bori se tako da ubiješ. Zapamti daje tijelo itekako čvršće nego što to većina ljudi misli, ali ima nekoliko ranjivih mjesta. Gađaj u oči, grlo i prepone. Pokušaj udariti u bubrege, uši, sljepoočnice. I iskoristi sve što imaš,!" "Hoću li morati?"

"Možda. Oni -" Selim je stao sliježući ramenima. "Bit će ti rečeno. A sada me ponovno napadni i ne prekidaj sve dok ti ja tako ne kažem." Usljedio je nalet pokreta i protuudaraca, bose su noge pljeskale po prostirki, tijela su sjala od znoja, mišići napinjali ispod kože, a zrak je odjekivao od sočnih udaraca. Vari je odrađivao ritual samo zbog fizičke vježbe, ali u bilo kojem trenutku je mogao nokautirati instruktora. Selim se borio uz pomoć usađenih refleksa, oslabljen, iako to nije znao, naučenim disciplinama tradicionalnih vještina. Postao je predvidljiv korištenjem isprobanih protuudaraca i provjerenih napada.

Istuširan i odjeven, Vari je otišao jesti u kantu, a zatim je zauzeo svoje mjesto za konzolom gdje je pregledavao beskonačne prikaze izdvojene iz mase podataka pohranjenih u divovskim računalima.

Ludwig Kreutzal. Njegov život, njegovo vrijeme - okvir koji je činio tog čovjeka. Heroj, rekao je Revizor, odgovor na bijedu koja je morila njegovo razdoblje. Genij. Čovjek mrtav tri stotine godina.

Čovjek kojeg je trebao pronaći.

Vari je promatrao izmjenu i titranje ispisanih podataka. Nasir Kalif nije bio budala - nije tražio da Kreutzala pronađe živog. Pa ipak... Pa ipak... Riječi su blještale na ekranu ispred njega. LUDWIG KREUTZAL... ROĐEN 2197-e. PRETPOSTAVLJA SE DA JE UMRO 2252.

Pretpostavlja se!

Računala nisu uzimala ništa zdravo za gotovo - a tijelo nikada nije pronađeno.

Vari se naslonio natrag i ugasio zaslon. Svaki školarac poznavao je povijest, a on se mogao zakleti daje znao svaki detalj. Čovjek je nestao i tako je ostalo stoljećima, stoga, ljudski je um zaključio daje mrtav. Što ikome vrijedi mrtvi genij? Ima li Nasir Kalif razloga za pretpostavku daje čovjek još živ?

Zaslon je ponovno zasvijetlio i vratio se u život riječima, slikama i grafovima opisujući vrijeme koje je dalo život čovjeku koji je otključao vrata prema zvijezdama. Slom, kada je vladala mahnitost i kada su stare vrijednosti odbačene, bio je posljedica stresa izazvanog skućenošću, frustriranošću i sljepoćom onih na vlasti. Oni kojima su manipulirali podigli su se u bijesu, ovce su se konačno pokrenule, podložni su se uzdignu u gnjevu kako bi ponovno zavladao zemljom. Zaslon se zamutio kako bi prikrio prizore paleža, vješanja, osakaćivanja - okrutnih pogubljenja i krvavih masakra koji su obilježavali doba kada je civilizacija visjela na niti. Ravnoteža je postignuta kad je čovjek ponovno počeo gledati u nebo i žudjeti za

onim što je ono pružalo: nove svjetove na kojima bi se stare pogreške mogle izbjeći, novi početak. Kreutzal je to omogućio.

Kao dječak bio je vrijedan učenik, s velikom glavom i očima, slabom bradom i izraženim sljepoočnicama i nježne građe tipičnog estete; momak beznadan u sportu, bez prijatelja, koji je utjehu pronalazio u knjigama. Neprilagođen kao i svi geniji, on je bio Prometej, neprepoznat i vraćen kako bi ljudima podario zvijezde.

Zaslon se zamutio kad je stroj komprimirao vrijeme, zatim se ustalio da bi prikazao čovjeka velike, kupolaste i proćelave glave s očima koje su nalikovale modricama na bljedilu njegova lica. Čeljust mu je bila zamaskirana bradom, a tijelo mu je i dalje nije bilo ništa drugo osim prijevoznog sredstva za njegov um. I dalje je bio bez prijatelja, još uvijek je bio neprihvaćen i neprepoznat.

Godina je bila 2229., mjesto Institut znanosti u Stuttgartu. S trideset i dvije godine Kreutzal je predao znanstveni rad koji je sadržavao osnovnu formulaciju hiperpogona.

Tri godine kasnije hipon je postao znanstvena činjenica.

Vari je ugasio zaslon, ustao i otišao do automata po kavu. Pomalo je pijuckao dok je koračao na otvorenom iza sobe u kojoj je učio. Oko sebe je osjećao otkucaje i komešanje života, fino rukovođeni tijekom nastojanja koja je činila Polarni sjever. Naizgled ugodno, toplo i prijateljsko mjesto, ali on se nije zavaravao. Jeo je dobro, nosio pristojnu odjeću, lutao je kuda je htio i nije morao spavati sam, ali je kompleks bio isto toliko zatvor kao i onaj kojeg je ostavio iza sebe na Voltanu.

"Kurt!" Jari Asner se nasmiješio kad ga je zaustavio jedne ruke podignute za pozdrav. Visok i krupan, kože boje zlacanog lišća, susreo je Varla kod bazena; Bio je ugodan sugovornik.

"Naporno radiš?"

Vari je potvrdno kimnuo.

"Izgledaš iscrpljeno, čovječe. Opusti se malo. Što kažeš na jednu partiju večeras? Nekolicina nas se nalazi na pokeru. Uloži su visoki da glava zaboli."

"Možda."

"Nazovi me, ha?"

"Dobro. Učini tako. Popit ćemo nekoliko čašica uz partiju. Nadam se da ćeš uspjeti doći." Ruka se ponovno podigla, ali ovaj puta za pozdrav. "Pa, natrag na štrebanje."

Čovjek je krenuo dalje, smiješeći se, usredotočen na vlastiti posao. Neobavezan poznanik, zapitao se Vari, ili budni stražar?

Stisnuo je šalicu u šaci, a zatim popustio pritisak prije nego što se kava prolila i zaprljala pod. Takva su bila pravila igre i on se nije imao prava buniti. Njegova je uloga bila ta da čeka, da shvati što se događa i da skupi snagu dok pleše kako Revizor svira. Kasnije, kad se ukaže prilika, plesat će kako si sam zasvira.

Vrativši se natrag u sjedalicu pokrenuo je zaslon i nastavio proučavati lice naslonivši se unatrag. Kreutzal, ne onakav kakvog gaje načinila kiparova vještina, već kakav je bio za života: pognut, ostario prije vremena, podbuhlih očiju i upalih obraza. Čovjek koji je tek trebao otpiti nektar iz pehara uspjeha. Čovjek koji će uložiti najveći ulog ikada -stavljajući na kocku vlastiti život.

Riječi su prekrile lice: 27. RUJAN 2232-E. 11.16 PO STANDARDNOM VREMENU. KREUTZAL PRVI PUTA TESTIRA HIPERPOGON.

Iza njega je ležao maleni i krhki svemirski brod - oplata koja je držala na okupu zrak, instrumente i snagu koja je napajala pogon. Središnji dragulj bio je sačinjen od metala i kristala, predstavljajući plod genija, konkretni zbir matematičkog koncepta koji je počivao na paradoksu koji se pak oslanjao na logiku znanu samo Kreutzalu. Sagradio je ključ koji je otvarao kavez koji je sagradio Einstein kad je postavio

ograničenje brzine: Ništa ne može putovati brže od svjetlosti. U ortodoksnom univerzumu koji kaže: "Toliko brzo i ništa brže", Kreutzalov je izum još bio nedorađen.

Čovjek se okrenuo i ušao u brod. Vari je mogao osjetiti njegovu napetost iako se događaj odvijao nekoliko stoljeća ranije, a i znao je kakav će biti konačni rezultat. Ipak, nagnuo se naprijed kad se brod podigao, zatitrao i nestao.

27. RUJAN 2232-E. 13.23 PO STANDARDNOM VREMENU.
KREUTZALOV USPJEŠNI POVRATAK S PRVOG POKUSA
HIPERPOGONA.

Stotinu dvadeset i sedam minuta bilo je sažeto na upravo toliko sekundi. Vari je držao dah dok je zurio u lik koji je teturajući izašao iz broda. Kreutzal je pao na koljena i nagnut prema naprijed povraćao krv, bio je vrlo blizu smrti. U rukama je držao predmet kasnije poznat pod imenom Marsijanska ruža.

Vari je očistio zaslon i zamišljeno protrljao sljepoočnice. Zastoje Kreutzal bio takva budala pa je pokušao udisati atmosferu toliko rijetku daje bila gotovo poput vakuuma? Odgovor koji je on kasnije dao bio je taj da je u danom trenutku sasvim zaboravio na određene, osnovne astronomske činjenice. Aktivirao je hipon i ugledao ispod sebe planetu koju je prepoznao kao Mars. Spustio se i vidio dotični predmet, otišao po njega i vratio se u zadnji čas - kako bi sa sobom ponio nepobitni dokaz o tome da njegov izum radi.

Dvadeset godina kasnije je nestao.

Vari nije saznao ništa novog o toj staroj priči. Je li Kreutzal u svojoj srži imao neslućenu dozu ludila? Kasnije je laskanje dodalo glazuru tom incidentu, pretvarajući ga u proračunatu radnju heroja odlučnog da podastre dokaz o svom uspjehu. Donio mu je sigurno sve što mu je trebalo u obliku opreme, zaliha i prostora na kojem će razraditi svoje otkriće. Dok se čovječanstvo pripremalo pojuriti prema novim granicama, Kreutzal je usavršavao svoj pogon.

Prvobitno titranje je ustvari bio istjecanje snage; kad je to popravljeno dobilo se znatno na performansama. Upravljačke komande su usavršene -koliko je imao sreće na prvom pokusu bilo je zapanjujuće. Skokovi su se kalibrirali i vektori su bili ucrtani. Kako su godine prolazile, Kreutzal se bavio sve više i više zakučastim istraživanjima.

Vari se našao u slijepoj ulici. Ti prvi dani mu nisu otkrili ništa što već nije znao, osim sitnica vezanih za Kreutzalov karakter. Bio je to čudan i usamljen čovjek koji je raskrinkao doba sljepila, čovjek koji je imao više hrabrosti od mozga i koji je riskirao svoj život na osnovu uvjerenja -heroj, mučenik. Nakon tri stotine godina kako biti siguran?

Vari se namrštiio zaslonu, pitajući se zašto je Kalif zahtijevao da sam istražuje. Zašto mu nije dao samo podatke? I zašto gaje podvrgao fizičkom treningu?

Posegnuo je za tipkama i zagledao se u lice s ekrana. Ženska operater-ka, uglađena i isprazna smješkala mu se dok jje čekala njegov upit.

"Daj mi podatke o Kreutzalu", rekao je Vari. "Želim sažetak svih istraga tijekom zadnjih pet godina."

"Samo malo." Smiješak je postajao ukočen dok je djevojka provjeravala. "Na tim je podacima ograničenje."

"Razumijem." Kalif je želio da sve učini na teži način, a Vari se odupro iskušenju da navede bojnicu Borken kao ime uz pomoć kojeg će zaobići ograničenje. "Onda mi dai kompletan DODis svih putovanja na kojima ie bio Kreutzal u zadnjih deset godina svojeg života. Želim potpuni opis uključujući tip broda kojim se koristio, članove posade, sve prilagodbe ili promjene na brodu, indeks mase tereta, bilo kakav poseban komad opreme - takve stvari. Razumiješ?"

"Da, ali trebat će vremena/

"Daj mi skraćenu verziju. Želim također popis destinacija, vremena, vremena skokova -" Vidio je kako se namrštila. "Nešto nije u redu?"
"Pomoglo bi mi kad bih znala što tražite."

"Srce", rekao je Vari, "To ti ne mogu reći - ali prepoznat ću što tražim kad to ugledam."

Peto poglavlje

Asner je imao apartman na gornjem nivou, stan je dijelio s nekim tko je sada odsutan. Dnevna soba bila je ukrašena slikama vanzemaljskih planeta po zidovima - neobični prizori egzotičnih planina, mora i ravnica obasjanih s nekoliko sunca. Sagovi su bili meki, a namještaj luksuzan; prostorijom je dominirao okrugli stol u sredini.

"Karte?" Djelitelj je bio Mark Stanislac, čovjek pjegasta lica i izmučena izraza - inženjer okoliša koji je previše pio i gubio. Asner je oklijevao, proučavajući što ima u ruci, a Stanislac ga je namršteno promatrao.

"Hoće li ti trebati cijela noć?"

"Jednu." Asner je odbacio nepotrebnu kartu. "Jednu jaku."

"Meni daj dvije." Calton, iz komunikacija, sjedio je opušten kao mačka. "Dvije iste."

"A ti?" Stanislac je zurio u Varla. "Pratiš ili ispadaš?"

"Ispadam." Vari je spustio karte i ustao kako bi si natočio piće. Viski je bio previše topao pa mu je dodao leda i vode iz boce optočene blistavim kristalima. Osjećao se napeto; glava mu je još uvijek bila ispunjena brojkama iz računala koje su se činile kao beskrajna rijeka podataka koji su imali obrazac, ali takav koji nikako nije mogao shvatiti.

"Evo!" Piers Machen je napustio stol i sada je stajao pokraj njega pružajući mu malu, otvorenu kutiju. "Probaj jednu."

"Ka'sencija?"

"Sa Rigela Četiri." Machen je odabrao jednu kapsulu i primio je između palca i kažiprsta. "U zdravlje!"

Sljedeći njegov primjer, Vari je zdrobio kapsulu pod nosom a slatkasto prodoran, ali ipak trpki miris ispunio mu je nosnice, razbistrivši mu um poput naleta ledenog vjetra. Duboko je udahnuo, uživajući u osvježavajućem štipanju para, ali je odmahnuo glavom kad mu je Machen ponudio još jednu.

"Za mene ne, hvala. Kad odlaziš?"

Machen je bio kurir koji je nosio snimljene podatke i poruke sa zbornih točaka Zemaljske konfederacije, čiaaiikkpsežoe službe koja je omogućavala da pismo pristigne na neki svijet dok bi uz pomoć radija bile potrebne godine. Šmrčući još jednu kapsulu, odvratio je: "Za deset sati. U Capellanski sektor. Onda možda natrag ovamo ili na neko isto tako dosadno mjesto. Pakao od života kad bolje razmisliš. Pokupi teret, dostavi ga, pokupi još malo i opet isto. Kad se samo sjetim kako sam kao klinac romantično razmišljao o svemiru."

Ritter je progovorio od stola. "Prestani prigovarati i vrati se u igru. Ako želiš romantiku prebaci se na prijevoz putnika. Je li tako Kurt?"

"Mogao je proći i gore." Vari se spustio u stolac. "Ili to ili može pronaći nekoliko partnera i postati slobodan trgovac."

"I dobiti nekoliko čireva brinući se o troškovima održavanja i kaznenim klauzulama." Machen je odmahnuo glavom. "Vidio sam te jadnike to i nije život za mene."

"Kukavico."

"Naravno", Madchen se nasmiješio Stanislacu. "A sada izađi i ponovi to još jednom."

"Smirite se!" Asner je držao špil, mješajući karte proizvodio je neugodan, pucketajući zvuk. "Ovdje smo da bismo se zabavili. Ja se slažem s Piersom. Dobar posao, redovita plaća, određeni komfor - a ti sanjaj o velikoj zaradi i egzotičnim pustolovinama. Igraš li Mark?"

"Pa ne sjedim valjda ovdje da bi grijao stolac? Jasno da igram!"

"Onda nahrani kasicu-prasicu." Premetao je karte u rukama dok je Asner dijelio. "I ti, Piers."

"Ha?" Machen je trepnuo. "Oprosti." Ubacio je kovanice u banku. "Razmišljao sam o slobodnim trgovcima i o nevoljama kakve znaju imati. Kao onaj koji je sletio nedugo prije nego što sam otišao s Artaskese. To je u Sirijskoj pokrajini. No, stigao je taj jedan brod, a kapetan je psovao kao lud. Čini se daje krenuo na Danilovich - svijet petnaest svjetlosnih godina udaljen od Artaskese. To je samo kratak skok a on je završio daleko od svojeg cilja."

"Ušljiva navigacija", Ritter se namrštio promatrajući svoje karte. "Nikakva misterija. To se stalno događa."

"Petnaest svjetlosnih godina?"

"Katkad i pedeset. Ja razvrstavam izvještaje i to je dosta česta pojava. Navigacijska pogreška." Proučio je karte. "Dižem za deset."

"Ti navigatori." Machen je uvukao dah. "Plaćam tvojih deset i podižem "Plaćam dvadeset." Asner je pogledao Varla. "Ostaješ li, Kurte? Dobro. Mark?"

"Odustajem." Stanislac je spustio karte. "Kakav to kapetan može tolerirati tako lošu navigaciju?"

"Prokleta malo njih." Ritter je zurio u malenog čovjeka koji je sjedio pokraj Stanislaca. "Ostaješ li, Johne?"

"Podižem." Calton se nasmiješio ubacujući novac u banku. "Ovo je moj dan. Trideset da ostaneš u igri, Jarle."

Asner je gundajući spustio karte. "Škart?"

Vari je promatrao dok su se karte spuštale. Igra je bila s pet karata i dvostrukim izvlačenjem, inovacija koja je zahtijevala čvrste ruke i puno novca te je izazivala zanimljive sukobe, no on se osjećao

iscrpljeno pa nije bio previše zainteresiran. Ipak je ostao. Uzeo je tri karte i pogledao one u svojoj ruci kojima je bila potrebna samo još jedna za skalu u istoj boji - u biti jako slabo. Bez herčeve petice između četvorke i šestice, karte su mu bile bezvrijedne.

Dok je Ritter proučavao svoje, Vari reče: "Ti izvještaji koje obrađuješ o zalutalim brodovima -jeste li otkrili objašnjenje?"

"Molim?" Ritter je mršteći se podigao pogled. "Kakvo je to proketo pitanje u ovakvom trenutku? Dovraga, daj mi dvije!" Odbacio je nepotrebne karte. "Što si rekao?" Odmahivao je glavom dok je Vari ponavljao pitanje. "Rekao sam ti - navigacijska pogreška. Što bi drugo moglo biti?"

"Kurt je kapetan pa zna ponešto o navigaciji", Asner će suho na to. "Koliko navigator mora biti loš na pogriješi za pedeset svjetlosnih godina?"

"Jako loš!" Machen je bacio svoje karte. "Loš kao ove moje karte."

"Što ćeš učiniti?" Stanislac je mrko zurio u Varla. "Pratiš, podižeš ili plaćaš?"

"Čemu žurba?" Vari je presreo ljutit pogled. "Ako si nestrpljiv idi gurni glavu pod tuš."

"Ili si natoči piće", dodao je brzo Asner. "Napet je", objašnjavao je, dok je Stanislac mršteći se ustajao poslušavši savjet. "Čeka ženu kojoj se baš ne žuri. Trebala je stići prije dva dana ali je još uvijek nema."

"Na odmoru je", odbrusio je Stanislac stojeći pokraj boca s pićem. "Zadržala se - ništa zbog čega bi se trebalo brinuti."

"Ne? Niti na Apollu gdje su svi muškarci građeni kao grčki bogovi?"
er Je odmahnuo glavom "Čovjek koi ženi doousti da tamo ode na odmor sam traži nevolju. Ili želi promijeniti partnericu. U čemu je stvar Mark? Ona mala iz računovodstva te pritišće?"

"Ti -" Crvena lica Stanislac je načinio korak naprijed, zatim se okrenuo i bijesno izašao iz prostorije.

Asner je odmahnuo glavom kad su se zalupila vrata. "Zabrinut je. Uistinu zabrinut. Ne bi ga smio tako podbadati."

"Preživjet će." Ritterovo slijeganje ramenima odavalo je njegovu ravnodušnost. "Kartamo se ili smo na bdijenju?"

"Ovisi o tebi, Kurte." Calton je oštrim pogledom napeto promatrao Varla. "Onda, što će biti?"

Jedna karta mogla bi ga iz totalnog gubitnika pretvoriti u pobjednika, ali omjer gubitka je bio previsok u odnosu na mogući dobitak. Igrač koji se oslanja na postotke odustao bi ne oklijevajući, ali Vari je zanemario logiku i izbacio samo jednu kartu.

"Jednu."

"Loviš skalu?" Calton je također odbacio samo jednu kartu. "Da vidimo kome će uspjeti."

"Ja ispadam." Asner je pogledao Rittera. "Ti?" Progundao je kad je čovjek spustio karte. "Kurt?"

"Do limita." Vari je udvostručio uloge.

Calton je trepnuo, pogledao u svoje karte i u novac koji bi mu bio potreban za provjeru da li Vari blefira. Očajnički je proučavao protivnikovo lice tražeći na njemu bilo kakav znak slabosti, a kad ga nije pronašao namrgođeno je opet pogledao u svoje karte.

"Svi čekamo, Johne", reče Asner.

"Čemu žurba?"

"Želiš li piće dok se predomišljaš?", upitao gaje sarkastično Ritter. "Ili kapsulu ka'sencije? Daj mu jednu Piers. Ili još bolje, dvije - djeluje mi zbunjeno."

"Plati", reče Asner. "Da vidimo blefira li."

Calton je još nekoliko trenutaka oklijevao, a potom je odbacio karte.

Vari je pogledao u ono stoje držao u rukama, u beskorisnu kartu koju je izvukao, a onda ih je sve položio licem prema dolje na hrpu.

"Menije dosta", rekao je uzimajući novac. "Previše sam slomljen da bih ravno sjedio."

"I ja." Machen je zijevnuo. "Dobra igra, Jarle. Moramo to jednom ponoviti."

"Dogovorite vrijeme kad budem opet dolazio." Ritter se pridružio čovjeku koji se približavao vratima. "Ideš li, Johne?"

"Kamo?"

"U bazen. Jedno plivanje na brzaka, još nekoliko pića, a možda pronađemo i kakvo društvo. Jesi li zainteresiran, Jarle? Kurt?"

"Bez mene", reče Vari. "Ja sam spreman za krevet."

Popeo se na gornji nivo hodajući sam po šetnici pokušavajući opustiti tijelo i usporiti vrtnju u glavi. Nakupljeni toksini u krvi - produkti napetosti i umora - pokvarili su mu metabolizam i pretvorili mu glavu u zamućeni izvor nepovezanih činjenica.

Isječci su se miješali: računalni podaci, igra, način na koji je pokušao dobiti onu jednu kartu koja je nedostajala skali, Stanislacova zabrinutost, Ritterova -Između?

Između?

Vari je stao zagledavši se u niz prozora kroz koji se vidio vanjski svijet. Biološki, njemu je bila zora, ali arktička noć će trajati još dva mjeseca i stakla su bila obasjana sablasnom ljepotom polarne svjetlosti - drhtave zavjese nježnog svjetla visjele su obješene među zvijezdama.

"Hej, ti!" Djevojka je bila mlada, isprazna pogleda i razmazanog ruža oko usana. Zaudarala je na viski i ustajali parfem. "Djeluješ usamljeno -hoćeš li doći na zabavu?"

"Ne."

"Onda budi pristojan. Samo sam pomislila da izgledaš nekako boležlji-vo. Napeto, možda. Mislila sam, stat ću i biti ljubazna prema drugom ljudskom biću." Zahihotala je. "Ljudskom", rekla je. "Smiješno?"

"Zašto?"

"Ti reci meni. Ne? Ne želiš se igrati? Jesi li za spavanje? Želiš li da te odvedem u krevet?"

"Ne."

"Opet ti. Nisi čak ni pristojan. Što te košta da budeš pristojan, ha?" Glas joj je bio cmizdravo pripit. "Cura se dobro provede na zabavi, a ti se s njom ne možeš ni pristojno ponašati. Znaš što, gospodine? Idi dovraga."

Zagledao se u isprazno lice, razmazanu šminku, kosu koja je bila raščupana. Iza nje je veličanstveni svemir tvorio aureolu ljepote oko njezine glave. Prljavština nasuprot zvijezda; osjetio je okus gađenja. "Gospndine? Vi"

"Začepi!" Njegov glas je zasjekao poput noža. "Samo produži svojim putem!"

Ostavio ju je da stoji ispred prozora dok je odmicao prema stepenicama. Trčao je prema dolje sve dok nije stigao do donjeg nivoa i svoje sobe. Stao je pod tuš, a bubnjajuće kapljice izvlačile su umor iz njegova tijela dok su ga razornom snagom udarale bičevima leda i pare, hladnoće i vrućine.

Erica Borken ga je promatrala kada je nag izašao iz kabine, trljajući se ručnikom.

"Jesi li uživao u igri?", upitala je otrovno.

"Za promjenu."

"Što znači da si me se zasitio, je li?"

Kada nije odgovorio, dodala je: "Nemaš li barem hrabrosti reći mi to u lice?"

"Dobro", odbrusio je. "Zasitio sam te se. Tebe i glupe igre koju igraš. Zadovoljna?"

"Ti misliš da je ovo igra?"

"Igra. Test. Nazovi to kako god hoćeš. No, meni je dosta. Možeš reći svojem šefu da ga želim vidjeti. Sada!"

"Sada ne", rekla je. "Spava."

Šesto poglavlje

mukom je utonuo u san, ali jednom kad je njime ovladao teško mu se bilo oduprijeti. Snovi i sjećanja su se ispreplitali u nove fantazije u kojima su oni davno umrli ponovno oživjeli. Poput ribe koja pliva prema gore kroz nepregledne slojeve sve prozirnije tame, Nasir Kalif se probudio kako bi se suočio s iskušenjima novoga dana.

Dana odluke, znao je, jer ako ništa drugo godine su donosile iskustvo, a dovoljno godina zrelost. Iznova se čudio okrutnoj šali koju je sudbina priredila ljudskoj rasi: genetska osobina koja je osiguravala produženo doba adolescencije prati čovjeka do groba. Ta značajka je bila izvor svih sukoba, sve netrpeljivosti, mržnji, sitnih čarki, uništavačkih ratova, gubitaka, krivo usmjerenih nastojanja, grubih presuda i svih užasnih strahota uma.

On sam je uistinu bio zreo; ostali su bili djeca koja su se igrala smrtonosnim igračkama, misleći kako su odrasli.

A Kreutzal im je podario krasnu novu igračku.

Igračku koja ih može uništiti.

Razmišljanje o tome izazvalo je ponovno napetost koja je stezala nevidljive žice oko njegovih sljepoočnica i od kojeg mu se stvarala olovna težina u želucu. Bio je glup što se bojao; već je sada živio na posuđenom vremenu, pa zašto bi se brinuo što donosi budućnost? Smrt će ga prigrliti i osigurati mu vječnu sigurnost neznanja. Kao prava odrasla osoba može prihvatiti svoj kraj mirnom staloženošću inteligentne procjene. Ipak, bio je čovjek i zarobljenik pokretačke snage svoje vrste: preživjeti pod svaku cijenu!

Opravši i odjenuvši se, te oboružan snagom uz pomoć kemikalija, Revizor Zemaljske konfederacije krenuo se uhvatiti u koštac s novim danom. Na njegov dodir komsig je oživio, a na zaslonu su se pojavile liste sastanaka, zadaća, obveza i dnevne rutinske aktivnosti.

Predstavnik Cvgnusa Pet nije se moglo ignorirati; delegaciju s Oriona trebalo je zabaviti; zahtjeve s Polarisu trebalo je pogledati. I trebalo je primiti bojnicu Borken.

Odlučio ju je primiti za vrijeme čaja, ceremonije u kojoj je uvijek uživao i naredio je da se narineme nosebni kolači marmelada kruh, maslac i rumeno pečene žemlje. Porculan, koji je bio toliko tanak daje bio gotovo proziran bio je ukrašen povijenim zmajevima na čijoj je pozlati bilo malko grimiza; tanjurići su bili nazupčani sitnim udubljenjima.

Kad ih je ugledala, Erica se nasmiješila. "Ovo je predivno! Fragment prošlosti. Jeste li ih doista koristili tako dugo?"

"Ne." Sa žaljenjem je odmahnuo glavom. "Ovaj je servis relativno nov, mislim oko pedeset godina, uvezen sa susjednog svijeta. Sama ceremonija zamrla je za vrijeme Sloma, iako je umirala već i ranije.

Kada sam ja bio dijete ponovno se počela provoditi kao društveni običaj. Meni se čini ugodnom. Hoćeš li biti Majka!" Nasmiješio se zbog njezina oklijevanja. "Htio sam reći, hoćeš li nam natočiti čaj?"

"I to me čini Majkom?"

"Privilegija pripada ženskoj glavi kuće. Hvala ti, draga moja." Dobacio je pogled Varlu. "Nećeš li sjesti?"

"Nisam tražio da vas vidim kako bih pio čaj."

"Znam."

"Onda -"

"Nestrpljiv si. To je, znam, značajka mladosti, ali koju bi trebao prevladati." Kalif je pokazao prema stolcu. "Sjedni. Popij čaj i pojedij kolač. Kušaj malo kruha, maslaca i marmelade i opusti se. Ništa nije tako hitno da ne bi moglo pričekati."

"Učini ako te moli, Kurte", Erica mu pruži punu šalicu. "Uzmi si mlijeka i šećera ako želiš." Okrenula se prema Revizoru. "Jesu li ljudi doista običavali ovako sjediti te jesti i piti?"

"Naravno. Gostoljubivost je jedna od najvažnijih običaja koje je čovječanstvo izmislilo. Ponuditi svojem gostu jelo i piće jamčilo mu je dobrodošlicu. Običaj je još uvijek rasprostranjen na mnogim svjetovima." Kalif je pojeo kolač i otresao mrvicu s prstiju. Promotrio je Varla. "Jesi li pronašao odgovor?"

"Kako pronaći Kreutzala? Možda."

"Sumnja? Zašto si onda zahtijevao da me vidiš?"

"Vi znate toliko toga", rekao je Vari. "Morate znati i to."

"Nestrpljiv si?"

Vari je slegnuo ramenima i polako jeo kolač.

"Shvaćam." Kalif je pogledao u svoju praznu šalicu, a zatim je odložio na tanjurić. "Da moraš navesti jednu stvar koja je stvorila civilizaciju ovakvom kakvu ie poznajemo. što bi to bilo?"

Erica reče: "Hiperpogon."

"Prijevoz na druge svjetove. Brz, jeftin, pouzdan - istina?"

"Možda ne baš pouzdan", reče Vari. "Što je sa zalutalim brodovima? Koliko ih promaši svoj cilj?"

"Previše."

"Stoje s onima koji naprosto nestanu?"

"Previše."

Vari se namrštiio na takvo priznanje. "Čemu tajanstvenost?" Glupo pitanje na koje je sam odgovorio. "Kad jednom pustiš mačka iz vreće stvorit će se panika. Svijet zavisi od jeftinog prijevoza proizvoda, što znači da su za to potrebni brodovi i ljudi koji će njima upravljati. Maleni rizik je prihvatljiv -uvijek je to netko drugi koji nestane ili pogine. Ali kad rizik postane prevelik, tko će onda prevoziti teret? Što će se dogoditi s brodovima?" Prisjetio se Stanislaca i njegove žene. "Koliko je stanje loše?"

"Koliko si ti putovanja napravio?", upitao je Kalif. "Mislim na ona koja si osobno nadzirao? Nekoliko desetaka? Stotinu?"

"Tako nekako", priznao je Vari. "Zašto?"

"Koliko često si promašio cilj?"

"Niti jednom. Najprije bih dvaput provjerio postavke -" Prekinuo je. "Zašto sam to radio? Većinom zbog glasina. Zbog priča koje su kružile u gostionicama o brodovima koji su se izgubili, o drugima koji su imali glupe navigatore ili neoprezne skipere. U svemiru jedna decimala može napraviti prokletu razliku. U čemu je poanta?"

Erica je tada brzo pogledala Revizora, a kad je on potvrdno kimnuo, reče: "U statistici, Kurte. Koliko često moraš prijeći cestu prije nego što te pogazi auto? Ili pasti po stepenicama prije nego slomiš vrat? Nema odgovora niti na jedno pitanje. Možemo samo reći to da ako dovoljan broj ljudi nešto čini učestalo, tada će se određeni događaji dogoditi određen broj puta. Jedan brod može putovati svemirom stotinu puta i biti siguran. Na stotinu brodova dva godišnje mogu nestati. Primjećuješ li razliku?"

Vari je kimnuo, promatrajući šalice na stolu, kolače i tanjure s pripadajućom hranom. Čudan prizor, koji je nekada bio uobičajen, još se uvijek uklapao u okvire prepoznatljivo prihvatljivog, ali nešto je tu bilo strano: hladan dodir nepoznatog.

"Kada je to počelo?", upitao je Vari.

"Gubljenja? Nestajanja?" Kalif je slegnuo ramenima. "Možda od samog početka Novi su svjetovi čekali ispred naših vrata - brodovii su pravljani u tvornicama i kretali bi čim im je hipon bio ugrađen. Nitko nije brojao tko se vratio. Nikoga nije bilo briga. Brod Je poletio i imao je sreće ili je nestao. Ako je itko i razmišljao o tome, postojalo je na desetke objašnjenja: skiper je bio nepažljiv, navigator glup; kalibracija je bila loša i skok je završio u nekom suncu ili preblizu nekom neprijateljskom planetu ili planetoidima. Dva su se broda čak mogla i sudariti. Zatim je tu postojala opasnost pri slijetanju - katkad su pristizali izvještaji o olupinama na planinskim obroncima ili napola zakopanima u polja. Predatori su mogli poubijati posadu, ili bolest - Achenar je pružio vrhunski primjer. Posada se mogla pobuniti ili odlučiti zatajiti štrajk. A bilo je i drugih opasnosti."

Ljudi pohlepni za zemljom. Konzorciji koji su željeli posjedovati čitave sustave. Nicala su nova carstva, a kompanije su bile zainteresirane za istraživanja i brzu zaradu. Divlja vremena u kojima je život bio jeftin. Poput oblaka, čovječanstvo je poletjelo s površine svojeg svijeta kako bi kontaminiralo sve što bi moglo doseći. Tko je imao vremena za brigu zbog izgubljenog broda? Koga je bilo briga?

Međutim, nekoga je naposljetku ipak moralo zabrinuti, jer kad su se narodi formirali i civilizacije postale složene, ne brinuti se značilo bi izazivati uzajamno uništenje. I tako se oformila Zemaljska konfederacija, a moć da drži stvari pod nadzorom dobio je Revizor.

Pa ipak, pomislio je Vari, institucije kao stoje Pui-Chi riskirale su donošenje užasa na zemlju zbog zarade i bile su sposobne osuditi čovjeka na paklenu kaznu jer ih je pokušao spriječiti u tome.

"Polako!" Erica je pretpostavila o čemu razmišlja. Pružila mu je šalicu čaja. "Popij ovo."

Odbio je, nestrpljivo poželjevši nešto jače.

"Znači, brodovi se gube - pa što? Nek' se svako brine za sebe."

"Što bi to trebalo značiti?"

"Dobri navigatori. Dobri kapetani. Ako neka kompanija odluči štedjeti, neka idu dovraga."

"Stoje s njihovim putnicima?" Kalif nije čekao odgovor. "Kompanije ne režu budžet na efikasnosti. Ne kad je brod tako veliko ulaganje. Žele najbolju posadu i spremni su platiti. Koliko je tebi bilo potrebno da dobiješ svoj kapetanski čin? Pet godina? Sedam? Koliko ispita? Testova? Simuliranih letova?"

Previše - oduzeli su mu mladost. "Dobro, istrčao sam pred rudo bez razmišljanja Ali rekli ste da su nestali veliki brodovi Koliko veliki?" "Prijavljen je nestanak Deltanske kraljice", rekla je tiho Erica. "Petsto putnika i posada zajedno s tisuću petsto tona tereta. To se dogodilo prije tjedan dana. Prije toga Mjesečeva zvijezda - tristo putnika i posada - Cappellanska ruža - tristo i pedeset ljudi - Orion ekspres - dvjesto i sedamdeset. Želiš li da nastavim?"

"Nesreće", rekao je Kalif. "Sve nesreće zahvaljujući ljudskoj pogrešci -barem službeno. Međutim, koliko puta nešto možeš nazvati

nesrećom i izvući se s tim? I to su samo brodovi koje nismo mogli zataškati. Sam bog zna koliko ih je uistinu nestalo."

"Znači imate problem", rekao je Vari. "Ali kakve to ima veze sa mnom? Moj posao je da nađem Kreutzala, ili barem ono stoje od njega preostalo. Ili to ili se vraćam u zatvor, je li tako?"

Kalif potvrdno kimne.

"I više nego što mi treba. Što će mi još?"

Erica reče: "Kurte, mi želimo -"

"Čudo, koliko se meni čini." Ljutnja mu je glas učinila isprekidanim. "Želite da pronađem čovjeka koji je mrtav tri stotine godina, koji se izgubio u hiper-svemiru, nastavši vjerojatno kao i ti drugi brodovi. Za kog vruga? Da ih ocijenite... Pokopate? U zlatni kovčeg? Što se, kog vruga, nadate pronaći?"

"Bilješke."

"Molim?"

"Bilješke", ponovio je Kalif. "Podatke. Zabilješke. Ideju. Nadu. Kreutzal je bio genij i nikada nije prestajao raditi na hiponu. Svako putovanje koje je napravio imalo je svoju svrhu. Uvijek je radio kako bi usavršio svoj izum, izglačao kvrge, ustanovio što je to izumio. Nije znao - jesi li svjestan toga? Nitko ne zna. Nešto smo izgradili, nečim se koristimo i onda se nešto dogodilo. Možemo pretpostaviti, ali ne znamo. Mi ne znamoV "Je li važno?"

"Moglo bi biti."

"Zašto?" Vari je pogledao jedno pa drugo. "Je li otkriće sile teže promijenilo što se dogodi čovjeku kada padne sa litice? Koristimo se hiponom i brodovi nestaju. Po vama, oduvijek su nestajali ali toga nismo bili svjesni. Sada jesmo - pa što?"

Pitanje je visjelo u zraku. Revizor je ustao i rubom svojeg ogrtača udario u šalicu koja je lupnula o čajnik i proizvela slab i visok pjevni ton koji je ispunio prostoriju zvukom posvemašnje čistoće. Kada je zvuk zamro, rekao je. "Htio si me vidjeti. Zašto?"

"Umoran sam od preskakanja kroz обруč." Vari je ustao kako bi se suočio sa starcem. "Ako želiš trenirati životinju, izaberi neku drugačiju vrstu zvijeri."

"Odabrao sam tebe."

"To su učinili tvoji strojevi." Vari dobaci letimičan pogled Erići. "I kad smo već kod toga, opozovi svog psa čuvara. Ona je povlastica bez koje doista mogu."

"Kopile jedno! Ti -"

"Zatvori usta!" Nije je ni pogledao. "Previše pričaš i hrčeš po noći." Revizoru je rekao: "Dali ste posao koji moram obaviti, ali ne mogu to napraviti uz ograničenja na banci računalnih podataka. Želim slobodni pristup svim informacijama. Želim poseban tim upoznat s Kreutzalovim potprostornim tenzorima. Želim znati gdje je putovao, zašto i kada. S vremenom ću shvatiti, ali radije ne bih ostario na Polarnom sjeveru."

"Ili u zatvoru na Voltanu?"

"Zaprijetite mi još jednom i nećete me morati slati natrag. Ta prijetnja više ne djeluje."

"Vjerujem ti." Kalif pogleda ženu. "Kao što smo predvidjeli, bojnice."
"Tjedan prije nego što smo mislili."

"Istina, ali bilo je mjesta za pogrešku." Okrenuo se natrag prema Varlu. "Čestitam. Bojao sam se da ćemo biti primorani posegnuti za grubljim mjerama kako bismo ti pomogli da prevladaš svoj strah koji ti je bio ucijepljen na Voltanu, ali tvoje prirodne značajke su to učinile nepotrebnim. Sada bi mogao biti spreman."

"Za što?"

"Da vidiš što je pronađeno kako pluta u svemiru, pola parseka daleko od Fomalhautta." Kalif mračno doda: "Da vidiš pakao."

Sedmo poglavlje

Kalif nije pretjerao - bijaše to pravi pakao. Stojeći na vrhu tornja koji se uzdizao nad Kalaharijem, Vari je mogao osjetiti kako mu se u grlu diže na povraćanje, osjetio je mravce na koži, ruku koja gaje stiskala za utrobu. Revizor je bio u krivu - njegov oporavak nije bio potpun. Promatrajući holograme na Polarnom sjeveru, ponovno je mogao namirisati smrad svog spaljenog mesa, stisnuo se od straha prisjetivši se agonije svojih polomljenih ruku, postao je zvijer koja je uzmicala pred prijetnjom boli, zvijer koja je umrla da bi postala čovjekom.

Uspravio se, provjerivši što se dolje događa. Na čistini je počivao brod kojeg su pripremali za svemir, žilavi teretnjak, malen ali čvrsto građen kako bi mogao izdržati istežanja zbog jake gravitacije i žestokog izbacivanja raketa. Ljudi su po trupu milili kao mravi, a njihovi aparati za zavarivanje djelovali su im u rukama kao malena sunašca. Oko trupa ležale su hrpe dijelova strojeva, topova, lasera i druge opreme - koju je tek trebalo montirati. Dok je gledao, pojavio se brod iz hipona, visoko iznad mjesta za slijetanje.

"Kapetane!" Progovorio je glas iz slušalice koja mu se nalazila na uhu. "Dolaze novi ljudi. Želite li ih provjeriti?"

"Kasnije."

"Da ih zatvorim u baraku?"

"Samo ih zabavi."

Vari se okrenuo, suzivši oči dok je proučavao nepregledno prostranstvo vegetacije koja je ispunjavala prostor sve do kud je pogled sezao. Odjek iz prošlosti podigao se, poput njegova sjećanja, na povraćanje; stvari koje je vidio nikada neće biti izbrisane iz njegove glave. Vegetacija, koja je rasla na mjestu gdje je nekoć bila pustinja, izvlačila je hranjive sastojke iz zemlje koja je stvorena od

kostiju, mesa i krvi dvadeset milijuna mrtvih. Ako ništa drugo, Slom je stvorio vrt.

Okrenuo se prema stubama kako bi dočekaio Ericu koja mu je dolazila u sj.sr.et Djelovaja je svježe iako je ispod rukava bluze imala mrlje od znoja.U jednoj ruci nosila je podlogu za pisanje s kvačicom; papiri na njoj bijahu pretrpani imenima.

"Svježa isporuka", rekla je. "Dragovoljci."

"Znam. Vidio sam ih kad su pristigli."

"I ostavio si ih da čekaju. Rekao mi je Harvev. Nisi li zainteresiran?"
"Trebaju mi radnici. Trup još uvijek nije dovršen i nije postavljeno oružje. Gdje je Brice? Kog' vraga on radi?"

"Provjerava zalihe."

"Za to mi nije potreban izvježbani brodski inženjer. Werne?"

"Ima nekih nevolja s generatorom." Uхватила gaje za ruku kada se okrenuo prema brodu. " Samo su dvadeset i četiri sata u jednom danu, Kurte."

"Pa?"

"Ne može se više napraviti. Nastavi s pritiskom i imat ćeš pobunu za vratom."

Kad je vidjela njegovo lice, požalila je stoje izgovorila svoje upozorenje. Radnici se možda pobune, ali ako to učine samo će poteći krv i vriska će odjeknuti zrakom. Vari bi se za to pobrinuo. On i ljudi koje je imao na straži - naoružani i nemilosrdni muškarci koje je sam odabrao među radnicima kako bi požurio prilagodbu letjelice. Ponekad, kad bi je pogledali, mogla je u njihovim očima prepoznati zvijeri.

Unutar broda, gdje je većina preinaka bila završena, zbrka je bila manja. Erica je pratila Varla dok je išao od jednog mjesta do drugog,

provjeravajući, ispitujući, sve dok se naposljetku nije zaustavio kod čovjeka koji je bio zabavljen generatorom.

"Koliko je loše?"

"Ovo?" Weme je podigao pogled i slegnuo ramenima. "Moglo bi biti i gore. Uz malo vremena, mogu ga popraviti. To je samo pitanje podešavanja. Ne brinite se oko toga, kapetane; prepustite to meni." "Izlazi odatle."

"Molim."

"Razmontiraj to. Baci ga. Ne želim ga - a to vrijedi i za tebe."

"E sad, čekajte malo!" Werne se uspravio u svoj svojoj veličini. "Ja sam pod ugovorom Zemaljske konfederacije. Ne možete me otpustiti."

"Tko je tvoj pomoćnik? Siddharti?" Vari se zagleda u čovjeka meke smeđe kože i blistavih tamnih očiju koji je imao ruke žene i tijelo dječaka. "Preuzmi. Razmontiraj i baci to smeće i zamjeni ga novim komadom opreme. Obavi to do mraka i Werneovo mjesto je tvoje." "Odmah, kapetane!"

"Ne!" Werne je krenuo kao da će ga zaustaviti, ali je stao kad mu se Vari primaknuo. "Ne možete to učiniti! Ja sam uvježban inženjer elektronike. Taj generator -"

"Je smeće. Ljudi će riskirati svoje života zavisno o tome hoće li on raditi ili ne. Ti nećeš biti među njima pa pretpostavljam da te nije briga. Ali mene jest. A sada, hoćeš li nestati odavde sam ili da ti pomognem!"

Vari je čekao dok je Werne grizao usnu. "Ako te igdje vidim kad siđem s ovog broda, polomit ću ti obje ruke. Je li ti jasno?"

"Ne biste se usudili!"

"Kurte, nemoj!" Erica je stala između njih kad je Vari udahnuo.

"Preпусти to meni!" Kad se Vari udaljio, rekla je Werneu. "Nemoj biti budala. Učinit će upravo ono stoje obećao. Odlazi sada. Za sat vremena polijeće šatl koji će te prebaciti na jug. Evo!" Brzo je ispisala bilješku na komadiću papira. "Ovo je službeni dopust zbog bolesti. A sad odlazi!"

" A moje stvari?"

"Poslat ću ih za tobom. A sad molim te požuri!"

Vari je bio u brodskom skladištu, oazi relativnog mira u općoj vrevi i buci. Dok je pregledavao police baterijskom svjetiljkom Erica je stala blizu njega i čekala da progovori kad on spusti snop svjetla.

"Postoji način kako se postupa s ljudima, Kurte:"

"Znam."

"Način na koji si se ponio prema Werneu je pogreška. On ima svoj ponos i -"

"K vragu i njegov ponos!" Okrenuo se prema njoj lica plamtećeg od bijesa. "Hoće li njegov ponos održati ljude na životu iako nije odradio svoj posao kako treba? Koliko takvih kao on radi na ovom projektu? Onda?" Njezina šutnja samo je dodala ulje na njegovu vatru. "Tražio sam ljude kojima mogu vjerovati, marljive radnike koji znaju svoj posao i sve zalihe i opremu koja mi je potrebna. Kalif je pristao. Bila si ondje i čula si ga. Pa zašto onda na vratu imam idiote kao što je Werne?" "Računala -"

"... Su ga odabrala, znam."

"Kažeš to kao da to sve objašnjava", optužila gaje. "Kako drukčije pronaći najbolje?"

"Najbolje - prema čijoj definiciji? Dovraga, ženo, trebaju mi ljudi a ne brojevi!. Ne. proračunati kučkini sinovi koji su naučili kako proći ispите, ispuniti obrasce i odgovoriti na dana pitanja na ispravan način.

Ovo nije rentabilni projekt, nego specijalni zadatak. Werne je to trebao znati. Svi bi to trebali znati. Ovo je trenutak kad si ne možemo priuštiti ništa drugo nego najbolje."

"U redu, Kurte! U redu!" Podigla je ruke predajući se. "Vjerujem ti!" "Onda -" Stao je ugledavši njezin smiješak i podrugljivo podizanje obrva; izraz mu se promijenio tako da odgovara njezinom. "Oprosti." "Hoću li to reći Werneu?"

"Ne. Zaslužio je. Uostalom, poslužiti će kao primjer ostalima. Pretpostavljam da si mu olakšala odlazak?"

"Samo malo da mu spasim ponos."

"Ponovi to i spašavat ćeš vlastiti posao." Nije se šalio. "Nadajmo se samo da neće propjevati."

Vari je nastavio prema strojarnici. Novi dodaci zasjenili su originalni pogon pretvorivši brod u virtualnu energiju. Među aparatima, čovjek je bio zaposlen kalibrirajući brojanike, provjeravajući, bilježeći i podešavajući.

"Kurt!" Podigao je pogled smiješeći se. "Drago mi je da te vidim, Erica. Došli ste vidjeti kako napredujem?"

"I da vidim tebe, Bene."

"Laskaš mi." Ben Lydon je bio barem dvostruko stariji od nje. Bio je to mršav čovjek, napeta lica i upalih sljepoočnica. Posvetio je svoj život stjecanju još neotkrivenih znanja. Stroj na kojem je radio sadržavao je plodove njegovih otkrića. "Bit ćemo spremni kada i vi, kapetane. Ako su moje teorije točne, ovaj će izum obaviti svoj posao. Ako ne, znači da sam protratio život."

"Ne protratio", Erica će brzo. "Čak i negativna otkrića mogu biti vrijedna."

"Ako je sve spremno", reče Vari, "nema potrebe da si još uvijek tu."

Volio bih da se malo prošeeš uokolo i skupiš opće dojmove kao i konkretne stavove pojedinaca. Uskoro ćemo morati odabrati posadu, pa što više znam to bolje."

"Hoću li i ja biti među njima?"

"Može li netko drugi upravljati tvojim strojem? Ne? Zašto onda postavljaš budalasta pitanja?" Vari lupne čovjeka po ramenu. "Upadaš, ali nemoj nikome reći. A sada, gdje je Emerson? Želim vidjeti što zadržava te topove."

Erica je u sumrak krenula prema svojem mjestu u zajedničkoj baraci. Druge žene jednako umorne primorale su je da čeka na tuširanje i to joj je išlo na živce. No nije napustila svoje odaje i privatnu kupaonicu samo zato jer je bila primorana: jedino je živeći u blizini drugih mogla procijeniti njihovu snagu i slabosti.

"Erica!" Visoka, tamnokosa djevojka odjevena u gotovo prozirnu haljinu i s obilnom šminkom podigla je ruku pozdravljajući je dok je ulazila u predvorje. "Gdje si se skrivala cijeli dan? Tražila sam te."

"Zašto?"

"Da vidim jesi li zainteresirana za odlazak na zabavu. Dobra hrana, mnogo pića i najnoviji filmovi, sve to doniraju dvojica mladića koji mrze provesti večer sami. Stigli su nedavno ovdje u prekomandu i čini se da su puni para. Lijepa odjeća, lijepo ponašanje i dovoljno su inteligentni da shvate što djevojci najviše treba na ovakvom mjestu." Nasmiješila se kad je pokazala bočicu parfema. "Ima jedna i za tebe ako želiš."

"Ako ona ne želi, ja želim." Magda, još jedna brineta, pridružila im se. "Uostalom, zašto ne možemo svi na zabavu?"

"Nema mjesta. Samo dvije. Ja sam jedna i - Erica?"

"Zao mi je." Odmahnula je glavom kao daje razočarana. "Ionako ne bih mogla doći. Radim noćas. Ali pokušaj mi nabaviti taj parfem."

"Nemaš sreće." Magda je bila odlučna. "Ja ću ići i ja ću ga dobiti. Bez svađe, Erica. Propustila si svoju priliku."

Kasnije, u svojem uredu, Pat Harvev zamišljeno reče: "Dvojica, ha? Obadvojica mladi i rastrošni i došli su sa zadnjom prekomandom." Posegnuo je za dosjeom. "Jesi li saznala imena?"

"Brad i Hank. Nisam mogla kopati dublje."

"Par u kabini 32B. Rasporedili smo ih nakon čekanja. U svakom slučaju ne gube vrijeme. Parfem, ha? Za početak, to je neobično. Njušiš li što i ja?"

"Mito", rekla je. "Netko je znatiželjan."

"Možemo pretpostaviti i zašto." Harvev je posegnuo za svojim odašiljačem. "Kapetane?" Zastao je, čekajući. "Ovdje Harvev. Samo da vas upozorim. Bilo bi dobro da imate pripremljene odgovore." Stao je. "Tako je. Izgovor je razotkriven. Krenuli su."

Osmo poglavlje

ljedećeg poslijepodneva pristiglo ih je još, doletjevši s Capea - nosevi, uši i oči radoznalog društva. U prošlom vremenu moglo se kontrolirati te napasnike, ali Slom je stao na kraj vladinim tajnama i vladavini birokracije kad je hipon donio slobodu populacijama zarobljenim plaćanjem poreza. Poput lešinara, psi tragači za vijestima krenuli su u lov.

"Što radite ovdje, kapetane Vari?", ispalila je pitanje Jane Gosser - ostarjela, oštra i otrovna. "Mislim, što doista radite?"

"Istragu -"

"Poštedite nas sranja." Stefan Wilson, star isto kao i žena, ali još ciničniji, signalizirao je kameranima da snime groplan. "Ovdje nema depozita minerala, no čak i da ih ima, vi imate pogrešnu opremu za to. Dajte si oduška, kapetane. Recite nam istinu."

Upozorenje agenta Zemaljske konfederacije da prvobitna priča ne drži vodu, značilo je da bi njezino ponavljanje bilo pogreška.

"Priča se da provodite nelegalna istraživanja s područja atomske fizike." Mlada i nadobudna Clair Omney primaknula se pokazujući bijele zube obrubljene crvenim usnama. "Što skrivate u brodu, Varle? Životinje? Izotope? Kako bi bilo da nam date da pogledamo?"

"Da, zašto ne?" Jedan je mladić podupro njezin prijedlog. Kapljice znoja pojavile su mu se na prašnjavoj, baršunastoj koži i uljepila mu vunastu kosu. "Idemo unutra!"

"Ne!"

"Zašto ne?"

"Biste li vi mene pustili da njuškam po vašoj kući?" Vari je presreo njegov pogled. "Taj brod je privatno vlasništvo. Poštujte to - ili se gubite odavde!"

"Pa sad, kapetane, samo polako." Jedan postariji čovjek brzo je ulio ulje na uzburkanu vodu. Još jedan agent? Moguće; Zemaljskoj konfederaciji nije manjkalo ljudstva "Možete shvatiti zašto smo znatiželjni brod koji strši ovdje u Kalahariju. Oprema. Ljudi. Neki od njih rade za Zemaljsku konfederaciju, zar ne? Kako to ako je projekt privatn?"

Werne - kopile je otvorilo usta. Vari je podigao obje ruke i nasmiješio se pokazujući prema jednoj baraci.

"Hajdemo se svi smiriti. Ondje ima leda, pića i klima-uređaj." I djevojaka koje je Erica pažljivo odabrala kako bi poslužujući osvježenje izgledale lijepo, pričale mnogo ali ne rekle ništa.

Erica pruži Varlu visoku čašu napunjenu voćnim sokom i ledom. "Čula sam. Što će se dogoditi ako budu inzistirali da pogledaju unutrašnjost broda?"

"Dopustit ćemo im."

"A naoružanje?"

"Ja ću im reći." Nasmiješila se kao da joj je ispričao šalu. "Opusti se. Lydon će se pobrinuti za brod, a ja za ostatak. Samo neka se toči piće. Jesu li moji ljudi na položajima?"

Erica potvrdno kimne. Varlovi ljudi bili su maskirani u radnike, službenike ili slučajne prolaznike koji će izdvojiti posjetioce od ostalih; ljudi koje su mogli na prvi pogled nasumice odabrati i koji su znali što treba reći.

Kad je buka jenjala, Jane Gosser je prešla na stvar. "Kruže glasine, kapetane Vari, o vama i o tome što ovdje radite. Javnost ima pravo znati. Sigurna sam da ste voljni surađivati."

"Naravno."

"Čemu onda tajanstvenost?"

"Nema tajanstvenosti." Vari je gucnuo sok pa se nasmiješio. "Prilago-davam običan brod za posebnu namjenu."

"To je sve?" Namrštila se kad je potvrdno kimnuo. "Ali zašto ovdje? Zašto ne u brodogradilištu?"

"Nisam želio publicitet."

"Znači vraćamo se natrag na tajnovitost. Ako -"

"Ne", oštro je odvratio Vari. "Nema tajanstvenosti. Tajnovitosti, da , ali potreba za time je sigurno očigledna. Moji ulagači nemaju potrebe za konkurencijom i -"

Mladić ga je prekinuo. "Sam Mboto, Capeova zvijezda. Uključuju li se među vaše ulagače i Zemaljska konfederacija?"

"Ne direktno."

"Ali neki od vaših radnika rade za njih na ugovor. Poričete li to?"

"Tri su stručnjaka angažirana preko vladine agencije: Rees, Fletcher i . Werne Posljednii se pokazao nesposobnim držati ritam i stoga više ne radi na projektu. Fletcheru je istekao ugovor, te je otišao prekučer." Sada je uslijedila polu-laž. "Reese će surađivati s vama i odgovoriti na bilo koje postavljeno pitanje. To možete kasnije. Zasad predlažem da dopustite djevojkama da vam ponovno napune čaše."

Čovjek koji je stajao u pozadini skupa upitao gaje suho: "Pokušavate li nas napiti, Vari?"

"Kako je vaše ime?"

"Connors. Vjesnik tri-svijeta."

"Bit će to dan za pamćenje kad vas uspijemo napiti, Connorse. Ali ako se bojite kapljice džina, djevojke će vam donijeti mlijeka."

Jeftina šala nije zaslužila slabašan smijeh koji je izazvala, ali Vari se pokazao ugodnim i novinarski lešinari bili su mu voljni malo popustiti. "Zašto nam ne date priču na svoj način, kapetane?" Predložio je Stefan Wilson. "Počnimo s time zašto vi želite projekt zadržati u tajnosti."

"Jasno - želite li i moj životopis priđe?"

"U kratkim crtama", rekao je Mboto zgroženo. "Sad će nas obradit."

Vari ga promotri. "Koliko dugo ste u ovom poslu, Mboto? Pretpostavljam ne dugo. Zacijelo ne dovoljno dugo da se naučite osnovama lijepog ponašanja. Još jednom mi se tako obratite i izbacit ću vas s gradilišta." "Samo pokušajte! Čovječe, ja sam novinar! Naljutite me i -"

"Sjaši, Same!" Wilson je odmahnuo glavom. "Došao si po priču, je li tako? Zašto započinješ rat?"

"On -"

"Nije mu se svidjelo što si ga nazvao lašcem", rekao je Wilson. "Ne mogu ga kriviti. Ni meni se to ne bi svidjelo. Niti bih trpio da mi prijete posjetilac kojeg nisam pozvao. A sad popij piće i smiri se. Kapetane?" "Ima jedno mjesto koje se zove Ugljena vreća", rekao je Vari bez uvoda. "Skupina svjetova o kakvima istraživači ruda sanjaju. Pravi raj."

Za obogatit se

- prilika života. Želite li saznati više, zaboravite. Već sam vam rekao

■ V II

previše."

"Zlatni ćup, ha?" Jane Gosser djelovala je sumnjičavo. "Mogli ste nam to reći i ranije."

"Da li ste mi pružili priliku?"

"Možda i ne, ali čemu ta tajnovitost? Bogato nalazište među zvijezdama

- koliko često sam to čula i prije!"

"Svi smo." Postariji čovjek koji je i prije posredovao nasmiješio se i odmahnuo glavom. "To je stara priča, kapetane, ali želim vam sreću. Bit će vam potrebna"

"Sad kad smo to riješili možete li nam objasniti nekoliko stvari?" Clair Omney nije bila zadovoljna. "Topovi, na primjer. Bojite li se gusara?" "Gusara i drugih oblika života koji mogu gotovo progutati brod ili oni koji ga mogu zakopati. Život iza granice nije lak."

"A što je s opskrbom?"

"Tamo gdje ja idem nema trgovina, tvornica i kantina."

"A Ben Lydon?" Jane Gosse je čekala svoj trenutak. "Stoje s njim, Vari?" "On je stručnjak."

"Naravno." Nastavila je s napadom. "Ali što će ijednom rudarskom brodu stručnjak za fenomene fizike? Služit će vam kao lovac na duhove? Medij? Mislite li kontaktirati mrtve?" "Hoću li im prenijeti neku vašu poruku ako uspijem?"

"Ne izbjegavajte pitanje", rekao je Mbotu. "Čemu stručnjak?"

"Baš zato jer je stručnjak. Tamo iza Ugljene vreće stvari nisu kao ovdje. Sunca su bliže i planeti su obavijeni poljima koja stvaraju neobične vrste utjecaja. Imam topove kako bih se pobrinuo za materijalne opasnosti. Lydon nam može pružiti drugačiju vrstu zaštite. Nazovimo to osiguranjem. A sada, ima li još nešto što vas zanima?"

Rešetanje se nastavilo i on je odgovarao s iskrenom otvorenosću. Trup je bio opremljen dodatnim skenerima - u Ugljenoj vreći je bilo mračno. Dodani potporniji trebaju zaštititi letjelicu od prostornih naprezanja na koja će možda naići ondje kamo idu. Znaju za oružje. Kao i za zalihe. Neobična oprema? Pa, poboljšani generatori su mjera predostrožnosti kao i pojačivač hiperpogona. Da, Lyndon je ugradio vlastiti uređaj, PPEP. Projektor pojačane emisije psihida. Naravno, kako bismo se obranili od duhova - što bi drugo izmislio stručnjak za duhove?

Pića su se točila dok se sunce spuštalo prema horizontu, ali novinari su se činili imuni na alkohol isto koliko i na laskanje. Ipak, Clairin je glas bio pomalo nerazgovjetan kad se nagnula prema Varlu.

"Brod, kapetane. Kako mu je ime?"

"Odile. I nije 'on', nego 'ona'."

"OdileT

"To znači 'Bogatstvo'." Vari je podigao čašu i stisnuo svoje tijelo uz njezine obline. "Nadajmo se da ću ga steći dovoljno kako bih postao zanimljiv tvojim očima."

"To već jeste." Njezin je pogled bio izazovan. "Hoćemo li se ponovno Vidjeti."

"Sutra."

"Što ne valja večeras?"

Sve - ali nije to rekao. Nadajući se da će je odbiti, uspio je postići upravo suprotno iako cilj njezinog zanimanja zapravo nije bio on već činjenice za koje je mislila da će saznati uz pomoć svoga tijela. Kao istraživačka novinarka, Clair je imala sve prave kvalifikacije i prednosti koje su ih pratile.

"Kapetane!" Erica mu je priskočila upomoć. "Zatražili ste da vas upozorim na vrijeme. Kasno je i morate još napraviti posljednju provjeru sustava za održavanje života u sektoru devet."

"Posljednju?" Prilazeći, Jane Glosse je načulila uši pri spomenu te riječi. "Znači da ste uskoro spremni za polazak?"

"Za nekoliko tjedana."

"A što je s nekim tko će dovršiti priču?"

"Zašto ne? Neka dođe, recimo, za dvanaest dana."

Nakon što su otišli, Erica reče stojeći u tropskoj noći koja je naglo pala: "Dvanaest dana, Kurte. To znači da će ga poslati za osam."

"A to znači da moramo biti spremni za polazak za pet."

"A to pak znači da moraš napraviti konačni odabir posade", rekla je. "Imam sa sobom kratki spisak." Zurila je u njega pri svjetlosti zvijezda. "Što je sa Stanislacom? Upoznao si ga i njemu si se svidio. Ima i dobar razlog da bude dobrovoljac."

"Njegova žena. Znam."

"Jednostavno je nestala, Kurte. Zajedno s još dvije stotine drugih naPe-licanu. Jako mu je stalo krenuti za nekim ili nečim stoje za to odgovorno."

"Previše mu je stalo. Ne."

"Ima motiv i -"

"Ne!" Vari je pogleda. "Koliko ti puta moram ponoviti? Previše je ranjiv zbog svojih osjećaja. Zaboravi ga."

"A Calton?"

Vari se prisjetio kako je čovjek reagirao na njegov blef dok su igrali poker. "Ne."

"Machen?" Odahnula je kad je potvrdno kimnuo. "Ritter?"

Kotačić koji slijedi zadani put; kurirska obuka nije poticala inicijativu. "Ne."

"Asner?" Prelomila je list papira. "On je dobar, Kurte. Jedan od najboljih živućih inženjera za hiperpogon."

"To mi niie rekao." _..

"Nije niti trebao. Onda?"

Vari se prisjetio kako je spretno Asner kartao - sada mu je bilo razumljivo kad je znao koje je Jarlovo pravo zanimanje. Inženjer je bio krupan čovjek, staložen i sposoban riješiti svađu i održati mir.

"Uzet ću ga. Colea i Owena također."

"A Staceva?"

"Ako se prijavi."

"Prijavio se. Nema nikakvih emocionalnih prepreka, fobija ili poremećaja. Uz ostale, to bi bilo to. Već sam odabrala žene - ujutro ću ti dostaviti njihove dosjee." Okrenula se prema blještavilu i uskomešanosti oko Odile ocrtavajući se naspram noćnog neba. "Pet dana", promrmljala je. "A onda -"

Zaustavila se i okrenula prema nebu, prema zvijezdama koje su blistale poput raštrkanih dijamanta na crnom baršunu svemira te je zadrhtala -od straha.

Deveto poglavlje

Trup je dovršen prvoga dana. Drugog su ugodeni generatori i završene njihove unutarnje prilagodbe. Trećeg je postavljeno oružje zajedno s kontrolama za praćenje i paljbu; topovi kojima se moglo pucati izravno ili uz pomoć daljinskog upravljanja, laseri sposobni za probijanje armirane oplata i sve ostalo što je spadalo u raketno naoružanje. To je bilo Owenovo područje i on je brinuo oko tih sredstava za uništenje kao da su drago kamenje.

Cole je bio zadužen za komunikacije. Stigao je četvrtog dana zajedno sa Asnerom pa su se obojica odmah bacili na posao. Stacev je bio liječnik. "Naredbe Zemaljske konfederacije", rekao je Stacev. "Od samog Revizora. Svi časnici moraju dobiti hipnotuiciju. Sad kad je posada konačno odabrana možemo i to obaviti."

"Zašto nisam obaviješten?"

"Jeste." Stacev je bio strpljiv. "Ako provjerite svoje poruke, kapetane, pronaći ćete jednu od prije tjedan dana. Pretpostavljam da ste bili previše zauzeti pročitati svoju poštu."

Što je bila istina i Vari je to znao, ali ovako rečeno, nije bilo isprike za njegov propust.

"Neće biti potrebno mnogo vremena", rekao je Stacev. "Izvještaj je prilično kratak - radi se većinom o posljednjim nadopunama svih važnih točaka primjenjivim na Kreutzalovim jednadžbama. Ostalo pokriva korištenje prilagodbi hipona na Odileu. Hoćemo li započeti?"

"S čim?" Vari je promatrao smotuljak koji je liječnik nosio: traka s prikačenim elektrodama - nešto što je već ranije vidio.

"Subjektivno učenje", reče Stacev. "Impuls šalje signal izravno u korteks i - ali pretpostavljam da znate kako to radi."

Znao je; Varlov dosje mu je zacijelo pružio informacije o njegovim prijašnjim iskustvima, obveznim da bi liječnik mogao raditi s najvećom učinkovitošću. Kad je Stacev pričvrstio traku, reče: "Nema razloga za zabrinutost. Osjetit ćete trnce i to je to. Spremni? Krećemo!"

Trnci su trajali predugo. Vari je osjetio kako mu se živci napinju i mišići grče dok se zujanje polako pojačavalo u njegovim ušima. Zanemariva nuspojava bila je rezultat cerebralne prilagodbe novom podražaju koji se odražavao kao zvuk. Nekima su to mogli biti bljeskovi svjetla, peckanje na jeziku ili trzanje koljena.

Vrijeme se usporilo iako on toga nije bio svjestan. Njegova percepcija se malko promijenila, kao da je bio bačen u neku vrstu blagog transa i na trenutak se osjećao kao da mu se nešto zabada u mozak, osjet koji je nestao netom nakon što je bio registriran.

"Gotovo!" Stacev se nagnuo naprijed i skinuo traku. "Imat ćete glavobolju tridesetak minuta, onda će nestati a vi ćete shvatiti da znate znatno više o spomenutim temama nego što ste mislili. Tko će biti sljedeći?"

"Asner." Inženjer hiperpogona mora znati prije svih ostalih. "Zatim krenite redom. Obradite sve, uključujući i žene."

"Mislio sam vas to pitati." Stacev je zagurao traku u držač na koferu koji je imao sa sobom. "Ako sam dobro razumio, ovo je riskantna operacija -treba li uopće voditi žene?"

"Protivite se? Zašto? Mislite li da su žene slabe? Manje sposobne?"

"Ništa od toga. Kao liječnik znam da svaka žena vidi više krvi i iskusi više boli od desetine prosječnih muškaraca. One žive s tim. I ni u čemu nisu manje sposobne. Ne. Ja razmišljam o komplikacijama. Stavite muškarce i žene zajedno i stvorit će se povezanost. I tada, ako se nešto dogodi jednome onaj drugi će također biti povrijeđen. Postat će manje djelotvorni." "Možda ste u pravu", rekao je Vari. "Ali žene ostaju."

"Onda je to kraj rasprave - vi ste kapetan. Sada ću nastaviti." "Tako i treba. No, napravite još nešto. Recite svima koje ćete obraditi - svakom članu posade - da u suton budu u baraci 62S. Svi. Bez iznimaka. I doktore, ponesite sa sobom nekakvo sredstvo za oživljavanje."

Kad je ostao nasamo, Vari je nastavio s provjerom. Brojke su mu titrale

1 obećana glavobolja bila je poput čekića koji ga je udario po sljepoočnicama. Ili je postupak bio prejak ili je njegova razina podsvjesnog otpora previsoka - koji god bio razlog, bol je bila dovoljna da mu upropasti koncentraciju. Primijetio je da je vani relativno tiho; dok je prije oko broda vladala graja, sada se mogao čuti cvrkut ptica iz obližnje vegetacije. Sutra ovdje, gdje sada leži brod, neće biti ničega osim izbrazdane prašine. Odile će otići, prepuštajući Zemaljskoj konfederaciji da počisti zbrku. Kalif je dobar u tome - imao je vremena za vježbu.

Vari je otišao u šetnju prema sjeveru, daleko od radnog područja i među gusto raslinje. Zrak je bio suh i lišće prašnjavo; između blijedo smedo-zelene probijali su se žuti cvjetići. Zujanje insekata se utišavalo kad im se približio, a zatim nastavilo nakon što je odmaknuo. Sunce ga je pržilo po glavi i ramenima; vrućina je samo pojačavala njegovu glavobolju. Kada su se čekići pretvorili u tutnjanje balvana, okrenuo se kako bi se vratio istim putem i gotovo je pao preko čovjeka koji je ležao u grmlju.

Sam Mbotu je prkosno ustao s kamerom u ruci.

"Špijuniraš?" Vari se zagleda u uređaj obješen oko snažnog vrata. "Što si se nadao da ćeš pronaći?"

"Istinu."

"Dobio si je."

"Pravu istinu. Taj bućkuriš koji ste nam poslužili nema veze s tim i vi to znate. Ne znam što skrivate, čovječe, ali ja sam to odlučio saznati." "Gurajući nos u privatni posao?"

"Privatni?" Mbotu je slegnuo ramenima, skidajući prašnjavo lišće sa svoje odjeće i tjerajući insekta s obraza.

"Što časnik Zemaljske konfederacije radi najednom privatnom projektu? I zašto bi vojnik primao naredbe od kapetana - ona plavuša, bojnica Erica Borken. Vidio sam je prije godinu dana kada sam pisao članak o Polarnom sjeveru. A ti si napravio pogrešku kad si otpustio Wemea." "Budala."

"Možda, ali mrzi te iz dna duše. Nalio sam ga alkoholom i izvukao sve iz njega. Malo sam istraživao i odlučio doći ovamo i otkriti što mogu." Udario je još jednog insekta. "Mogao bi mi olakšati posao."

"Ako si u pravu mogao bih te pokopati."

"To je točno - da si takav čovjek. Ali ima ljudi koji znaju što radim." Možda je lagao, ali čak i da je govorio istinu Mbotu je zacijelo znao koliko je to slaba obrana. Kad brod ode i snage Zemaljske konfederacije podupru lažnu priču, koliko dugo bi se itko sjećao nestanka jednog tvrdoglavog novinara?

Ipak, imao je petlje: dovoljno hrabrosti da se vrati po noći, da čuči u grmlju, čeka i promatra; upornosti i strpljivosti.

Vari baci pogled prema čuturi i zavežljaju hrane nedaleko mjesta gdje je bio skriven Mbotu. "Zašto te ovo toliko zanima? Zbog ponosa u poslu?" "To i još nešto više. Diplomirao sam povijest, specijaliziravši se za srednje razdoblje - o_d francuske revolucije nadalje kada se. trulež zaozbiljno ukorijenila; manipulacija informacijama, cinizam političara, iskvarenost vlada. Bože, kakve su se stvari događale! E pa - nikad više!" "To su sigurno rekli i oni rani revolucionari. Ali što se dogodilo? Kmetovi su se riješili jednog tirana i dobili za vrat drugog. Francuska, Rusija, Kina -" Vari je slegnuo ramenima. "Znaš kako stoje stvari."

"Stvari koje su nam se obile u nos", rekao je Mbotu. "Međutim, sada je drugačije. Imamo računalno glasanje, referendume, obavezne konzultacije s javnosti. Stara vremena, kad se sve dogovaralo iza zatvorenih vrata, prošla su. Sloboda informacija i osviještena javnost su garancija slobode. Zato je smrad tajnovitosti uvreda nosnicama." "Ponekad je to u najboljoj namjeri."

"Aha, to su govorili i u stara vremena." Mbotu je kopao cipelom po zemlji. "Znaš li kako je ovo nastalo? Ima još ovakvih mjesta u zapadnoj Sahari i Indiji i Kazahstanskoj ravnici. Plin. Plamen, bakterije i napalm. Glad. A zašto? Zato jer im je bilo dosta poniženja od pijavica koje su im pile krv. Prokletnici!" Cipelom je iskopao maleni grob. "Posijali su vjetar i bogami, požnjeli su uragan, a nevini su platili. Ali ne opet. Vlade postoje da bi služile ljudima a ne obrnuto. Neki političari bi to voljeli zaboraviti. Jesu li ponovno počeli?"

"Ne."

"Uvjeri me."

"Hoću", reče Vari. "Večeras."

Područje je bilo očišćeno i baraka 62S stajala je u oazi izolacije. Unutrašnjost je bila ogoljena osim holografskog projektora. Kada je Vari ušao s Mbotom u pratnji, nastao je tajac u žamoru.

"Kompletna posada Odile", objasnio je Vari svojem gostu. "Ako se čini da ih je mnogo, to je zato jer ćemo neprestano raditi u dežurstvima. Šestosatna straža, pa smjena i tako iznova i iznova."

"Bez automatizacije?"

"Imamo i to." Vari je podigao glas. "Pažnja, molim. Hvala. Skupljeni ste tu zbog indoktrinacije vezane za našu misiju. Neki od vas možda nagađaju o čemu se radi, neki su možda bolje upućeni, ali svima kažem isto - kad jednom pustim snimku nema premišljanja. Ako želite odustati, sada je trenutak za to."

Jedan čovjek je upitao: "A sto je sa strancem?"

"Sam Mboto? Nadam se da će postati naš povjesničar. Ako ne, držat će e; tako bi bilo na ovaj ih onaj način, ali Vari se nije upuštao u objašnjavanje. Tehničar koji je stajao pokraj projektora pogledao gaje pa okrenuo prekidač.

Kad su svjetla postala prigušena, Vari je počeo pričati. "Ovo je snimka letjelice koja je pronađena kako lebdi pola parseka od Formalhautta. To je Lewanna, brod iz flote luke Nezib koji je krenuo iz Alshaina prema Sadal-suudu. Nosila je tristo dvadeset i sedam putnika i posadu. Brod koji ga je pronašao je Schlemach." Nakon što se svjetlo sasvim ugasio Vari je dodao: "A ovo su pronašli."

Ponovno se našao u paklu. Nije bilo druge riječi za to. Nije moglo biti druge riječi za stvari prikazane u tri dimenzije i sjajnim bojama: krv, kost, sljepljena kosa, poderana odjeća, smrskano pokućstvo, udubljene plohe, obješena svjetla, opscena parodija ljudskog oblika. Bilo je toga još.

"Bože!" Žena je zaplakala, a Vari je začuo zvuke povraćanja. "Dragi Bože!"

Čovjek je pokušao nešto zaustiti kad je bio utišan slinom koja mu se penjala u grlu. Jedna djevojka je vrištala i vrištala sve dok je netko nije pljusnuo, pretvarajući histeriju u neobuzdano jecanje.

Lewanna je prevozila tristo dvadeset i sedam živih ljudskih bića, pakao je bio u tome - što nisu svi bili mrtvi.

"Ne!" Žena je kriknula kada je prema njoj počeo poskakivati izobličeni živi stvor. "Ne! Ne! Ne!"

Čovjek - živ unatoč tome što su mu oči visjele na obrazima, organi njihali kao sablasno voće s parodije njegova tijela - trzao se i posrtao na nogama koje su nalikovale rukama, pružajući bezglasno i bespomoćno ruke koje su više ličile nogama.

Još je jedno stvorenje puzalo.

Nešto je bilo priljubljeno uza zid kao anatomska shema; živci, masnoća, kosti, unutrašnji organi - mrlje plavog, bijelog, žutog pa opet plavog - oči koje su se pomicala dok je iz njih curila krv.

Veliki salon Lewanne bio je grobnica u kojoj su živi zavidjeli mrtvima. Vari je zurio u sliku koja je ispunjavala unutrašnjost barake. Okupljena posada kretala se poput duhova među prividno stvarnim slikama, stapajući se sa scenom, pridodajući tom užasu svojim šokiranim licima i unezvjerenim očima, usta otvorenih kako bi vrištali ili se pomolili, povraćanjem, znojem i vonjem straha.

Znao je daje šok izazvao reakciju - nenadano i neočekivano suočenje s mučnom stvarnošću, prizori i poimanje ozljeda i boli. Isti šok je uzrokovao njegov odgovor kad je to prvi puta vidio, paleći njegove ruke sjećanjem na agoniju a njegov je um prepoznao očajnički pakao koji su prolazili živi. Srećom, slike su bile stvar prošlosti i grozote koje su puzale i trzale se u neprirodnim položajima odavno su počivale u miru.

Snimka je završila, a Vari je pažljivo promatrao svoju ekipu pod svjetlima koja su se palila. Tri žene i jedan čovjek su se onesvijestili. Ostali su sjedili s glavom među koljenima. Dvoje ih je bilo u fetalnom položaju.

"Na noge!" Zagrmio je među njima, hvatajući ih, podižući i ostavljajući otiske svojih dlanova na njihovim obrazima. "Ustajte, prokleti bili! Na noge!" Ugledao je bljesak Ericine kose i Asnerove zlatno-brončane kože. "Pomognite mi! Podignite ih i dovedite ih svijesti. Idemo!"

Zarežao je prema tehničaru koji je stajao kraj projektora: "Ponovno."
"Kapetane?"

"Prikaži ponovno!"

I ponovno. I ponovno. Sve dok vrisak ne zamre i ne prestanu nesvjestice i mučnine. Dok ih ponavljanje ne otupi i ne izgradi zid suzdržanosti, stvarajući osjećaj prisnosti kakav kirurgu omogućava da reže, siječe i razotkriva pulsirajuće organe pod svojim kliničkim pogledom.

Poslije, kada su napustili baraku, Mboto reče: "Je li to priča?"

"Da." Vari pogleda čovjeka. Kapljice znoja resile su mu vunastu kosu, a tamna koža imala je sivkasti odsjaj.

"Hoćeš li je proširiti?"

Mboto je odmahnuo glavom, okrenuvši se kako bi se zagledao u zvijezde kao što je to učinila i Erica, drhteći kao što je i ona drhtala.

"Što je to tamo?", prošaptao je. "Što bi, za Boga miloga, moglo učiniti takvo što?"

Deseto poglavlje

Revizor je lagao; Kreutzal nije mogao još uvijek lebdjeti negdje u nepoznatim prostranstvima. Problem neće biti riješen; neprijatelj će uvijek čekati, vrebati među zvijezdama. Pa čak i da Kreutzalov brod bude otkriven, što bi pronašli? Žele razmazan po trupu? Nešto što će puzati dok jeca, ustima premještenim na trbuh? Plakati očima smještenim na rukama?

Kostur s veselim osmijehom pokucao je koščatom rukom po metalnom trupu broda. Imao je Kalifovo lice, njegove oči i osmijeh koji je s vremenom ostario - prepredeni smješak, jer je čovjek bio majstor prevare. Kuckao je i kuckao - pa nestao kad se Vari trljajući oči uspravio na svom ležaju.

Prilegao je kako bi mu popustila glavobolja koja ga je opet uhvatila i vjerojatno je utonuo u san. Kuckanje se nastavilo i on oštro izgovori naredbu prema zatvorenim vratima. Erica je ušla u kabinu.

"Uhvatila si me", rekao je. "Spavam na poslu."

"I zaslužio si bičevanje na smrt." Osmjehnula se uz grimasu. "Ali ne ovaj puta - nisi dežuran."

Pogledao je na sat ugrađen u uzglavlje; drijemao je nešto više od sat vremena.

"To nije isprika. Svi su se smjestili?"

"Smješteni i raspoloženi. Bio si grub prošle večeri."

"Preživjet će."

"Jasno - ali kladim se da nitko jedno duže vrijeme neće jesti meso." Pružila mu je kuvertu. "Ovo je stiglo prije nekoliko sati. Čestitam!" Omotnica je bila otvorena. U njoj se nalazila kapetanska svjedodžba i službeni dopis koji gaje imenovao kapetanom korvete. Kalifovo

djelo i, pretpostavljao je, dobačene mrvice kako bi pridobio i zadržao njegovu suradnju. Vidjevši njegov izraz lica Erica se namrštila.

"Nije ti drago?"

"Ne treba mi svjedodžba da bih bio kapetan."

"Koristit će ti. Kao i napredovanje. Oboje će ti biti potrebno ako želiš pomoć svjetova Zemaljske konfederacije."

Gorivo i zalihe, municija za oružje i dijelovi za strojeve, zamjene za posadu, možda - stari gad je mislio na sve. Vari se naslonio, osjećajući kako u njemu raste zadovoljstvo. Imao je brod, oružje, posadu, zalihe -i svemir za plovidbu. Kakve mu je lance iskovao Kalif, a koji su zasad ostali nevidljivi?

Vari je ponovno protrljao lice i ustao. Glava gaje tupo boljela i živcirala pa je otvorio ormarić i bez vode progutao tri tablete. Zapele su mu u grlu; kimnuvši joj u zahvalu prihvati čašu vode koju mu je pružila Erica. "Ako je Stacevjev tretman uzrok boli, neka te pregleda", rekla je. "Moja je trajala oko petnaest minuta, a čak je i Mboto došao k sebi za trideset i pet. Pretpostavljam da si htio da i njega obradi?"

"Rekao sam cijela posada. I on je postao jedan od nas."

- [Mboto, sada smješten u kabinu zajedno sa svojom op](#)
- ["Nadao sam se da će nam reći djevojka."](#)

Mboto, sada smješten u kabinu zajedno sa svojom opremom, bio je na tragu najveće priče kakvoj se nada svaki novinar - priče za koju je Vari bio uvjeren da nikada neće biti objavljena.

"Sigurno je lud", reče Erica.

"Kao i ti? Kao i ostali?"

"I ti, Kurte."

"Nisam baš imao izbora", podsjetio ju je. A sada ga nemaju ni ostali. Zatvoreni na Odileu gdje će ostati čitavo vrijeme. Koliko će ih ostati ljudskim bićima? Zapitao je: "Jesu li osnovna pravila dogovorena s tvojom ženskom posadom?"

"Znaju proceduru." Na to je dodala: "Izvjescila sam obavijest o tvom promaknuću. To će zaustaviti bilo kakve prepirke vezane za činove. Ako bi ih uopće i bilo."

Nije dijelio njezino uvjerenje. "Je li još štogod stiglo s Polarnog sjevera?"

"Jedino nadopune računalnih podataka koje sam tražila. Obradit ću ih kad krenemo. A kad će to biti, kapetane?"

"Žuri ti se?"

"Nema smisla da se zadržavamo." Okrenula se prema vratima, zastavši duboko udahnuti.

Vari je promatrao njezinu siluetu dok se hvatala za kvaku. "Stacev nije želio da ideš. Počinjem razmišljati daje možda imao pravo."

"Ja... "

"Sve vi - žene."

"Staromodan je", rekla je. "S tisuću godina zaostatka. Nije li čuo za rav-nooravnost?".

"Nikada nije postojala, niti postoji sada. Zakonska jednakost ne čini nas istima. Da je tako i ja bih mogao rađati djecu. Shvaćaš li što želim reći?" Erica pogleda u svoje obline. "Mislim da da."

"Svi mi muškarci znamo da ste drugačije; ne morate nas na to podsjećati. Želim žene odjevene u odjeću koja ne naglašava njihovu ženstvenost. Bez šminke. Bez parfema. Što rade kad nisu na dužnosti i kad su u svojoj kabini to je njihova stvar, ali ne želim da skreću muške misli s posla. To vrijedi i za tebe."

Na trenutak se činilo kao da će prosvjedovati, a onda je slegnula ramenima. "Pobrinut ću se za to. Bezlični kombinezoni - pretpostavljam da nemaš ništa protiv pojasa?"

"Samo neka ih ne nose previše stegnute."

"Za Boga miloga! Što misliš, da sam odabrala hrpu prostitutki? Imamo važnijih stvari za raditi od zavođenja vas muškaraca. Možda bi trebao upozoriti svoju stranu da ne podliježu iskušenjima - ili se ne možete oduprijeti porivu za silovanjem?"

Vari se zabuljio u njeno lice, u gnjev koji je sijevao iz njezinih očiju, pa reče tiho: "Imam razloga zašto sam to naredio, a ti bi trebala znati koji je. Ili si zaboravila što se dogodilo ovdje prije nego što smo se ukrcali?" "Nisam." Pogled joj je skrenuo s njegova lica prema ležaju i lagano crvenilo joj je dotaknulo obraze. "Ne, nisam zaboravila."

"S druge strane", rekao je, "prirodni način za održavanje ravnoteže. Prizori boli, krvi i smrti bude želju za produženjem vrste. Ratovi donose povećanje populacije. To je nešto iskonsko u našem ustroju, stvar koju mi ne možemo kontrolirati. Na Odileu će svi biti napeti. Dodaj iskušenje i kao da si tražio nevolju. Ne samo u obliku dekoncentracije, nego i u obliku zavisti, ljubomore i primitivne potrebe za opstankom. Genetskom potrebom za razmnožavanjem - trebam li reći išta više?"

"Ne, profesore, rekao si dovoljno."

"Ozbiljan sam, bojnice!"

"Znam da jeste, kapetane." Jedan trenje ljutito gledala u njega, a onda odmahнула glavom. "Ima li ičega na što nisi mislio, Kurte? Bilo što?" "Nadam se da nema", rekao je. "Krećemo za deset minuta."

U kontrolnoj prostoriji zauzeo je pilotsko mjesto, prešavši kontrole iskusnim pogledom, započeo je provjere kratkim kimanjem glave prema Coleu za komunikacijama. Izvještaji su bili previše spori i on lupi šakom o konzolu.

"Odustani! Ponovi provjere, i ovaj put se sjeti da ovo nije igra. Kreni!" Slušao je odgovore i gledao lampice, a onda je bijesno zarežao udarajući šakom o komandnu ploču.

"Odustani! Želim potpune izvještaje. Nije dovoljno pritisnuti dugme -žarulja može prsnuti, žica se prekinuti, bilo što. Želim glasovnu i elektronsku provjeru sustava. Ponovno!"

U strojarnici je čovjek pogledao Asnera i podigao obrve. Za monitorom kontrolne ploče sustava za održavanje života jedna je žena napućila usne i šapnula svojem kolegi.

"Sada znam da je istina ono što sam čula - imamo na vratu pedantnog tiranina."

"Misliš, kučkinog sina."

"Bila sam pristojna." Trgnula se kad je Varlov glas zarežao preko zvučnika, otkazujući ponovnu provjeru. "Toliko o rokovima! Ovim tempom nećemo se nikad dignuti sa zemlje."

Kada su poletjeli, brod se podigao uz trzaj.

Kreutzalov prvi brod uzdigao se kao mjehurić i lebdio sve dok nije nestao; imao je krhku oplatu koja je bila lagana zbog vodika, dok je Odileovct struktura u usporedbi bila masivnih proporcija. Međutim,

hipon je napredovao isto koliko i brod pa je bio više nego spreman za opterećenja.

"Dodajte snagu!" Oštro je naredio Vari promatrajući mjerače. "Uključite prvi stupanj!"

Mogao je to i sam napraviti iz sjedalice, ali imao je razloga zašto je uključio i ostale. Kad se crveno na lampici upalilo, tih, zviždeći cvilež počeo je ispunjavati letjelicu, zvuk koji se pojačavao i iritirao uši prije nego stoje prešao čujnu granicu. U strojarnici je paradoks postao stvarnost.

Kreuzalov izum je bio stroj bez pomičnih dijelova. Umjesto toga se unutar okosnice simetričnih navoja uronjenih u tekući vodik i okružena masivnom armaturom stvarala kompleksna mreža energetske polja. Super ohlađeni vodiči, oblikovani tako da budu usklađeni s drugima slične namjene, stvarali su polje obostrane indukcije. Kada se pustilo dovoljno energije, nevjerojatna sila suočila se s nepokretnim objektom. Energija, tražeći način da pobjegne, stvarala je upravo one uvjete koji su je u tome sprečavali. Razvila bi polje pritiska nalik plazmi tvoreći oblik kompleksnog čvora koji logično nije mogao postojati u okvirima poznatog univerzuma. Energija nije mogla nestati, niti se mogla mijenjati. Umjesto toga .otišla bi negdje drugdje - u hiper-svemir S , brod u kojem se on nalazio i sve stoje sadržavao njegov trup, živo i neživo. Djelić normalnog svemira premjestio bi se u područje koje je još uvijek bilo misterij.

"Pazi na sinkronizaciju!" Vari je mrko gledao dok se brod trzao i lampice se popalile na kontrolnoj ploči. "Inženjeru! Provjerite svoje razine!" "Polako sada, gospodine! Asner je izvijestio. "Razine poravnate!" "Vrijednost?"

"Dvanaest."

"Povisi na petnaest."

Kreutzal bi otišao visoko prije nego što bi se počeo kockati s odredištem. Više nije bilo kockanja; polagano podizanje postizalo se rijekom mili-impulsa na početnoj razini polja stoje posadi pružalo mogućnost za sporo ali točno manevriranje. Pa ipak, Odile je jurnula prema gornjoj atmosferi brže nego ijedna pred-D raketa, vinula se visoko iznad Van Allenovog pojasa i pošteđena turbulencije magnetskog polja uletjela u sinkronu orbitu.

"Provjerite sve sustave." Vari nije htio riskirati više nego stoje morao s neisprobanom letjelicom. "Navigatore! Priprema za TD testove."

Pričekao je dok nije primio sve izvještaje i to pozitivne. "TD testiranje. Jedna sekunda. Na pet. Sad!" Odbrojao je: "... Dva! Jedan! Pali!" Zaslone su se zamutili i razbistrili nakon jedne sekunde i prikazali pogled na normalan svemir. Machen je provjerio jasni dijametar Zemlje, usporedio ga s prijašnjim mjerenjima i izračunao udaljenost koju je Odile proputovala u vrijeme dok je hipon bio uključen. Provest će još desetke pokusa vremena i izdržljivosti prije nego što će se usuditi izračunati kurs, a za to vrijeme on je bio zapovjednik broda.

Naposljetku je podigao pogled. "Početna kalkulacija završena. Kuda, kapetane?"

Vari je želio još jedan kratki pokusni let zbog broda i navigatorove vještine. "Pojas. Odvedi nas do asteroida."

Strpljivo je sjedio dok je Machen radio svoje izračune. Asteroidni pojas bio je prepun opasnosti: gromade stijena u složenim orbitama i manji komadići planetarnog otpada kružili su poput malenih mjeseca. Ako se previše približi, brod bi mogao ispasti iz hiper-svemira i razbiti se pogotkom u koju od tih gromada, biti izrešetan šljunkom kao mecima. Mogućnosti koje Vari nije spomenuo; navigator bi trebao znati svoj posao.

Machen ga je znao. "Koliko blizu, kapetane?"

"Onda idemo prema sjevernom dijelu elipse. Ceres je sada u blizini pojasa pa ću se njime poslužiti kao markerom. Na pet. Sad!"

Zasloni su se ponovno zamutili sivilom hiper-svemira. Kreutzal je stigao na Mars za nekoliko minuta; veći dio vremena na svojem putovanju potrošio je na slijetanje i pronalazak svojeg puta natrag na Zemlju. Bio je oboružan neznanjem i imao je više sreće nego stoje to ijedan čovjek zaslužio - sreće koja se nikada više nije morala ponoviti.

Vari se napeo u sjedalici s rukama na kontrolama i pogledom na zaslonima. Ako bi Odile izletjela preblizu stijenama, morao bi ispaliti rakete da ukloni opasnost. Svaki brod je preuzimao taj rizik kad god bi skakao, ali ovako blizu području kao stoje pojas bilo je gotovo pa samoubojstvo.

Na zaslonima se ponovno pojavio normalan svemir, alarmi su ostali tihi i brod je bio miran.

"Uspjeli smo." Machen je odahnuo. "Ali previsoko smo i predaleko. Razine su sigurno netočne. Morat ćemo ponovno kalibrirati prije nego krenemo dalje. Imamo li vremena?"

"Koliko god ti je potrebno", rekao je Vari. "I mi ostali bit ćemo zaposleni."

Jedanaesto poglavlje

tacey se probudio od buke alarma, pa se psujući skotrljao sa svojeg ležaja, a lagana nadraženost produbila se u bijes kad se opalio po laktu. Prokleti Vari i njegove beskonačne vježbe! Niti jedanput nije imao mira kad nije bio dežuran otkako su stigli do asteroida, kao ni itko drugi. Umor se počeo manifestirati kao pojačana napetost, sve veća razdražljivost i općenita otresitost među članovima posade. Ako se nastavi, takav umor bi mogao dovesti do verbalnih i fizičkih obračuna; već sada je doveo do svađa i pomanjkanja kolegijalnosti. Vraški način da se održi moral!

Kad je stigao u prolaz, buka je utihnula samo da bi je zamijenio grubi glas iz zvučnika.

"Donji teretni prostor probijen. Gubitak energije u prednjem dijelu! Napad iz gornjeg desnog kvadranta! Bojna uzbuna! Pokret!"

Vari se igra Boga, pomislio je. Sigurno još jedna vježba, ali kako je mogao biti siguran?

Zalutali meteor je mogao probiti donju palubu, energija je mogla curiti iz prednjeg odjeljka, a napad je mogao prodirati iz gornjeg desnog kvadranta. Brod je odzvanjao od topota nogu dok je posada trčala kako bi zauzela svoje pozicije. U brodskoj bolnici je Singh Garewell, dežurni medicinski tehničar, podigao pogled kad je Stacev ušao.

"Sve u redu, doktore?"

Poslagao je opremu za hitne slučajeve: injekcije, vata, zavoji i instrumenti bili su uredno posloženi u svoje pretince. Garewell je bio dobar čovjek koji je brzo učio, ali kakav će biti u slučaju stvarne operacije to je već druga stvar. Vježbe su pružale lažne pacijente, ali ne i pravu krv, pravu bol ili stvarnu smrt.

"Da." Stacev je protrljao oči i bacio letimičan pogled prema boci s kisikom. Nekoliko dubokih udisaja razbistrilo bi mu glavu, ali bi također pružio loš primjer svojem pomagaču - ako dođe do pravog napada nijedan od njih ne bi se trebao oslanjati na stimulanse. "Ja sam zauzet s naciientom kad unesu žrtvu s polomljenom rukom i otvorenom ranom na trbuhu koji kašlje krv. Što ćeš napraviti?"

"Zanemarit ću ruku", rekao je Garewell bez oklijevanja. "Provjerit ću trbuh ima li arterijskog krvarenja i ako mi se čini da ga nema, koncentrirat ću se na prsa."

"Imobilizirao anestetikom i usisao višak nakupljene tekućine." Zatim je dodao: "Također bi provjerio da nema ozljeda na grkljanu."

"Obilato krvarenje iz prerezane arterije?"

"Pritisak na najbližu točku i povezivanje jednim ili više čvrstih zavoja." "Krhotine stakla u oku?"

"Anestezija i zavoj za vaš kasniji pregled."

"Što ako sam mrtav?"

Garewell je zastao. "Riskirao bih."

"Pričekao bi mirniji trenutak", ispravio bi ga Stacev. "Provjerio u knjizi i napravio sve što možeš u skladu sa svojim znanjem i vještinom. S pacijentom nikada ne riskiraš." Nacerio se. "Ako ništa drugo, nikad to ne priznaš. A sada, kao glavni liječnik Odilea, prepisujem nam obojici dva decibrendija. Pronaći ćeš -" Prekinuo je kad se ponovno oglasio alarm. "Što je sad?"

Napad se probio kroz obranu i onesposobljeni su ostali topovi u kupolama u gornjem desnom kvadrantu. Još jedan odjeljak je bio probijen i zatvoren. Cijela posada je dobila naređenje da ode na izvanredne položaje.

Garewell je otrčao upravljati topom. Da je bilo pacijenata, Stacev bi najprije trebao obaviti potpuni hitni tretman prije nego što ode u donji lijevi kvadrant i upravlja laserom. Područje je bilo zatvoreno pa je otrčao u drugi odjeljak i bacio se u praznu kupolu, posegnuo za upravljačem i opsovao kad su se upalile crvene lampice označavajući da su on i njegovo oružje uništeni.

"Vježba je završena", izjavio je Vari. "Svi neka se vrate na uobičajene položaje." Nakon stanke je otrovno dodao. "Daje napad bio stvaran, do sada biste već svi bili mrtvi."

Vrativši se u bolnicu, Stacev je sjeo na operacijski stol i pričekao uobičajeni broj slučajnih ozljeda. Prva je stigla jedna žena koja je gadno ogrebla podlakticu.

"Još jedan suvenir našeg kapetana željnog savršenstva", rekla je dok joj je pregledavao ozljedu. "Očekuje li da će u nekoliko dana stvoriti borbenu mornaričku posadu?"

"Prošla su dva tjedna."

"A koliko traje osnovna obuka u vojnim bazama? Šest tjedana? Osam?"

"Pretpostavljam da se Varlu žuri." Kimnuo je Garewellu koji se vratio svojim dužnostima. "Singh će se pobrinuti za ovo. Sljedeći?"

Jedan je muškarac imao jako ozlijeđeno područje oko očiju. "Poskliznuo sam se", objasnio je. "Naletio sam na nešto stoje trebala biti krv."

Gotovo sam slomio prokleti vrat. A k tome sam imao i nešto u planu kad idući put nisam dežuran."

"Neće te vidjeti u mraku." Stacev je nanio melem. Sljedeći?"

Mboto se trznuo kad mu je Stacev pregledavao rame. "Doktore, mislim daje iskočilo."

"Točno. Kako se to dogodilo?" Mboto se kao i onaj drugi čovjek poskliznuo na lokvu lažne krvi pokušavajući se spasiti, pa je ozlijedio ruku prilikom pada. "Evo!" Stacev mu je postavio zamotuljak ispod ozlijeđene ruke. "Poslužit ću se polugom - ovo će poslužiti kao oslonac. Idemo!" Bio je brz. Prije nego stoje Mboto shvatio što se događa, povukao mu je ruku, namjestio i pustio da je ligamenti i mišići samo povuku na pravo mjesto.

"Dovraga!"

"Malo je boljelo, ha?" kimnuo je Stacev. "Nekoliko dana će biti osjetljivo pa je drži u pvoju. Možeš koristiti ruku samo se nemoj pretezati. Ovo će ti pomoći." Istresao je tri tablete iz bočice. "Piće?"

"Ako se ima što slaviti."

"Imamo, moje prvo namještanje kostiju na ovom putovanju. Singh, tri čaše - nadajmo se da ovaj put neće biti lažnih uzbuna."

Brendi je bio dobar i Stacev je u njemu uživao kao i u privremenom spokoju. Mboto je otišao u svoju kabinu odspavati utjecaj tableta i alkohola. Singh je bio zaokupljen medicinskom literaturom; on je bio čovjek koji bi mogao postati liječnik uz dovoljno pruženog vremena i mogućnosti, a Stacev je odlučio da će dobiti oboje.

Začulo se zvono. "Moje dežurstvo, Singh", rekao je Stacev. "Idi sad -
i

I V V II

naspavaj se ako možeš."

Garewell je potvrdno kimnuo i uzevši knjigu sa sobom, napustio ambulantu. Ostavši sam, Stacev si je natočio još jedno piće i zagledao se u zlatnu tekućinu i u lice koje je zurilo u njega iz njezine dubine.

Više nije bio mlad, a ipak niti dovoljno star da bude tako ciničan, lice mu je bilo kombinacija ravnica i prijevoja koji su razotkrivali čovjeka - ili masku iza koje je živio. Bilo je to lice koje je skrivalo razočaranje i primjesu razbijenih iluzija; lice koje se nekoć znalo smiješiti, ali se sada bojali da ne izazove bol. Kad je podigao čašu odraz je nestao i on otpije te osjeti toplinu tekuće vatre.

U kontrolnoj sobi, Vari je proučavao izvještaje posljednje vježbe: Računalno simulirani napad rezultirao je potpunim gubitkom Odilea.

"Ne možete kriviti posadu", rekao je Owen. "Saletjeli su ih sa svih strana. Kad se dogodio prodor u skladište i nestala je energija -"

"Te se stvari ne događaju u borbi?"

"Katkada da, ali -"

"I neprijatelj nikada neće iskoristiti njihovu slabost?"

"Budite fer, kapetane", rekao je Cole. Bez obzira koliko je snažan brod ili koliko je dobro uvježbana posada, uvijek se može smisliti način za totalno uništenje. Poanta je -"

"Ne zanima me poanta", odbrusio je Vari. "Pokušavam spasiti živote -tvoj, moj, i svakog muškarca i žene na Odileu. Jesi li zaboravio što nam se dogodilo? Ako dođe do napada, želim da budemo spremni. Želim da posada zna što radi i zašto. Da budu sposobni iskoristiti svoju inicijativu i ne uspaničiti se. Pogledaj izvještaje! Sekunde su

izgubljene od trena ulaska u kupolu do otvaranja vatre. Minute su prošle od početka uzbune do pune borbene spremnosti. Prijedlozi?"

"Znaju proceduru", rekao je Owen. "To ih usporava."

"Ali vježbali su na topovima. Čemu odugovlačenje?" Vari se namrštio. "Vrijeme reakcije", rekao je. "Prime se kontrola i onda si daju vremena dok se ne smjeste umjesto da odmah počnu pucati. Žele znati u što pucaju, umjesto da unište sve bez obzira što to bilo. Pa, to se da izliječiti." Naslonio se, ne previše nezadovoljan znajući da je od posade tražio više nego što su oni mogli pružiti. Također je znao da neprestani pritisak može uništiti cilj. "Promijenit ćemo raspored. Prebaci se na vježbu u odijelima i vježbe gađanja. Koliko ti treba da napraviš računalnu simulaciju osnovanu na obrani izvana?"

Cole je slegnuo ramenima. "Čim se dokopam stroja. Erica je monopolizirala sustav otkako je Piers završio kalibraciju."

"Tako je", Machen je potvrdio. "Baš je radoholičarka."

Vari nije komentirao. "Dane?"

"Nema problema za topove." Owen je opet pogledao izvješća. "Odabrat ću najsporije i dati im pojedinačnu poduku. Možda da organiziram timsko natjecanje - to uvijek izvuče najbolje iz ljudi."

Vari kimne, svjestan vlastitog umora. Vježbe su poremetile dežurstva, a on je na komandnom gws|u bio za vrijeme svake vježbe. Bao je da u prekratkome pokušava napraviti više, ali je isto tako znao da će se u određenom trenutku sve posložiti kako treba, posada i brod postat će složna jedinica. Pomutnja će u jednom trenutku nestati pred efikasnošću naučenom na vježbama. No, dotad se nije mogao natjerati na opuštanje.

"Vježba je gotova", rekao je. "Časnici koji nisu dežurni neka napuste kontrolnu sobu. Ostali nastavite s poslom."

Ostavši sam s Machenom, Vari se zagleda u prizor na zaslonu. Komad rupičaste stijene polako se okretao, tamne brazde i pukotine otkrivale su nerazorive dijelove kamena. I drugi obližnji asteroidi imali su mnogo tragova topovske paljbe; svježe izdubljeni krateri ili dijelovi koje se rastopili laseri.

Vari je podigao oči prema udaljenom sjaju nebule, gladnom ljeskanju nebrojenih zvijezda. Jupiter je bio blizu prošaran kuglicama izmaglice poremećene turbulencijom Crvene točke. Ganimed i lo kretali su se s drugim satelitima u nebeskoj putanji oko diva. Bijahu to maleni svjetovi koji su još uvijek krili svoje tajne kao i planeti poput Urana i Neptuna -planeti koji su bili previše blizu, previše hladni i negostoljubivi. U okolici Zemlje nije bilo ljudske aktivnosti kao ni u vrijeme kada su još putovale pred-D sonde, prazne kao i u doba prije raketa koje su se oslobodile zemaljske gravitacije.

Zvijezde su blistale kao sedefasti oblak s milijardama sunaca i multibi-lijunima svijetova. Zašto trošiti vrijeme na Mars ili Veneru i kugle smrznutog plina kad su plodni planeti samo čekali da ih se otkrije?

A bilo je tako lako: otkrij zvijezdu G-tipa koja se gotovo redovito nalazila u blizini planeta. Odaberi jednu koja nije ni predaleko niti preblizu, koja ima mjesec i otvoreno more, i jednostavno je osvoji. Velika je šansa da će na njoj biti samo životinje ili tragovi davno izumrle civilizacije. Ondje će biti minerala i obradive zemlje i plodne vegetacije. Žetve će biti plodne, a ako i ima oblika života koji zadaju glavobolju, nema takvog koji plin, oružje i vatra ne bi mogle riješiti. Ako bi ipak bili previše otporni, kreni dalje. Ako bi mjesto postalo previše napućeno, opet kreni dalje.

Čovječanstvo je uvijek u pokretu.

Vari je zatrepao kad su zvijezde postale mutnjikave, te je zatvorio oči pritišćući o njih dlanove. Pritisak je uzrokovao rasplamsavanje boja i blještavih krugova koji su poput duhova plesali među zvijezdama i nisu nestali sve dok nije spustio ruke.

"Kurte? Jesi li dobro?"

"Da."

"Sigurno? Djeluješ -" Machen je prekinuo, odmahujući glavom.

"Kako?" Vari je tražio odgovor. "Kako, Pierse?"

"Grozno", rekao je Machen. "Izgledaš grozno."

Kao čovjek koji predugo nije spavao; kao čovjek koji nije jeo. Vari se zagledao u svoj odraz u kristalni pokrov brojčanika i prešao rukom preko brade. Svjetlucanje zvijezda odražavalo se u njegovim očima kao blijedi sjaj.

"Trebam vam odrezak, boca i krevet", rekao je navigator. "Zašto se ne počastite, kapetane?"

Umjesto toga pošao je vidjeti čovjeka koji je vjerovao u duhove.
Dvanaesto poglavlje

Benu Lvdonu je krvario nos. Pogledao je Varla preko ruba maramice, nekada čiste tkanine sada umrljane grimizom. "Nesretni slučaj, kapetane. Pokušavao sam pomoći kad su me udarili."

"Čime? Šakom?"

"Nadlanicom. Čovjek nije znao da stojim iza njega."

"Gdje?"

"U prolazu koji vodi prema donjem skladištu. Krenuo sam provjeriti da li negdje nešto propušta i zatvoriti to ako propušta. Bio sam neoprezan i nisam gledao gdje idem."

Udarac po nosu je mogao biti slučajan kao stoje Lydon tvrdio, ali Vari je slutio da postoji drugačije objašnjenje: izljev razdraženosti od strane nekog sposobnijeg ili od nezadovoljnog čovjeka koji se podmuklo htio iskaliti. Odlučio je pronaći tu osobu.

Pljuska se mogla pretvoriti u udarac, koji bi pak mogao odvesti do nečeg još nasilnijeg. Ako su na brodu imali potencijalnog sadista, Vari je to želio znati. "Idemo u ambulantu", rekao je. "Uprijet ćeš cijeli brod." Kad su ušli u odjeljak, činilo se kao da Stacev spava, glave onako naslonjene na pregradu, zatvorenih očiju i hrapavog disanja. Vari mu je prišao, nagnuo se nad njega i pomirisao mu dah. Liječnik je otvorio oči kad je kapetan podigao ruku.

"Nema potrebe za time", rekao je. "Samo sam odmarao oči."

"Uz pomoć brendija?"

"Jedno piće - u medicinske svrhe." Stacev pogleda Lvdona. "Nevolje?" "Samo krvarenje iz nosa. Ništa značajnoga."

"Možda ne, ali daj da pogledam za svaki slučaj." Liječnik je napucao usta dok je opipavao hrskavicu. "Slomljen je. Namjestit ću ga, ohladiti i učvrstiti. Trebat će samo malo samoljepive trake da ga drži na mjestu, ali nemoj pokušavati snažno ispuhati nos. Ustvari, nemoj ga neko vrijeme uopće ispuhivati." Radio je brzo i učinkovito. "To bi trebalo biti dovoljno. Pokušaj se više ne zalijetati u vrata."

"Molim?"

"Šala." Stacev je odmahnuo glavom na Lvdonov izraz lica. "Ti nisi morao liječiti žene koje imaju momke teške ruke. Polomljeni nosevi, šljive na oku - sve rezultat zalijetanja u vrata." Okrenuo se Varlu.

"Jesam li pod optužbom?"

"Ovaj put ne." Vari se pitao je li Erica znala za liječnikovu sklonost alkoholu kad je izdala odobrenje za njega.

"Kao što nisam postao žrtva nesretnog slučaja." Stacev je protrljao obraz na mjestu gdje bi se spustila Varlova ruka.

Vrativši se u strojarnicu, promatrao je Lvdona kako provjerava svoj stroj. Tipke s ezoteričnim oznakama nisu mu ništa značile, kao ni

antena i nacrt, diskovi koji su se okretali, ili rešetka neobična romboidna oblika. Lydon je tvrdio da stroj proizvodi duhovnu energiju, oponašajući onu koju proizvodi ljudska psiha, pojačavajući je i odašiljući daleko izvan granica broda.

"Radi li?"

"Ne." Lydonov zamotani nos davao je njegovom ozbiljnom licu klaunovski izraz. "Izbalansirao sam različite komponente, ali još nisam uspio napraviti konačni pokus. Inženjer mi je tako naredio", objasnio je. "Sve dok on ne bude siguran da neće ometati hiperpogon. I sve dok ne budu dovršena kalibriranja."

"A sada?"

"Spreman je za testiranje."

Kao i Lydonov ugled, pomislio je Vari. Lydon je bio stručnjak na polju na kojem nije bilo ocjena, počasti ili uredno otisnutih diploma. Kako izmjeriti vrijednost lovca na duhove? Veličinom njegove mrtvačke vreće? Vari je proučavao stroj. Princip PPEP-a bio je jednostavan, ali na koji način je radio bilo je sasvim nešto drugo.

Lydon je objasnio. "Osoba, bilo koja, je biološki stroj. Svaka stanica nosi električni naboj na koji može utjecati magnetno polje. To je dokazano nebrojeno mnogo puta na području terapijske medicine pomoću zračenja. Kostí brže zacjeljuju kada su izložene električnom indukcijskom polju. Tkivo snažnije reagira. I nema sumnje o električnom naboju u mozgu - elektroencefalogram je otkriven već prije nekoliko stoljeća. Znači, imamo mrežu zračenja koje stvara stanična struja. Struja koju se može izmjeriti i duplicirati.

"Kopirati?"

"Ne sasvim." Lydon je zvučao žalosno. "Kad bi to bilo moguće, pred nama se..etvpriknova eia..Kad,bismo mogli stvoriti točnu repliku ljudskog energetskog polja, tada bi ta osoba mogla biti zamrznuta u vremenu i kasnije bje se moglo duplicirati u umjetno tijelo organske

prirode. Ne, ja sam napravio sredstvo zračenja aure skupine ljudi. Ili, ako želite, stvaranja duhova."

Energetska polja su se stvarala, oblikovala i odašiljala - ako su se takva polja oslobađala iz svojih staničnih zatvora prilikom smrti, što je to drugo nego duhovi? Otisci energije u strukturi vremena.

"Spreman za pokus?", upitao je Vari.

"Da, ali -"

"Bez brige smo što se tiče asteroida. Hipon ne radi, a ako duhovi mogu naštetiti Odileu, vrijeme je da to saznamo. Pokreni test."

Lydon je oklijevao, dodirujući se po nosu, a onda kao daje donio odluku. "Okrenite se od mene. Zatvorite oči i koncentrirajte se na svoju okolinu."

"Trik?"

"Ne, kako bi to bilo moguće? Ali vi ćete sami postati detektor energije koju ću otpustiti. Ne želim da na vas utječe išta što bi ja mogao napraviti ili što vaše oči mogu posvjedočiti. Kapetane, poslušajte me." Vari se okrenuo i zagledao u golemu prostoriju strojarnice, odsjaj strojeva i svjetla koja su ga stvarala. Odjeljak je bio prazan prema njegovom naređenju i osim njega i Lvdona nije bilo više nikoga. "Spremni, kapetane?"

Vari je poslušno zatvorio oči. "Spreman."

Ništa.

Ništa osim zvuka njegovog vlastitog disanja i tihog šuškanja odjeće dok se njegov kolega primicao stroju. Ali stoje ono rekao? Da se usredotoči na okolinu. Da razmišlja o sumornosti metala i odsjaja svjetla. O golemoj praznini svemira, vakuuma koji se prostirao s druge strane oplata, beskonačnom ništavilu. O svojoj mladosti i ranom odrastanju. O sumornosti zapovjedništva. Usamljenosti ćelije.

Odjednom se našao u mnoštvu.

"Koji -" Skočio je na noge, otvorio oči i okretao glavu lijevo desno. Ništa nije vidio osim prazne prostorije, ali ipak je znao, znao je da nije sam, da je oko njega mnogo ljudi ispunjavajući strojarnicu.

Duhova.

Odjeci onog što je stvorio stroj oponašajući osobine stvarnih ljudi. Zatvarajući oči Vari ih je mogao zamisliti kako se smiju, smiješe i kreću -užurbana i glasna gomila. Znao je da su ondje kao što slijepac osjeća ludu prisutnost kao što su primitivni divljaci čučeci u svojoj pećini osjećali približavanje neprijatelja.

Mnoštvo je nestalo brzo kao što se i pojavilo.

"Onda, kapetane?" Lydon se smješкао u tihom trijumfu. "Je li to ono što ste željeli?"

Vari je uvukao dah. "Je li to bilo na najvećoj snazi?"

"Ne. Samo na najmanjoj. Mogu pojačati odašiljanje do najvišeg stupnja i jasno, stvoriti projekciju. Želite li daljnju demonstraciju?"

"Ne."

"A što je s još pokusa? Volio bih -"

"Kasnije." Posada je ionako bila pod dovoljnim pritiskom - prisutnost duhova je nešto bez čega bi mogli preživjeti. "Može li ta sprava raditi obrnuto?", upitao je Vari iskreno zainteresiran.

"Uhvatiti i pojačati nestajuću energiju osobe koja je umrla?" Lydon je bacio pogled prema svom izumu. "To je ono stoje najviše zanimalo javnost kad sam bio dovoljno budalast da priznam tu mogućnost jednom novinaru. Nije htio čuti ništa osim o tom jednom aspektu nagađanja, i priča me stajala mjesta na Sveučilištu Ohio."

"Ne zanimaju me naslovnice. Može li?"

"Uskrsnuti mrtve? Ne."

"Nisam to pitao."

"Ne", priznao je Lydon. "Nije. Pa, odgovor na vaše pitanje je taj da mogućnost postoji ali je jako slaba. Teoretski bi mogao uhvatiti energetska mrežu, pojačati je, sabiti i postići originalnu strukturu. U tom slučaju imali bismo znanstvenu proturječnost - osobu bez tijela."
"Duha?"

"Nešto što bi bilo svjesno, ali u nemogućnosti da učini bilo kakav kontakt na fizičkom planu. Nešto čemu ne bi smetale materijalne barijere, nevidljivo za sve osim za nekolicinu koja posjeduje paranormalne sposobnosti ili onima koji barem nakratko mogu osjetiti druge sfere postojanja i dimenzija. Da, kapetane, kao što ste rekli -duh."

Nestajući fragment života i svega što je ostalo od nastojanja i postignuća, nade, ljubavi i nježnosti, sadističko otpuštanje od grijeha, mješavina anđela i vraga koja je činila normalno ljudsko biće.

Sto poslije?

"Ništa ne umire zauvijek", rekao je Lydon kada ga je Vari to upitao.
"Zapali Scali štapić i dobit ćeš pepeo. dim i toplinu."

Stvari se mijenjaju ali nikada ne nestaju, a električno polje koje je jednom tvorilo bit čovjeka, njegovu osobnost, i to mora nastaviti svoje postojanje."

Oni koji su se bojali umiranja sigurno bi u ovakvom mišljenju pronašli olakšanje, no Vari nije bio jedan od njih. Iz strojarnice je krenuo u obilazak broda provjeravajući, zastajući da prouči instalacije, krećući se poput sjenke do prostorije operacija gdje je Erica sjedila za stolom prepunom razbacanih dokumenata, grafova i nacрта.

Ako je on izgledao paklenski, ona je pak izgledala božanski.

Vari je stajao promatrajući je, njezinu zlatnu kosu i obrise ispod bluze, oblinu njezina bedra i nježni luk obrva. Valkira, kraljica-ratnica ili svećenica kakvog ezoteričnog božanstva. Na to je ona uzdahnula, protrljala obrve i pretvorila se u običnu ženu kojoj je bilo podareno lijepo lice i stas. Podigla je pogled kad se primaknuo stolu.

"Kurte! Izgledaš -"

"Užasno", rekao je. "Znam. Proći će." Privukao je stolac i sjeo. "Ima li kakvih rezultata?"

"Za sada nema." Glas joj je bio bezbojan, odajući njezin vlastiti umor. "Brojke bi nam trebale pružiti nekakav odgovor, ali ako i postoji ja ga ne vidim. Ne vidi ga niti računalo. Nema šablone, dovruga. Jednostavno nema šablone!"

"Ili je ti ne znaš prepoznati?"

"To je možda istina", priznala je. "Ali počinjem misliti daje to stvar nasumičnog odabira. Ako je tako -" Prekinula je i odmahнула glavom. "Sigurno postoji nešto."

"Pronaći ćeš ti to. Možda sutra kad se odmoriš."

"Možda." Izvadila je malenu kutiju iz džepa, otvorila je, odabrala kapsulu i smrvila je između kažiprsta i palca. Udahnula je, a prsa su joj se podigla dok je uvlačila nadražujuću aromu ka'sencije u pluća. "Kad krećemo?"

"Kad budemo spremni."

"Za tjedan dana? Dva? Mjesec?"

"Koliko nam bude potrebno da se pripremimo. Zašto? Žuri ti se?"

"Kalif postaje nestrpljiv. Prijavljeno je da su još dva broda nestala." Prekopala je među papirima i izvukla poruku. "Evo. Dekodirala sam je." "Oba broda su bila velika, je li tako?"

"Ijedan i drugi su imali više od četiri stotine ljudi. Kako si znao?"

Vari je uzeo poruku ne odgovorivši joj i pročitao detalje. Poruka je sadzavala uobičajene otrcane fraze uvjeravanja, obećanja i pohvale, pa se zapitao zašto Revizor misli da će time nešto postići. Navika, valjda, i značajka starosti. Zgužvao ju je u ruci.

"Heroji", rekao je Vari. "O kome on to priča?"

"Nama", odvrtila je Erica. "Susrećemo se s izazovom, suočavamo s opasnošću i štitimo čovječanstvo. Mi smo križari koji krećemo u tamu kako bi se suprotstavili velikoj nepoznanici. Borili se s njome, pobijedili je i vratili se kao pobjednici. Heroji, Kurte, shvaćaš li?"

Vari je imao bolju riječ za to - mamac!

Trinaesto poglavlje

Brodsko vijeće sastalo se u prostoriji za operacije koja nije bila najveći odjeljak već najpogodniji, i Vari je sa svog mjesta na čelu stola prelazio naizmjenično pogledom od jednog do drugog časnika. Cole je imao flaster na sljepoočnici, posljedica neopreznog koraka za vrijeme vježbe u svemirskim odijelima - imao je sreće da mu pri sudaru s asteroidom nije puknula zaštitna kaciga. Asner je imao opečenu ruku, zaradivši opeklinu dok je prilagodavao svoj stroj; kao i Cole bio je neoprezan zbog umora. I drugi su imali slične ozljede.

Vari je progovorio: "Gotovo smo spremni za pokret i na ovom ćete sastanku biti upoznati sa situacijom. Svi znate što tražimo. Ima li kakvih zamisli kako da to izvedemo?"

"Prateći trag izgubljenih brodova", predložio je Owen. "Ako dovoljno dugo ustrajemo, pogodit će nas isto što i njih."

"A kada se to dogodi, mi ćemo biti spremni, je li tako, Dane?", rekao je Stacev.

"Tako je." Owenu je promakao sarkazam u tonu. "Raspalit ćemo po njima sa svime što imamo."

"Znamo li puteve kojima su plovili izgubljeni brodovi, kapetane?", upitao je Mbotu.

"Ne." Vari je očekivao to pitanje. "Nema određenog pravila prema kojem su brodovi nestajali, i mislim da gaje nemoguće otkriti. Erica?" "Provjeravala sam iznova i iznova, ali odgovora nema. To se događa nasumce. Stižu izvještaji da nestaju brodovi iz svih poznatih područja galaksije." Naslonila se, očiju zasjenjenih tamnim podočnjacima.

"Znači, nemamo otkuda krenuti?" Mbotu je želio jasne činjenice za svoje bilješke. "Onda -"

"Nitko nije rekao da nemamo ništa", odbrusio je Vari. "Samo da nismo otkrili sustavnu povezanost unutar kurseva letova među brodovima koji su nastradali. Međutim, postoje sličnosti i zajedničke stvari koje ti brodovi .. imaju." Posegnuo je za soiskom i počeo čitati detalje. "Virilian -kompletna posada od otprilike četiristo i pedeset ljudi. Entarra - pet stotina. Beagle -tristo i pedeset. Mary Rose - gotovo šest stotina. Snark

- petsto i pedeset. Primjećujete li nešto?"

"Veliki", rekao je Machen. "Svi su veliki."

"I nose mnogo ljudi." Mbotu se namrštio. "I teretni brodovi su veliki - jesu li i oni nestajali?"

"Brodovi su oduvijek nestajali iz ovog ili onog razloga, a mi možemo samo pretpostavljati razloge - navigacijska pogreška, prirodni rizik i drugo. Ali brojka prijavljenih incidenata je daleko ispod onih od putničkih letjelica." Vari dobaci pogled Stacevju. "Doktore?"

"Evo ideje: ima li činjenica da su brodovi prevozili mnogo ljudi ikakve veze s onim što im se dogodilo?" Ako je liječnik i pio, to se nije vidjelo. "Da, mislim da ima", odvratio je Vari. "Gotovo od početka sam uočio povezanost, možda baš zato jer su mi tu činjenicu posebno naglašavali. Veliki brodovi, mnogobrojna posada - uvijek je naglasak bio na tome koliko je ljudi nestalo. Počeo sam se pitati nije li u tome negdje skriven problem."

"Skriva li se?"

"Možda, ali ne znam gdje. Prijavljeni nestanci variraju od brodova koji su imali pedeset putnika, pa sve do onih koji su ih imali sedam stotina." Vari je zastao. Znam da postoje i veći brodovi koji nose i preko tisuću ljudi, ali oni se većinom koriste na relativno kratkim i uhodanim letovima."

"Znači imamo još jedan faktor." Irene se uspravila na svojoj sjedalici. "Veliki brodovi s mnogo ljudi na dužim letovima. Onda?"

"Mi smo sigurni." Owen je zvučao gotovo razočarano. "Ako je pedeset donja granica, mi smo daleko ispod nje. Nema nas više od trideset."

"Ali -" Mboto je prekinuo kad je vidio da ga Vari promatra te je shvatio da mu odabir trenutka nije najbolji. "Ali što ćemo napraviti?", upitao je nespretno.

"Naći ćemo veliki brod i voziti se u njegovoj blizini", rekao je Cole. "Ako bude napadnut, bit ćemo mu pri ruci."

"I napraviti što?", kiselo je upitao Stacev. "I kako ćemo, dovraga, znati daje napadnut? Provući ćemo žicu iz broda u brod? To ne radi u hiperpogonu - čak i ja to znam."

"Mislio sam na kratke skokove i redovite linije", odgovorio je ukočeno Cole. "Možemo se držati u neposrednoj blizini. Lewanna je nedavno bila napadnuta - sjećate se da su neki još bili živi? Obližnji brod mu je mogao priteći u pomoć.

Čak je i Cole znao da takav očajnički plan ne bi funkcionirao; samo ga je tvrdoglavost tjerala da ustraje na daljnjoj improvizaciji svoje prvobitne zamisli.

"Prema svemu sudeći, lovimo u mutnom. Prije nego što se uopće možemo nadati da uzvratimo onome što napada brodove, najprije moramo to pronaći", rekao je Asner.

"Ili ga namamiti do nas", rekao je Mboto. "Trebali smo nekako učiniti da izgleda kako nas ima mnogo više nego što nas uistinu jest. Ako je velika posada jedan od faktora, onda je trebamo simulirati."

"Kako?", nestrpljivo je odbrusio Machen. "Ne možeš trideset pretvoriti u tri stotine. Osim ako se ne poslužiš čarolijom ili -" Trepnuo je, naposljetku shvaćajući. "Naravno? PPEP!"

Vari je uskočio. "Radit će - pokusi su dovršeni. Kad PPEP bude uključen, Odile će odašiljati signal kao brod sa stotinama ljudi.

Pitanja?"

Neka su od njih bila neizbježna, ali bilo mu je drago što ih nije bilo mnogo.

Mboto je ponovno rezimirao - radi bilježaka, pretpostavljao je Vari^
"Znači krećemo s hiperpogonom i uključenim Lvdonovim strojem.
Što ako nas napadnu?"

"Bit ćemo spremni." Vari je ustao sa svojeg mjesta na čelu stola.
"Polazimo za jedan sat. Tada ćemo promijeniti dežurstva - jedna
trećina posade uvijek mora biti u svemirskim odijelima i naoružana."

Zauzeo je svoje mjesto u kontrolnoj prostoriji provjeravajući
instrumente, svjestan ali ne i sasvim usredotočen na treptanje
svjetala kontrole prije polijetanja. Na zaslonu se asteroid, koji su
koristili kao mjesto za trening, kretao varljivo polako. Vježbe su se u
trenutku akcije konačno pokazale učinkovitima, u vremenu
potrebnom da sjednu uz oružje i počnu pucati i u efikasnosti koja je
sada na Odileu u svemu glatko tekla.

Na konzoli je bila žena koja je podnosila izvještaj sa svojeg položaja.
"Snaga na optimalnom nivou. Hiperpogon spreman za paljenje."

Njezin grleni alt je zamijenio Machenov dublji, jasni glas: "Kurs
unesen. Spremni za polazak."

Vari je polagano izdao naređenje koje će ih otpraviti na putovanje.
Ovo je možda bio posljednji put da itko od njih gleda normalni svemir
- smrt ih je mogla sustići u bilo kojem trenutku i uništiti ih prije nego
to i shvate. Niti jedan zapovjednik s mozgom ne propušta zadnju
provjeru najosjetljivijeg instrumenta kojeg je posjedovao: svoj vlastiti
prirođeni instinkt za opasnost. "Proviera kursa. Asner?"

"Provjereno, kapetane. PPEP na minimalnoj jačini. Nema smetnji."

Vari se pitao kako se inženjer osjećao okružen takvom nevidljivom
gomilom. Iznova je provjerio zaslone i Odilein cilj: zvijezdu Rigel, u

konstelaciji Orion. Gorjela je na udaljenosti od pet stotina svjetlosnih godina. Čak i među kolopletom sjajnih zvijezda, Rigel je bila užarena točka.

Odjednom je postao nestrpljiv.

"Spremni", graknuo je. "Krećemo na pet. Sad!" Nakon pet sekundi... "Idemo!"

Sada je čak i više nego u prvih nekoliko puta, kada je još bio u čudu, bio svjestan prijelaza. Napetost je rasla kako bi prsnula uz neobičan osjećaj uvijanja, iskrivljavanja i istežanja u bizarnu dimenziju. Osjećaj je prošao i on je zurio u zaslone: lišeni zvijezda nije ih ispunjavalo ništa osim sivila, nejasnog, amorfno, poput izmaglice koja se uvijala i grčila te se činilo kao da je stalno na ivici oblikovanja poznatih oblika, ali to se nikada nije događalo.

Boja ne-svemira, kraljevstva kojim su brodovi putovali posredstvom hiperpogona - Kreutzalovim svijetom.

Vari je zurio. Sudeći prema psiholozima, boja je bila siva jer je to ne-boja, a uvijanje se vidjelo zahvaljujući umu koji pokušava sve uobličiti i pretvoriti u neku prepoznatljivu cjelinu uz pomoć poznatih oblika. Takva objašnjenja nisu pružala nikakav odgovor, ali su sadržavala određenu logiku i pružala utjehu onima kojima je bila potrebna da bi se osjećali sigurnije.

Jesu li se u izmaglici skrivala čudovišta? Spremna da iskoče, razderu trup broda i poberu nježne delicije iz njegove unutrašnjosti kao što to čovjek čini s graškom ili medvjed s košnicom u potrazi za medom?

Je li Odile krenula niz divovsko ždrijelo prema nezamislivom želucu gdje će biti rastopljena u kiselini, provarena od nečeg što nisu niti vidjeli, nekog neočekivanog i užasnog stvorenja? Ili je stremila ravno prema srcu sunca te će se pretvoriti u atome i razasuti među zvijezde? Ili će biti osuđena na beskonačno plutanje u brodu lijesu koji nije niti mrtav niti živ, već zamrznut u trenutku vječnosti?

"Kapetane!" Vari se okrenuo prema navigatoru. "Svi sustavi rade", izvijestio je Machen.

Vari je shvatio da njegovo razmišljanje nije trajalo duže od nekoliko sekundi. Automatski je provjerio svoju konzolu, potom se naslonio i ponovno pogledao u zaslon. Hipnotička fascinacija sive magle sadržavala je određenu dozu opasnosti. Pilote su znali pronalaziti bespomoćne u njihovim sjedalima, izgubljene u vlasitom svemiru. katatonične ili lude Iz vrtloga sivila izronilo je lice koje je vidio i prije:

"Kreutzall"

Lice je nestalo, ostala je samo amorfnu magla da odgovori na njegov povik. Je li zavikao? Nitko se nije okrenuo prema njemu, a Vari je shvatio da su i povik i lice bili samo u njegovoj glavi. Je li magla progutala onoga tko ju je otkrio?

Lydon je rekao da ništa uistinu ne umire - što se dogodilo s onima koji su nestali u hiper-svemiru? Lydon! Vari se prisjetio stroja.

"Provjeri strojeve. Neka se PPEP aktivira na maksimum."

"Potvrda", odvratio je Asner. "Pogon na maksimumu."

Brod je oživio. Mjesto je bilo prenatrpano ljudima koja su se gurali, kretali, stiskali. Magla, kao daje isto oživjela; kad je jedna žena zavrištala, Vari je udario šakom o prekidač, gaseći zaslone i slike na njima. Znojio se, koža mu se ježila pri sjećanju na užas, vidjevši ponovno svoju ćeliju, figuru u kombinezonu i instrumente koji su ga pretvorili u zvijer koja je cvilila.

Shvatio je da su slike zasigurno nastale mentalnom stimulacijom. Duhovi su nastajali od onih koji su nekoć živjeli, a ne iz odraza boli i straha. Uostalom, duhovi nisu bili stvarni.

Opustio se i osjetio kako Odile odiše životom. Brod spreman na ubijanje. Kao mamac brod pun fiktivnih ljudi - očekujući da ubojice zadaju prvi udarac.

Četrnaesto poglavlje

Stacev je ponovno gledao pakao pronađen na Lewanni. Nije ga smetala krv razmazana po pregradama i podovima broda - i crvena boja bi izgledala jednako. Ali šćućurene nakupine bile su nešto sasvim drugo, a on je osjetio poznatu mučninu dok je proučavao samljeveno tkivo, kosti i razbacane organe.

Gucnuo je, osjećajući peckajuću toplinu brendija koji mu teče niz grlo. Čovjekov najstariji anestetik i još uvijek najučinkovitiji. Alkohol je otupljivao, činio da tragedija izgleda kao komedija, a kriza kao sporadični događaj. Iako ga nije mogao izliječiti, barem je umiranje činio lakšim. Ponovno je otpio i nastavio proučavati ono stoje gledao. Holograme je snimio ekspert, ne ostavljajući ništa mašti. Puzavi stvorovi očigledno su pokušavali koristiti noge koje im više nisu bile na uobičajenim mjestima. Grozota koja se gegala i kapala uokolo kao nekakvo egzotično drvo okupano u grimiz, nedvojbeno je zadržala sličnost s ljudskom anatomijom; ono je bilo srce, ono tamo bubrezi, a ono - ruka. Nešto što se trzalo i pomicalo, a činilo se kao da podsjeća... Još jednom je brendi bio pobjednik dana.

Stacev je ponovno udahnuo i pogledao u prizor kroz praznu čašu. Snimka je stavljena na opciju neprestanog ponavljanja pa se vrtjela iznova i iznova s mučnom pravilnošću; trodimenzionalne slike ispunjavale su brodsku bolnicu, a duhovi su ostalima pravili društvo tijekom plovidbe Odile, njihova nevidljiva prisutnost promatrala gaje, ali kad bi se okrenuo ondje nije bilo nikoga.

Poskočio je kad mu je nešto dotaknulo ruku.

"Pomalo!" Bila je to Erica, zlatne kose koja joj se presijavala na svjetlu. "To sam samo ja."

"Pomislio sam -" Stacev proguta slinu i posegne za bocom kako bi si napunio čašu. "Bože, što si me prestrašila. Mislio sam da sam sam." "Sljedeći put zaključaj vrata." Promotrla je čašu i bocu koja je stajala na podu. Ako te Kurt uhvati da piješ, ubit će te".

"Može pokušati."

"Misliš da mu ne bi uspjelo?"

"Misliš li da me briga?" Stacev čašom pokaže prema slikama. "Može li išta što mi on može napraviti biti gore od ovoga? Pogledaj ti ovo stvorenje. Još je živo, znaš. Još je uvijek svjesno i prisebno. Što misliš kako se osjeća?"

"Ovo?"

"Želiš li da mu dam spol?" Stacev pogleda u nju, u čašu, pa u izobličeniog stvora. "To je žena. Ove žuto-bijele mrlje su mliječne žlijezde. Ono tamo, malo niže je maternica. Ne znam koliko je imala godina, ali nije ih imala previše. Ono -"

"Nemoj!"

"Željela si znati."

"Ne i detalje." Erica je zgrabila čašu iz njegove ruke, nagnula je i vratila mu je praznu. "Što joj se, za Boga miloga, moglo dogoditi?"

"Moja je pretpostavka", rekao je bezbojno Stacev, "da se iskrenula naopačke."

"Ali-"

"Što nije moguće, slažem se. Ne možeš tretirati osobu kao daje kirurška rukavica. Znaš kako skidamo uprljane rukavice? Primimo za vrh i povlačimo prema dolje dok ne dobijemo lijepu, urednu rukavicu, ali okrenutu naopako, ono stoje bilo iznutra sad je vani - kao ova djevojka. Kao ona o kojoj si željela pričati. Da joj pridam dostojanstvo. Koji je vrug dostojanstven u smrti?"

Sjeo je, posegnuo za bocom i natočio si punu čašu. Gledala je dok ju je iskapio, šuteći sve dok nije bila sigurna da ima njegovu pozornost." "Lagala sam za tebe, Hans. Rekla sam da si provjeren. Da nemaš emocionalnih problema, fobija, poremećaja. A sada vidim

da si pijanac." "Zbog ovoga?" Podigao je čašu. "Kada si zadnji puta udahnula ka'sen-ciju?!"

"To je drugo."

"Naravno; naše osobne slabosti su uvijek nešto drugo. Ali ja nisam pijanac. Moj problem je samo u tome što imam preveliku sposobnost zamišljanja." Odložio je čašu, ustao i podigao ruku. "Slušaj, čuješ li ih? Stvari oko nas koje ne možemo vidjeti. Znamo da su ovdje, ali ih ne vidimo. No, ako se okrenemo dovoljno brzo možda ih načas opazimo. Zato si me prepala. Pomislio sam da me dotaknuo duh. Jednog dana i bude."

Jednoga dana će možda i ona osjetiti njihov dodir. Brod ih je bio pun, a neki od njih su nostalgici sve snažniji: mladić kojeg je upozнала kad je jedna djevojčica poginula u saobraćajnoj nesreći jučer joj se nasmiješio. Nije bio ništa više osim naznake sjene, ali ona ga je vidjela. Možda se idućeg dana pojavi na titrajućoj stranici kad bude pregledavala izvještaje, kao odraz na uglačanoj površini, kao kombinacija svijetla i tame.

"Ja liječim ljude", rekao je Stacev. "Čistim njihove posjekotine, ispiram ogrebotine i prepisujem tablete za bolne želuče, glavobolju ili nesanicu. To mogu svladati. Ima i onih koji mi dođu s utrobom koja im ispada iz ozlijeđenog trbuha, kostima koje vire iz mesa, probijenim plućima. I oni se mogu izliječiti samo je potrebno više vremena. Ima i onih kojima ne mogu pomoći. Znam kako se osjećaju. Isto kao što znam što su ovi jadni, prokletnici morali propatiti nakon što su bili napadnuti. Bože mi pomozite, ali ja znam!"

Možda je pomalo bio telepat. Nakon tisuća bliskih susreta sa smrću i patnjom kako bi se uopće mogao bojati umiranja? Ali ono što je zadesilo ljude na Lewanni bilo je gore od smrti.

Erica pogleda prizore koji su ispunjavali ambulantu. "Zašto?"

"Potraga za znanjem nikada ne prestaje." Stacev nije krivo razumio njezino pitanje. Sagnuvši se, podigao je bocu i čašu pa ih spremio.

"Ako ništa drugo, hvala Bogu, barem mi nisi rekla da izliječim samoga sebe." "Bi li mogao?"

"Radim na tome." Uspravio se pa duboko udahnuo ponovno skupljajući hrabrost i ponos. "Uostalom, znatiželjan sam. Pustio sam snimku kako bih je proučio. Pogledaj trup broda - neoštećen je, je li tako? Kako je onda, što god je učinilo ovaj užas, ušlo unutra? I kako su, nakon što su ušli, uopće izveli ovo što vidimo? Ona djevojka - ne, uzmimo onog muškarca. Budi klinička. Sjeti se satova anatomije i reci mi kako ijedno ljudsko biće ovako izobličeno može ostati živo."

To je bilo nemoguće. Erica je maknula pogled. "Snimka je ograničena na salon. Trup je mogao biti probijen negdje drugdje."

"No, ipak bi morali doći do salona koji je bio opremljen vratima sa zračnim komorama za slučaj opasnosti. Bez obzira na to što se dogodilo izvan broda, salon je trebao ostati netaknut." Stacev je ugasio projektor; pri normalnom osvjetljenju djelovao je starije, natmurenije. "Izolirano područje", promrmljao je. "Napravljeno je ono što anatomske nije moguće. Zagonetka. Koju možda ne uspijemo riješiti sve dok se isto ne dogodi i nama."

"Ako se dogodi."

"Zbog toga smo ovdje, zar ne? U suprotnom, ovo će biti uzaludno putovanje-Preživjela bi i bez podsjećanja; naslonila se na pregradni zid u prolazu ispred ambulante, boreći se da stavi pod kontrolu sve jači osjećaj mučnine. Užas je bio smanjen ponavljanjem, ali osnovni strah je ostao: bojala se mogućnosti da će i nju pretvoriti u nešto kao što je bila ona djevojka. Prsa, maternica - zašto je Stacev bio tako eksplicitan?"

I zašto je naglas rekao ono što je bilo neminovno? Što je zadesilo Le-wcmnu, dogodit će se i njima - Vari će se za to pobrinuti. Tjerat će ih naprijed, mameći nepoznato da ih napadne oslanjajući se na to da će Odileino oružje uništiti ono što je te ljude iskrenulo naopako. Koliko dugo će posada biti voljna glumiti mamac?

"Bojnice!" Prilazila joj je Sheila Laudert, podižući ruku na salutiranje. Upravo se vraćala s dužnosti; na licu su joj se vidjeli tragovi nemamo skinute šminke. "Blijeda si. Jesi li bolesna?"

"Ne." Erica se prisilila na smiješak. "Valjda sam samo umorna."

"Moraš se opustiti. Uzmi stanku. Riješi se ovih prnja i odjeni se kao žena." Sheila je dotaknula svoj kombinezon. "Bit ću sretna kad ćemo se opet moći normalno ponašati."

Pravila su se već počela kršiti. Erica je promatrala ženu kako se udaljava; naznake šminke će se postupno povećavati, a kombinezoni će početi poprimati sve ženstvenije oblike uz pomoć umetaka i preklopa ovdje ili ondje. Čak i u zatvoru žene su se i dalje koristile lukavstvima, a na Odilei je bilo mnogo više izazova nego u zatvoru.

Kurt je to zacijelo znao i vjerojatno je upravo to i očekivao. Bio je lukav

- dok su se žene borile sa svojim neprivlačnim odorama nisu imale vremena razmišljati o drugim problemima.

Erica je zastala prije nego što je ušla u strojarnicu. Mahnuo joj je Asner koji je bio dežuran. Činilo se da Lydon spava, stisnut uz svoj stroj, ali kad se primaknula promeškalo se i otvorio zacrvenjele oči.

"Zdravo, bojnice."

Erica se nasmiješila. "Kako si, Bene?"

"Dobro. U inspekciji si?"

"Samo protežem noge." Sviđao joj se taj povučeni, postariji muškarac zamišljena izraza lica koji je imao malo vremena za svjetovne brige. "Sve je kao i prije?"

"Za sada, da."

Uхватиła je suzdržani ton pa se namrštila. "Za sada? Hoćeš reći da će biti promjena?"

"Kapetan je tako naredio. Mali dodatak." Dobacio je pogled inženjeru kao da traži pomoć. "Malena izmjena u projekciji."

"Što će se dogoditi?"

Asner je odgovorio, pridružujući im se pokraj okrećućeg, sjajnog i šumećeg stroja. "Možda ništa, ali ima smisla. Do sada nismo dobili nikakav odgovor od, štogod to već bilo vani, a prošli smo popriličan put.

Predalek što se sigurnosti tiče - uskoro ćemo morati izaći iz hipersvemira kako bismo provjerili položaj i kalibraciju. Tjeranje hipona prejako i predaleko znači sigurnu nevolju."

"Imamo li rezervni?"

"Naravno, ali nije u tome poanta. Idemo prema, sam Bog zna čemu." Asner pogleda Lvdonov stroj. "Pa smo odlučili nešto isprobati. Veliki brodovi nose golemu raznolikost miješanih spolova, muškaraca, žena, djece, je li tako?"

"Pa?"

"Pa i mi imamo gomilu ili barem tako djeluje, ali nešto možda nedostaje. Uobičajeni cilj. Jedina stvar koja će možda privući to što tražimo."

"A to je?" Pogledala je njega, pa Lvdonu i odjednom se osjetila kao budala stoje uopće postavila takvo pitanje. "Ne mislite valjda!"

"Sve odgovara", rekao je Asner. "Za sada smo djelovali prema pretpostavci da je brojka dovoljna da bi bila djelotvorna, ali možda postoji povezanost koju smo previdjeli. Osjećaji", objasnio je. "Stavi muškarce i žene zajedno i dobio si temelj za emocionalnu upletenost." "Ljubav", naglo će Erica. "Seks. Reci na što misliš!"

"Visoka razina intenziteta", rekao je Lydon. "Reproduktivni nagon je najjači osjećaj koji ima naša rasa. Ne znam zašto se toga nismo prije sjetili."

No, Vari je na to mislio - čemu inače miješana posada?

"I kako ćete simulirati taj osjećaj? Pretpostavljam -" Stala je kad je sama shvatila objašnjenje. "Snimke. Postavili ste senzore u kabine. Slušali ste. Promatrali kao kakvi prljavi voajeri!"

"Ne", brzo je odvratio. "Nismo niti prisluškivali niti promatrali. Samo sam htio da elektronski signal pojača stvarne osjećaje."

Snimljeni, pojačani i pomiješani s ostalim odašiljanjima stroja, te su sheme bile začim mamcu. Odjednom je Erici postalo smiješno: svemir pun duhova koji se seksaju.

"Što je s nuspojavama?", upitala je.

"Neće ih biti"

Nije bilo promjene na stroju, nikakve promjene u strojarnici, svjetlima ili sastavu zraka. Međutim, nešto se ipak promijenilo.

Erica se okrenula, osjećajući se nagom, podigavši ruke u prastarj gestu protiv požudnih pogleda. Ništa nije mogla vidjeti, ali je osjetila kako se rumeni i zapitala se otkud takva neočekivana čednost. Također se začudila iznenađenom pogledu u Asnerovim očima, trzaju Lydonove glave i nenadanoj navali mučnine.

"Bože! Što je to bilo?"

Odile se pomaknula.

Petnaesto poglavlje

Brodovi se ne trzaju, ne okreću, niti se čini kao da kližu u hipersvemiru. Kretanja ne bi smjelo biti. Zaključan u čahuru nevidljive snage hiperpogona brod može putovati samo u jednom smjeru, kao metak kroz puščanu cijev.

Pa ipak, Odile se pomaknula!

Trzaj se ponovio dok se ona borila sa svojom navalom mučnine; posrnula je ozlijeđivši pritom bedro na prečki. Asner se strovalio na pod pojurivši prema kontrolnoj ploči.

"Isključi to!" Erica je zaurlala na Lvdonu. "Stroj - ugasi ga!"

Trenutak kasnije uskovitlano bljeskanje neobično oblikovanih izbočina počelo je usporavati, i kad su izgubili snagu, duhovi su nestali.

"Ne bi smjelo imati veze", rekao je Lydon. "Testirali smo..."

"Zaboravi!" Erica nije imala vremena za strpljenje. "Drži ga isključenog."

I pomogni Asneru. Odvedi ga na njegov položaj."

Izjurila je iz strojarnice, pitajući se zašto se nije uključio alarm. Vremensko stezanje; uzbuna se oglasila iz zvučnika točno kad je pomislila na to, uzbunivši brod kad je stigla do Varlove kabine.

"Kurte! Ja -"

"Kasnije!" Odmarao se potpuno odjeven; navukao je cipele ne pogledavši je. "Provjeri svoje položaje."

Alarm se ugasio kad je uletio u kontrolnu sobu, a prešavši pogledom po prisutnima sjeo u zapovjedni stolac iz kojeg je ustao Cole.

"Izvještaj?"

"Samo tren", rekao je Cole. "Odstupanje od direktnog pravca. Maleno, iako očigledno u trajanju od sekunde."

"Smjer?"

"Suprotan, koliko sam uspio shvatiti." Cole je pokazao prema ploči. "Instrumenti nisu zabilježili ništa osim nekakvog neobičnog podrhtavanja."

Vari je provjerio kontrolna svjetla i poslušao niz izvješća koja su pristi-zala s cijelog bjroda. Činilo se daje sve u redu.

"Nova dežurstva", naredio je. "Osoblje u svemirskim odjelima. Stanje pripravnosti na uzbunu."

Brod se spremio za akciju. Napetost nije mogla dugo trajati - u pitanju je bila osjetljiva uravnoteženost posade, i ako je Vari krivo procijenio situaciju svi će platiti životima.

Obratio se strojarnici: "Asner, ima li kakvih pokazatelja uzroka tog kretanja?"

"Ne, gospodine. Nema zabilježenih promjena energije. Hipod radi kao što smo i očekivali."

Još negativnih podataka - ali preostala je činjenica da se Odile pomaknula. Ili je bila pomaknuta.

Vari se naslonio i upalio zaslone kako bi mogao promatrati sivo ništavilo hiper-svemira, prazninu koja se odmarala u ne-svemiru, s druge strane poznatog univerzuma.

Sjetio se razmišljanja koje mu je palo na pamet na Polarnom sjeveru: ne s druge strane - između] Prostor između stvarnih dimenzija u kojem su brodovi mogli putovati, izgubiti se ili plutati tisućama godinama kao što to možda Kreutzal sada pluta. Područje koje možda ima svoju vrstu života.

"Kapetane?" Erica je bila formalno hladna, lica poput maske dok ga je promatrala sa zaslona. "Dozvolite da se obratim!"

"Samo naprijed."

"Imam informaciju koja bi možda mogla biti važna za sadašnju situaciju. Brodsko vijeće?"

Odile je bila u stupnju pripravnosti i časnici nisu mogli sudjelovati u raspravi ali samo bi budala odbila poslušati nešto što bi moglo utjecati na sigurnost svih pod njegovim zapovjedništvom.

"Koristit ćemo se kodiranim kanalom", rekao je Vari. "Za pet minuta."

Pet minuta mu je bilo potrebno da provjeri instrumente i ustanovi stanje letjelice. Ništa nije otkrio, čak niti sitno propuštanje koje se očekivalo prilikom sudara s nečim izvana. Razlog iznenadnih trzaja ostao je nedokučiv.

Erica je progovorila sa svojeg dijela podijeljenog ekrana. "Smatram da su nova emitiranja Lvdonovog stroja pridonijele ovome što se dogodilo. Podudarnost je prevelika da bi bila slučajna."

"Zašto ne?" Stacev je odmahnuo glavom. "U to vrijeme sam uzimao uzorak krvi - to je moglo izazvati isto takav efekt."

"Ne!"

"Sudeći prema tvojem načinu razmišljanja, Erica - da." Vari je prekinuo kratku prepirku. "Asner me uvjerava da od emisije nije bilo utjecaja na hipon." Zagledao se u Mbotovo lice na ekranu i podignutu ruku kojom je tražio pažnju.

"Same?"

"Mislim daje bojnica Borken možda u pravu. Nitko nije rekao da PPEP utječe na hipon, ali osnovni razlog zbog kojeg je na brodu je taj da privuče ono što je uništilo Lewannu."

"Napadnuti, ali ne i uništeni, shvatio sam poantu." Vari je zastao. "I?"
"Nove emisije su možda poremetile ravnotežu." Mboto se zaustavi.
"Mislim daje Odileu pomaknulo ono što tražimo."

Štogaod daje bilo, pomaknulo je brod kao što bi čovjek zamahnuo prema muhi, bacajući je s kursa samim vjetrom koji bi svojim prolaskom ruka izazvala.

Vari je provjerio instrumente i sivu izmaglicu hiper-svemira, ali nije mogao uočiti ništa što nije primijetio ranije. Ako je neprijatelj i bio vani, bio je nevidljiv. Ako ih je odlučio napasti, to će biti bez upozorenja. "Prijedlozi?"

"Koliko ja vidim imamo dva izbora", reče Owen. "Ako je ta stvar ondje vani, možemo joj krenuti ususret i boriti se ili čekati da nas spljošti. Ja glasam za prvu opciju."

"Krenuti ususret? Kako?" Machen je napucao usta. "Misliš, da pucamo u prazno?"

"Možda nam se posreći", rekao je Stacev. "Kao kad opališ iz puške i slučajno ubiješ komarca."

Owen ga je ozbiljno shvatio. "Ne iz puške. Upotrijebit ćemo topove s višestrukom paljbom i lasere tako da pokrijemo čitavo područje oko broda."

"Onda bolje, sačmaricom?", nastavio je Stacev ironično.
"Napunjenom

Vi ||

prašinom."

"Prestani, Hans", Asner nije imao suosjećanja za liječnika. "Owen je donekle u pravu. Ne znam za ostale, ali menije dosta biti glineni golub. Ako tako nastavimo, poželjet ću se vratiti kući."

"To zvuči kao dobra zamisao", rekao je Stacev. "Dođe li do toga, ja ću za to glasati."

"Neće biti glasanja." Vari se zagledao u lica na ekranu. "Niti smo ovdje da bismo razglabali o odustajanju. Tko se slaže s Ericom da su PPEP-ove nove emisije privukle tu stvar Odileil"..

"Nismo se pomaknuli otkad je isključen." Podigao je ruku Mbotu. "Ja se slažem."

Kao što su se i drugi. Stacey je, ponešto dvojan, dodao posljednju činjenicu. "Znači mamac je upalio. Što sada?"

"Iskoristit ćemo ga", Vari je zadržao njihovu pažnju. "Owene, čovjek za svako oružje. Svi u odijela. Borbena pripravnost."

"U redu, kapetane!"

"Čitava posada na uzbunu. Borbeni položaji. Erica, čini se da si ti osjetljiva na nove emisije. Stani pokraj PPEP-a i uključi ga po naređenju." Vari baci pogled na instrumente i treptava kontrolna svjetla. "Za deset minuta. Sad!"

Imali su deset minuta da se uvuku u zaštitna odijela od metala i tkanine, provjere zrak i veze, spojeve i opremu; ako trup bude probijen, držat će drugu liniju obrane. Topnici su imali deset minuta da zauzmu svoje položaje i provjere oružje, uskočivši u rutinu koju su izvježbali napornim treniranjem. U tih deset minuta sastavile su se ekipe održavanja, odvojeni su sustavi za održavanje života, bitne stvari su složene i zaštićene.

Odile je bila svijet za sebe, a bez njega posada bi umrla.

U strojarnici je Erica zurila u PPEP.

Stroj je sada stajao nepokretan, izbočine su mirovale, čarolija je spavala pod prašnjavim pokrivačem. Poput kakvog modernog čarobnjaka, Lydon je stajao pokraj svoje kreacije. "Sada?"

"Ne još." Erica je pogledavala na sat. "Kurt će dati znak."

"A onda?" Grizao je usnicu dok je ona slijegala ramenima. "Što ako ne bude ništa?"

"Pokušat ćemo ponovno. Priprema. Spreman?"

Znak je stigao; stisnuo je prekidače i PPEP je zašumio u život.

Zatim je uslijedilo čekanje.

Utegnuta u svojoj kupoli, Lille Finch je osjetila dodir nečijih nevidljivih očiju, a koža joj se naježila od dodira avetinjskih prstiju. Osjećala se prljavo. U sivoj magli hiper-svemira koja je ispunjavala njezino vidno polje mogla je vidjeti uvijajuće, neusiljene kretnje dok su naznake tijela izvodile drevni ritual. Bilo je i drugačijih prizora; muškarci požudnih pogleda, žene koje su izazivale, poze, geste, položaji nedvojbenog značenja.

Incident u njezinom djetinjstvu koji čak niti psihijatri nisu mogli sasvim izbrisati, ostavio ju je s odbojnošću prema seksu izazvanom bolom i strahom kasnije su je pokušali izliječiti u jednoj srnteričkoj sekti, ali njihove dobre namjere nisu učinile ništa osim stoje njezina trauma postala još gora. Pronašli su muškarce i osudili ih, ali ožiljci su ostali; žrtva je bila kažnjavana iznova i iznova zato što je žrtva.

Stara trauma je ponovno oživjela u punoj, odbojnoj snazi njezina uma. "Ne!" Molba je izgovorena bez glasa, nečujna osim za njezine uši. "Ne, molim vas, ne! Nemojte! Nemojte! Mamma mia, ne! Sveta majko, ne!" Sjedeći za svojim topom, zurila je u sivu maglu ispunjenu sjećanjima i osjetila kako joj ruke stežu kontrole i okidač koji je mogao posijati smrt. Joe Manfield je pjevao milujući svoj laser. Dobro oružje, oštro, precizno, razorno, vatreni mač s kojim je mogao uništiti sva zla svijeta. Odmazda će sustići nepoznata čudovišta i na kraju, okupan pušećom krvlju svojih žrtava, uživat će u blagodatima koje će im donijeti pobjeda.

Pomislio je na plavušu dugih, lijepih nogu i - ali ne, ona je bila kapetanova. Prisjetio se niske brinete koja gaje odmjeravala u nekoliko prilika - dežurstva su im se poklopila ali nikada nisu imali prilike ostati nasamo, no to će se promijeniti, obećao je sam sebi. Život nije značio ništa bez ljubavi i ništa nije bilo ugodnije od čina produžavanja vrste. Kasnije. Kasnije će imati sve.

Užurbano je provjerio kontrolni obroč, nišan i prekidače, laser se pod njegovim rukama pretvorio u toplu i podatnu ženu.

Na svojem položaju u prolazu, Arnold Valdemar zagledao se u zid i zamislio u njemu pukotine i nepravilne raspukline, progrizene otvore. Oštećenja bi mogla postati stvarna. Ako se to dogodi, bit će zaposlen s ljepilom i pločama, brzoukrućujućom pjenom uz pomoć koje će pokrpati zid kako ne bi ispuštao kisik. Na rubovima će biti krvi, a s druge strane će možda ležati njegov ranjeni drug, ali njegova zadaća je bila jasna -žrtava će morati biti i on neće uzmaknuti od onoga što mora učiniti. Krv, bol i žestina smrti, sve su to dijelovi nemirne prirode života, a on će sudjelovati u ovom poslu koji će povesti čovječanstvo prema zvijezdama. Iz zida mu se nasmiješila pa namignula jedna žena, zatim je nestala kao što su to činili svi duhovi, ostavljajući za sobom samo bolna sjećanja na ono što je moglo biti.

U kontrolnoj sobi, Vari je provjeravao instrumente. Čekanje je uvijek bio najteži dio, ali nije se moglo ništa drugo osim čekati, sjediti, promatrati, provjeravati i ponovno provjeravati, te slušati šum izvještaja. Mogao je osjetiti veličinu i glomaznost broda kao produžetak vlastita tijela -mogao je osjetiti opasnost kao da je očekivao dodir vrućeg željeza, pečenje, žarenje.

Koliko dugo će morati čekati?

PPEP je radio gotovo sat vremena. Kad su prvi puta puštene nove emisije, Odile se pomaknula gotovo odmah. Vari je u glavi imao sliku ruke koja udara muhu; sakrivši se u blizini, muha će opet zujanjem izazvati kažnjavajući udarac.

Koliko velika ruka mora biti da ubije brod veličine ovoga?

Brod se trznuo. "Kapetane!" Machenov glas je bio pun napetosti. "Brod! On -"

"Znam. Svi položaji, spremite se za napad!"

Neprijatelj je stigao.

Šesnaesto poglavlje

Napad je došao uz previjanje želuca, mučnu vrtoglavicu i vrisak koji se utopio u nenadanoj paljbi topova. "Sve kupole, otvorite vatru!" Vari je dreknuo naredbu dok je provjeravao instrumente rukama koje su poletjele do komandne table.

"Torpeda - pali!"

Projektili opremljeni atomskim bojevim glavama izletjeli su iz svojih kućišta kako bi uništili - što?

U sivilu hiper-svemira nije bilo ničega, pa ipak je Odile poskočila, pregrade su zaškripale i svjetla su zatreperila dok je vrisak hipona bio sve glasniji. Zvuk je bio nepodnošljiv; elektromagnetna polja nisu zviždala bez obzira na preopterećenje, no stroj je ipak urlao kao ozlijeđeni konj, a brod se potom stresao od nenadanog udarca rasprskavanja radijacije.

"Prednja kupola onesposobljena", Owenov glas je bio smiren dok je izvještavao. "Srednja kupola oštećena. Radijacija je opržila lijevu stranu. Trup je probijen na donjim razinama."

"Gubitak kisika iz donjeg lijevog odjeljka broj sedamnaest." Izvijestio je drugi glas, jednako smiren. "Gubitak energije u odjeljcima tri i sedam." "Sustav za održavanje života izgubljen od odjeljka dvanaest do devetnaest." U glasu se nazirala trunka panike. "Žrtve u odjeljku petnaest - moj Bože, mogu čuti njihovo vrištanje!"

"Erica! Zamijeni tu ženu! Owene, prestani ispaljivati torpeda. Sve kupole neka se koncentriraju na lasersku vatru. Održavanje! Začepite te proklete rupe!" Vari je pojačao energiju hipona, zaobišavši Asnerove kontrole. Zvižduk koji se sve više pojačavao pretvorio se u britvu koja je parala njegove uši. Zvuk se utišao kad je zatvorio kacigu. "Cijela posada neka hermetički zatvori odijela. Ponavljam. Hermetički zatvori."

Prijašnji komunikacijski kanal zamijenjen je borbenim. Slabašni, gotovo avetinjski glasovi šaputali su mu izvješća preko radija u njegovoj kacigi. "Pali!", reče Owen. "Svi topovi neka nastave paljbu. Spržite kučkine sinove prije nego uđu"

Ruka koja je mlatila muhu - može li ju se ubosti?

Vari se usredotočio na kontrole. U hiper-svemiru je bilo nemoguće manevrirati brodom, ali činilo se kao da su neka nova pravila stupila na snagu koja su uzrokovala zviždanje hiperpogona, poskakivanje i vrludanje broda, kao da su se eksplozije Atomskih torpeda vraćale tamo otkuda su lansirani.

"Asner! Što je s pogonom?"

"U nevolji je. Ne čujete?"

"Uključi naš čarobni stroj. Želim nešto pokušati." Vari je iskezio zube kad mu inženjer nije odgovorio. "Čuješ li me? Proklet bio, napravi kako sam ti rekao!"

"Uključeno. Kapetane, ako to eksplodira i mi bi mogli zajedno s njim!" Vari je bio svjestan opasnosti - ali nije baš imao previše izbora. Ruka u rukavici mu se napela; osjetio je popuštanje kontrola, a usta su mu se odjednom napunila slinom. Činilo se kao daje sivilo hiper-svemira pred njegovim očima poprimilo tamniju nijansu, s primjesama crvene i plave. Boje su poprimile oblik i izgled. Planina s vulkanskim kraterima. Sisaljke, čuperci, usta, oči. Kljunovi, perje, ljigava hladetina prekrivena točkama ljutitog blještavila. Noćno nebo sažeto u stisnutu šaku. Atom koji se proširio svemirom.

Vari je zatvorio oči osjećajući kako mu se um previja u lubanji poput kakve prestrašene životinje koja pokušava pobjeći. Prizori i scene iznad njegove mogućnosti shvaćanja pretvorili su se u užasne plodove mašte potaknute mentalnom asocijacijom - to je bila privlačna moć hiper-svemira, i njegova opasnost.

Ipak, preko radija je mogao čuti oduševljeni smijeh nekoga tko je u magli vidio ljepotu.

"Nastavite pucati!" Zauriao je ljutito Owen. "Kupola jedanaest! Nastavi paljbu!"

"Pa da ozlijedim - što?" S nevjericom je zapitao glas nekog muškarca. "Poludjeli ste!"

Manfield? Lomas? Vorst?

Vari je bio bijesan jer se nije mogao sjetiti imena. "Poslušaj naređenje, Manfelde!" Nastavi pucati!", dreknuo je.

"Idi k vragu!"

Kasnije će takav neposluh biti kažnjen, ali sada je potreba za preživljavanjem bila najvažnija. Dok je hipon zviždao, Odile je ubijala i podrhtavala dok je Vari upravljao kontrolama.

"Asner! Još snage!" Kad bi samo uspjeli pojačati polje, iskriviti prostor i osloboditi se od toga što god ih je to već tako čvrsto držalo, i zaboraviti što se dogodilo Lewanni. "Asner!"

Zvučnici su ostali tihi, pa je Vari trznuo bradom kako bi stisnuo prekidače koji su bili ispod njegove kacige. Nova frekvencija nije polučila ništa bolje rezultate te je pretpostavio ili daje inženjer mrtav ili je nešto blokiralo radio komunikaciju.

"Cole!" Okrenuo se u sjedalici prema časniku. "Cole!"

Kad nije dobio odgovor, ustao je i gotovo pao kad je Odile poskočila. Stigao je do Colea i spustio ruku na rame u odijelu. Trgnuvši se

naglo Cole se okrenuo podignutih ruku, pokazavši blijedo lice iza prozirnog vizira kacige.

Vari je nestrpljivo otvorio svoju kacigu i pomirisao smrad koji se širio kontrolnom prostorijom; smrad spaljenih izolacija, taljenog metala i sprženog mesa i... Osebnog mirisa krvi.

"Cole!" Pokazao je prema svojoj rastvorenoj kacigi i pričekao dok i ovaj drugi nije poslušao njegov primjer. "Radio je mrtav", graknuo je Vari. "Izgubili smo kontakt. Što ne valja?"

"Ne znam", Cole je navlažio usnice vrhom jezika. "Svi kanali su mrtvi. Pretpostavljam da nas ometaju. Borbena komunikacijska mreža ne radi."

"Prebaci na rezervnu." Pomoćna svjetla koja su se palila i gasila u kupolama i u pregradama broda sricala su kodirane signale koji su bili jednostavni, ali bolji od ničega. "Idemo!"

Cole je oklijevao. "Ne možemo li pobjeći?"

"Kreni, proklet bio! Kreni!"

Cole je ustuknuo kao da gaje udario pa se okrenuo prema svojoj upravljačkoj ploči. Kad se ispružio da je dotakne propeo se, savinutih leđa i podignutih ruku, glave zabačene pod nemogućim kutom. Dok je Vari promatrao, Coleove noge su se odvojile od poda i on se okrećući oko svoje osi podigao od tla, na kacigom uokvirenom licu ocrtavao mu se užas. Okretao se kao zvrk koji je postajao crven i sluzav, da bi se potom pretvorio u loptu veličine one za igru na plaži, nogometnu loptu, tenisku lopticu, golf lopticu, špekulu - a onda ga najednom više nije bilo.

"Cole!"

Čovjek je nestao. Vari je mogao namirisati opori smrad krvi prije nego je spustio vizir na kacigi. Vrativši se kontrolnoj ploči borio se da podigne i okrene brod, osjećajući protestno škripanje hipona.

Smanjio je dotok energije kako bi pokušao drugačiju taktiku. Umaknut će. ali ne bježeći. Umaknut će tako što će napustiti svemir u kojem je bilo prijeteće čudovište, u mirnu sigurnost normalnog svemira.

Pred njim su se upalili crveni kontrolni instrumenti kad se akumulirana energija hipona počela oslobađati.

Bujica energije koju su držale nevidljive sile, zarobljene ledenom hladnoćom, potekle su kroz opruge i kristale pogona. Tolika snaga nije smjela biti otpuštena tako brzo i Vari se borio da je dovede pod kontrolu. Bijeg bi bio beskoristan bez ispravne letjelice.

Pod prstima, prenoseći se strukturom broda, osjećao je pulsirajuću grmljavinu topova iz kupola koje su nastavile paljbu. Grmljavina je posustajala i mogao je uočiti rupe pravilnosti, ali barem su se neki još borili.

Još crvenih lampica osvijetlilo je ploču. Pa još.

"Asner!" Vari je udario bradom po prekidačima. "Čovječe, odgovori mi! Odgovori za Boga miloga!"

Radio je ostao nijem. Ali, pomiješano s udarima topova, Vari je osjetio i druge zvukove; ljudskih krikova.

Prisjetio se Lewanne.

Prisjetio se grotesknih stvorenja ljudskih oblika koja su bila ostavljena na životu kako bi puzala i krvarila i penjala se preko trupala svojih kolega.

Staklo se smrskalo kad je udario šakom po zaštitnoj ploči pomoćnih kontrola.

Odile je na njegovo inzistiranje bila opremljena potpunim setom daljinskih kontrola. Ljudi su mogli poumirati ili poludjeti ili biti

ozlijeđeni, ali na kraju bi samo jedan čovjek, barem nakratko, mogao sam upravljati brodom.

Poluga koju je Vari zgrabio preusmjerit će odvodni kanal hiperpogona tako da akumulirana energija otječe u trup broda. Potez je bio opasan i možda poguban, ali nije imao izbora. Morali su pobjeći ili umrijeti - a Cole im je zorno prikazao način na koji će se to dogoditi.

Naglo je potegnuo polugu.

Odile se propela kao da je živa; konj podboden oštrom mamuzom, ili kao čovjek udaren u 'ono' mjesto. Metal je zatreptao i zasvjetao žmirkajući jedan tren, a onda se siva magla hiper-svemira zamutila kao da ju je netko promiješao divovskom žlicom.

Kad se mješanje smirilo, ekrani su prikazali - ludilo!

Tamo gdje je trebala biti crna praznina normalnog svemira i hladan odsjaj

udaljenih zvijezda, mogao se vidjeti koloplet boja. Vari je zatreptao i suzio oči

., dok ie zurio u blistave boie zelene i nlave. žute i žarko crvene narančastu smeđu, lila i grimiznu. Snažna bijela izgarajućeg magnezija miješala se s toplim odsjajem zrele breskve, a hladna plava boja ljetnog neba s mekim smeđim tonovima svježe preorane zemlje i nježnim nijansama jesenjeg lišća. Zaslone su bili prezasićeni kitnjastim bojama, kao da se udružilo milijun duginih boja pa se prelilo na slikarevu paletu. Među bojama su se pomicali oblici: spirala od sjajnog kristala, zatim nešto što je mogla biti košnica, pahulja koja se polagano okretala, piramida, lopta opasana srebrom i zlatom, poliedri u beskonačnim varijacijama, čunjevi, kocke i amorfne mase poput spužvi.

Zar je Odile bačena u drugu dimenziju?

Nagađanja su mogla pričekati. Vari je dreknuo u svoj radio prijamnik: "Pozor svima! Poslušajte me! Pozor svima! Odgovorite ako možete!" Radio i dalje nije radio. Strgnuo je svoju kacigu i udario po prekidačima interkoma.

"Asner? Owen? Mboto? Odgovorite ako možete. Odgovorite!"

Sa svojeg položaja uz komandnu ploču sustava za održavanje života javila se jedna žena: "Zašto to ne prepustite Franku, kapetane?"

Bila je blijeda, a neuredna kosa uokvirivala joj je lice koje je izvirivalo ispod otvorene kacige; Margot Noventes je bila u dobrim odnosima s Coleom. Bilo je nevjerojatno da nije vidjela kad je nestao.

Kao što to nije niti Machen.

"Gdje je?", upitao je Machen visokim glasom dok je otvarao kacigu. "Kapetane?"

"Mrtav je", bez uvijanja je rekao Vari.

"Mrtav?" Margot je udahнула, očiju razrogačenih od nevjerice. "Ubijen? Ali kako? On je... "

"Nešto ga je pogodilo. Nestao je. Vidio sam kad je iščeznuo." Vari je prekinuo objašnjavanje i okrenuo se prema Machenu. "Pregledaj sve, napravi provjere i otkrij gdje se nalazimo. Margot, vrati se svojoj kontrolnoj ploči. Provjeri sve sustave za održavanje života. Kreni!"

Vari se nadao da će posao ublažiti bol njezinog gubitka. Vratio se interkomu. "Asner?"

"Ne." Glas je bio slab. "Ovdje Lydon. Bojim se daje inženjer ozlijeđen." "Teško? Umire li?"

"Krvvari i u nesvijesti je."

"Učini sve kako bi zaustavio krv. Owen? Kako stojimo s topovima?" "Napravi što možeš. Erica?" Vari je odahnuo kad mu je odgovorila.

"Do-vedi Asneru pomoć. To je najvažnije. Kako stoje stvari u tvom sektoru?" "Držimo se. Ti?"

"Imao sam sreće. Pomogni Stacevju kol'ko možeš. Ako itko pita, reci da više nismo u opasnosti."

"A zasloni?"

"Utjecaj snažne radijacije." Nestrpljivost je izoštrila njegov ton. "Nemojmo komplicirati stvari. Panika je nešto što nam sada ne treba. Kasnije ćemo održati sastanak na kojem ćemo raspraviti i razjasniti situaciju. Sada moram zbrku dovesti u red."

"Misliš, trebamo osigurati brod?"

"Da."

"Pokopati mrtve?"

"Da", ponovio je. "Ali oni mogu pričekati."

Sedamnaesto poglavlje Mbotu je vodio bilješke.

Lille Finch, koja se bojala muškaraca i koja je završila kao hrpa mesa i kostiju. Djevojka koja je jedva okusila život i koja je previše patila, napokon je mogla počivati u miru.

Joe Manfield, koji je volio žene i uživao u životu, završio je kao pougljenjena ruina, njegovo nekoć zgodno lice pretvorilo se u masku pocrnjele kože, oči u rupe mračne praznine. 1 on je mogao počivati u miru.

Arnold Valdemar, koji je radio poput manijaka kako bi začepio rupu na pregradnom zidu broda, ozlijeđen je kad se jedna ploča otkinula i razrezala mu odijelo i utrobu. Njegovim pozivima upomoć nitko se nije odazvao jer je gubitak zraka bio velik pa je odjeljak bio zapečaćen, a on ostavljen umrijeti sam. Na kraju se ipak žrtvovao.

Kao i Lucy Bland.

I Tony Cachou, Elsa Hoetmar, Brad Quimper i AmrikTavlor.

Naravno i Frank Cole - no, on je jednostavno nestao kao i još njih troje. Mboto se pitao jesu li znali što ih je ubilo.

Lydon je bio odabran da održi govor na pogrebu zbog njegovih sklonosti drugim sferama postojanja, a i zato jer se nitko drugi nije mogao maknuti sa svoje dužnosti. Obavio je to dobro, s dužnim poštovanjem, stoje bilo čudno za čovjeka koji nije vjerovao da smrt postoji. Promatrajući ga, Erica je cijenila način na koji se brinuo o drugima, prema Sheili Laudert koja je bila bliska s Bradom, i prema Margot Noventes koja je voljela Colea. Pitala se bi li i nju tješio da je Vari bio u jednoj od tih vreća koje su čekale da ih izbace u svemir. Brzo je odbacila misao.

Odahnula je kad je govor završio. Kurt je trebao biti prisutan prilikom pogreba - kapetan bi trebao odati posljednju počast posadi koja je poginula - no on je bio vani provjeravajući oplat, a Machen ga je zamijenio. Na navigatorov znak vreće su se podigle i bile pogurnute kroz zračni otvor jednaza drugom.

Zatvoren u odijelu, Vari ih je promatrao kako se udaljavaju. Bio je zavezan za Odile uzetom zajedno s Owenom i Čarterom, inženjerom. Zahvaćen naletom izbačenog zraka, visio je na kraju napetog užeta dok su vreće plutale pokraj njih kako bi potom nestale u nepoznato.

"To je to", Owen je zvučao ogorčeno. "Dobri muškarci i žene koji će ubrzo biti zaboravljeni." ^

"Kao što ćemo svi biti." Čarter je bio filozof. "Danas je bio njihov red, sutra će biti naš. Na kraju je sve isto."

"Vratimo se poslu", reče Vari.

Komunicirali su putem izravne veze koju je omogućavala telefonska linija; radio i dalje nije funkcionirao, a tako će i ostati sve dok se ne zamijene uništeni tranzistori. Povlačeći uže, Vari se privukao bliže

trupu broda, do olupine koja je nekada bila kupola, do rupa gdje su nekoć bile solidne ploče.

"Rastaljeno", zaključio je Čarter. "Intenzivna toplina lokalno primijenjena. A ovdje je udarilo nešto tvrdo i oštro - metal je nazubljen i ulubljen u obliku prstena. Bit će jednostavnije zavariti jednu ploču preko cijele rupe odavde nego popravke raditi iznutra. Pogledajmo što još ima."

Pronašli su oštećeno mjesto koje je izgledalo kao daje netko povukao divovski češalj preko glatke oplata, jedan je dio pak bio toliko spaljen da je rastaljena slitina nalikovala mjehurićima, a kupola je bila rasporena i izdužena kao da nije bila načinjena od tvrdog metala nego od mekog voska.

"Loše", izjavio je Čarter. "Morat ćemo je zamijeniti - ovdje nema dovoljno da možemo popraviti. Čak je i top beskoristan."

"Izgubili smo polovicu naoružanja", rekao je Owen. "Gotovo je cijela lijeva strana ostala bez oružja, i većina lansirnih cijevi je neuporabljiva. Koji nas je to vrag pogodio?"

Štogod daje, bilo je preveliko i preopasno, međutim nije isključivo ono bilo razlogom svih oštećenja; slapovi energije koje je ispustio Vari stvorili su opekotinu i mjehure, i onaj čudni nazubljeni dio u blizini krme. Uzorak je stvorilo isparavanje metala koji je došao u kontakt s neravnom površinom, zatim se ohladio i zamrznuo u neobičnim oblicima.

Ipak, kontrolna soba je ostala netaknuta. Vari nigdje nije mogao vidjeti tragove probijanja - pa kako je onda umro Cole?

Odložio je pitanje za kasnije, dajući prednost hitnijim stvarima. "Najvažnije je da pokrpamo trup. Radite odavde. To će ostalima pružiti mogućnost da ostalo srede iznutra."

"Odaberi ljude koji su ti potrebni. Owene, što predlažeš kako da branimo lijevu stranu?"

"Bez kupola?"

"Ne možemo uporabiti ono što nemamo."

"Kako bi bilo da premjestimo nekoliko s desne strane? Mogle bi barem pokriti mrtve kutove." Sa žaljenjem je dodao: "Pretpostavljam da će ovo biti dugotrajan posao."

"Predug." Vari je podigao ruku i pokazao. "Možemo podesiti one bacače da pokrivaju ovaj sektor, ali oni su dalekometni. Za sve ostalo, morat ćemo izrezati olupinu i montirati eksterne topove."

"Bez senzora", rekao je Owen. "Bez zaštite. Samo čovjek izvan broda, zavezan za sjedalicu gađajući ono što vidi. Točno?"

"Nemamo izbora", rekao je Vari. "Moramo iskoristiti ono što imamo. U borbi iz bliza trebalo bi biti dovoljno dobro."

"Protiv čega?" Owen je zastao. "To bi bilo samoubojstvo. Odijelo je inače druga linija obrane, ali ovaj čovjek ne bi imao ni prve. Jedna posjekotina, poderotina i onespoban je. Ili mrtav."

"Imaš li kakav bolji prijedlog?" Vari se okrenuo prema blistavim bojama nepoznatog svemira. Tajanstveni oblici činili su se sada bližima, većima. Jedan, spiralni zeleno-ružičaste boje nalik golemom slatkišu, okrenuo se kao da pokazuje prema Odilei. "Pričvrstit ćemo kapsulu u svaku uništenu kupolu", rekao je. "Zračno nepropusnu. Zatvorenu s donje strane tako da čovjek može ući i zauzeti svoj položaj. Ako budemo ugroženi, može otkvačiti i lansirati kapsulu. Izbliza ne može promašiti, a imat će i element iznenađenja na svojoj strani."

"Što nakon toga?" Owen dobaci pogled u svemir, prema mrtvačkim vrećama. "Još voćki koje mogu ubrati?"

pppp"Ako je potrebno", Vari se počeo privlačiti k brodu. "Barem će završiti u dobrom društvu."

Erica gaje sreća kad je ušao u brod. Djelovala je izmučeno, a plava kosa joj je bila zapetljana i zamazana prljavštinom i prašinom. Imala je crvene oči s velikim podočnjacima.

"Asner je loše, Kurte. Stacev misli da bi mogao umrijeti."

Inženjer je bio ispružen na ležaju u strojarnici, blijeda lica, zatvorenih očiju i prsiju koja su se jedva podizala. Garevell, koji mu je provjeravao puls, odmahnuo je glavom kad ga je Vari upitno pogledao.

"Nije dobro, kapetane. Gubitak krvi, šok, opekotine, živčani poremećaj, - kad se hiDon prelio. zadobio ie strašan udarac."

"Gdje je Stacey?"

"Više ništa ne može učiniti. On je -"

"Gdje je dovraga?"

Liječnik je sjedio u ambulanti za svojim stolom s glavom među rukama, košulje umrljane krvlju. Još krvi je bilo na operacijskom stolu, instrumentima, skorena na podu - dokaz velikog napora čovjeka koji je odisao umorom. Podigao je pogled kad mu se Vari približio.

"Kapetane? Nešto nije u redu?"

"Asner. Želim ga opet na nogama."

"Ono teško radimo odmah - za nemoguće treba nešto duže", rekao je suho Stacev. "Ne mogu izvesti čuda, a vaša želja ne može ništa promijeniti. Žao mi je."

"Mislio sam da ste ti i Jari prijatelji."

"Ali to me ne čini čarobnjakom."

"Postani ili ćeš se naći u lijesu. Svi ćemo se tamo naći." Vari gaje uhvatio za rame i uspravio ga. "Trebalo ti bolji poticaj? Što kažeš na ovo?" Ruka mu je udarila po usahlom obrazu, "ili ovo?" Ponovno - dlan je ostavljao crvene tragove na koži. "Probudi se, proklet bio! Oživi!" "Kučkin sine!" Stacev se istrgnuo iz Varlovog stiska. "Ušljivi kučkin sine!" "Osjećaš se bolje?"

"Idi dovraga!"

"Pa da se nađem u boljem društvu? Čišćem?" Vari pogleda osušenu krv, nered. "Ovo mjesto smrdi. Umjesto da sjediš i sažalijevaš se, zašto ne očistiš? Ili si sam sebi previše važan da bi uprljao ruke?"

"Nemoj se razboljeti", upozorio ga je liječnik. "Nemoj se ozlijediti. U suprotnom ćeš platiti za ovo, tako mi Boga!"

"Svi ćemo platiti ako se Asner ne vrati na posao."

"Kako? Bolestan je. Mogao bi umrijeti."

"Što onda imamo izgubiti?" Vari je zurio u onog drugog. "Prestani ga tetošiti i biti mek. Krv se može zamijeniti. Opekline zamotati i bol ublažiti. Šok i živčani poremećaj se može liječiti stimulansom korteksa. Griješim li?"

"Ne, ali mogao bi izgubiti pamet."

"Onda neka tako bude. Kao što rekoh, što imamo izgubiti?"

Mnogo kasnije, Asner je sjedio zgrčivši se, a onda je uspio ustati.

Erica se suprotstavila Varlu. "Zašto Kurte? Nisi sadist, a znaš da je Stacev radio toliko naporno da nije imao vremena za čišćenje. Čemu šamar?"

"Rekao ti je?"

"Nije morao; otisci na njegovu licu sve govore. Želiš li da te zamrzi?"

"Želim da iznađe hrabrost." Okrenuo se kako bi je pogledao. "Lagala si za njega, a ja se pitam zašto. Slab je i ti to znaš, a mi na ovome brodu nemamo mjesta za slabiće. Kao ni za lašce."

"Misliš da sam ja lažljivica?"

"Kako bi ti nazvala onoga tko ne isporuči ono što je obećao?" Vari se okrenuo kad mu je prišao inženjer. "Jari? Jesi li dobro?"

"Jesam." Asner se uspio nasmiješiti. "Nova koža, komplet novih živaca, jedna do dvije izmjene krvi - koliko je loše, kapetane?"

"Morao sam pokrenuti izvanredno otjecanje i isprazniti hiperpogon. To te je zahvatilo. Žao mi je, ali nije bilo načina da te upozorim. Poanta je u tome da smo zapeli, izuzev raketnog pogona, dok ne obavimo popravke i izmjene. A to nam treba hitno. Možeš li?"

"Ako kažem da mogu?"

"Nemoj", Vari će. "Samo napravi najbolje što možeš. Traži sve što ti treba."

Nekoliko sati kasnije, Vari je otišao u svoju kabinu, stao u polutamu osjećajući urlanje napetih živaca i kako mu tijelo vapi za odmorom, zahtjev koji više nije mogao zanemarivati. Malo se zanio, probudivši se prije nego što je pao podmećući ruku na pregradu.

Pomislio je na sivo prostranstvo sada ispunjeno slikama u boji; malenim vrećama koje nestaju ispod duge; na blijedo lice nagrđeno njegovim udarcima; na čovjeka blizu smrti koji se podigao sa postelje kako bi ih sve spasio; na nepoznate oblike koji su se približavali; na topove postavljene na slabe potpornje; na krikove koje je čuo i na krv koju je vidio.

"Kurte?" Erica je otvorila vrata tako tiho daje nije čuo. "Spavaš li? Ja -" Ostala je bez daha kad se okrenuo. "Kurte! Nisam te vidjela! Trebao si me upozoriti!"

"Što hoćeš?"

"Popričati. Popiti piće s tobom. Oboje to trebamo."

Pogledao je u bocu i čaše koje je donijela sa sobom. Dok ju je promatrao, natočila je svakom pola čaše pa mu je pružila jednu.

"Uzmi", nutkala gaje. "Nazdravimo tome što smo živi, ako ništa drugo." "Žrtva Bogovima?"

"Zašto ne? Neka stara praznovjerja su palila. Možemo li si dopustiti da ih zanemarimo?"

"Gdje je Stacev?"

"Više ništa ne može učiniti. On je -"

"Gdje je dovraga?"

Liječnik je sjedio u ambulanti za svojim stolom s glavom među rukama, košulje umrljane krvlju. Još krvi je bilo na operacijskom stolu, instrumentima, skorena na podu - dokaz velikog napora čovjeka koji je odisao umorom. Podigao je pogled kad mu se Vari približio.

"Kapetane? Nešto nije u redu?"

"Asner. Želim ga opet na nogama."

"Ono teško radimo odmah - za nemoguće treba nešto duže", rekao je suho Stacev. "Ne mogu izvesti čuda, a vaša želja ne može ništa promijeniti. Žao mi je."

"Mislio sam da ste ti i Jari prijatelji."

"Ali to me ne čini čarobnjakom."

"Postani ili ćeš se naći u lijesu. Svi ćemo se tamo naći." Vari gaje uhvatio za rame i uspravio ga. "Trebalo ti bolji poticaj? Što kažeš na

ovo?" Ruka mu je udarila po usahlom obrazu, "ili ovo?" Ponovno - dlan je ostavljao crvene tragove na koži. "Probudi se, proklet bio! Oživi!" "Kučkin sine!" Stacev se istrгнуo iz Varlovog stiska. "Ušljivi kučkin sine!" "Osjećaš se bolje?"

"Idi dovraga!"

"Pa da se nađem u boljem društvu? Čišćem?" Vari pogleda osušenu krv, nered. "Ovo mjesto smrdi. Umjesto da sjediš i sažalijevaš se, zašto ne očistiš? Ili si sam sebi previše važan da bi uprljao ruke?"

"Nemoj se razboljeti", upozorio ga je liječnik. "Nemoj se ozlijediti. U suprotnom ćeš platiti za ovo, tako mi Boga!"

"Svi ćemo platiti ako se Asner ne vrati na posao."

"Kako? Bolestan je. Mogao bi umrijeti."

"Što onda imamo izgubiti?" Vari je zurio u onog drugog. "Prestani ga tetošiti i biti mek. Krv se može zamijeniti. Opekline zamotati i bol ublažiti. Šok i živčani poremećaj se može liječiti stimulansom korteksa. Griješim li?"

"Ne, ali mogao bi izgubiti pamet."

"Onda neka tako bude. Kao što rekoh, što imamo izgubiti?"

Mnogo kasnije, Asner je sjedio zgrčivši se, a onda je uspio ustati.

Erica se suprotstavila Varlu. "Zašto Kurte? Nisi sadist, a znaš da je Stacev radio toliko naporno da nije imao vremena za čišćenje. Čemu šamar.

"Rekao ti je?"

"Nije morao; otisci na njegovu licu sve govore. Želiš li da te zamrzi?" "Želim da iznađe hrabrost." Okrenuo se kako bi je pogledao. "Lagala si za njega, a ja se pitam zašto. Slab je i ti to znaš, a mi na ovome brodu nemamo mjesta za slabiće. Kao ni za lašce."

"Misliš da sam ja lažljivica?"

"Kako bi ti nazvala onoga tko ne isporuči ono što je obećao?" Vari se okrenuo kad mu je prišao inženjer. "Jari? Jesi li dobro?"

"Jesam." Asner se uspio nasmiješiti. "Nova koža, komplet novih živaca, jedna do dvije izmjene krvi - koliko je loše, kapetane?"

"Morao sam pokrenuti izvanredno otjecanje i isprazniti hiperpogon. To te je zahvatilo. Žao mi je, ali nije bilo načina da te upozorim. Poanta je u tome da smo zapeli, izuzev raketnog pogona, dok ne obavimo popravke i izmjene. A to nam treba hitno. Možeš li?"

"Ako kažem da mogu?"

"Nemoj", Vari će. "Samo napravi najbolje što možeš. Traži sve što ti treba."

Nekoliko sati kasnije, Vari je otišao u svoju kabinu, stao u polutamu osjećajući urlanje napetih živaca i kako mu tijelo vapi za odmorom, zahtjev koji više nije mogao zanemarivati. Malo se zanio, probudivši se prije nego što je pao podmećući ruku na pregradu.

Pomislio je na sivo prostranstvo sada ispunjeno slikama u boji; malenim vrećama koje nestaju ispod duge; na blijedo lice nagrdeno njegovim udarcima; na čovjeka blizu smrti koji se podigao sa postelje kako bi ih sve spasio; na nepoznate oblike koji su se približavali; na topove postavljene na slabe potpornje; na krikove koje je čuo i na krv koju je vidio.

"Kurte?" Erica je otvorila vrata tako tiho daje nije čuo. "Spavaš li? Ja -" Ostala je bez daha kad se okrenuo. "Kurte! Nisam te vidjela! Trebao si me upozoriti!"

"Što hoćeš?"

"Popričati. Popiti piće s tobom. Oboje to trebamo."

Pogledao je u bocu i čaše koje je donijela sa sobom. Dok ju je promatrao, natočila je svakom pola čaše pa mu je pružila jednu.

"Uzmi", nutkala gaje. "Nazdravimo tome što smo živi, ako ništa drugo." "Žrtva Bogovima?"

"Zašto ne? Neka stara praznovjerja su palila. Možemo li si dopustiti da ih zanemarimo?"

"Ne u našoj sadašnjoj situaciji." Podigao je čašu. "Za život!"

"Za život!"

Brendi gaje ugrijao, ispirući njegov umor u tolikoj mjeri da se na trenutak osjetio okrijepljenim. Osjetio je kako reagira na toplu blizinu njezina tijela.

"Kurte!" Zakoračila je bliže, čaša joj je ispala, udarila u ležaj i odbila se od pokrivača. "Sjećaš li se što si rekao o posljedicama opasnosti i napetosti? Kako potiče strast i potrebu za nastavkom vrste?" Zagrlila gaje. "Prošli smo pakao, Kurte. I dušo, osjećam potrebu."

Osamnaesto poglavlje

Čarter je ugasio baklju. Nekoliko centimetara od njegova zatamnjenog vizira, užareno bijelilo mjesta počelo je polako nestajati. Znao je daje var dobar, ali nije bio siguran kako će se ponašati prilikom opterećenja. Metal se gotovo neznatno promijenio - prijenos topline bio je drugačiji, i bilo je teško kontrolirati prašak za zavarivanje - ipak, novi spojevi bi trebali držati top.

"Stan?" Zazvao je Max Ovidio s najudaljenijeg dijela kupole gdje je bio prignut. "Hoćeš li pogledati ovo?"

Upravo je završio okvir koji će držati tanki zaklon. Čarter je sumnjao da će uopće biti uporabljen - trud nije bio vrijedan dobivenog i topovi će biti nezaštićeni na svojim postoljima. Bio je vrlo ležeran prilikom svoje inspekcije.

"Bit će dovoljno. Što je s bravom?"

"Dovršeno. Potrebno je jedino zamijeniti vanjsku ploču, a unutarnju smo popravili prije nego što smo izašli." Ovidio baci pogled prema topu, sjedalu i remenima koji će čvrsto držati topnika. "Stoje s priključkom za napajanje?"

Čarter je sjeo za laser. Obruč za kontrolnu tablu nije bio savršen ali će poslužiti; sam top je bio relativno lagan. Projektor ispaljivanja bio bi pretežak za brzo ciljanje, što mu je olakšalo odabir.

"Napad s tri na sat odozgo!" Dreknuo je Ovidio upozorenje. "Pucaj!" Čarter je automatski poslušao, okrenuvši top pomoću nogu, rukama u rukavicama čvrsto je držao okidač suzdržavajući se od stiskanja sve dok ne pronađe metu. Kad je nije pronašao, opsovao je shvaćajući sa zakašnjenjem.

"Max, budalo jedna! I to ti je šala?"

"Samo sam htio vidjeti jesi li spreman." Ovidio je znao da je pretjerao. "Žao mi je Stane, nisam to trebao napraviti."

"Bogami nisi!"

"Neće se ponoviti. Ali zbilja si brz. Top je u redu, ha?"

"Koliko to uopće može biti." Čarter je zamahnuo s cijevi, okrenuo je, podigao pa ponovno okrenuo kako bi je ostavio u prvobitnom položaju. "Za sada nema napajanja, ali za to nam ne treba mnogo vremena. Sva sreća da si, ugledao pravi napad."

Bio je brz, no je li bio dovoljno brz? Je li mogao naciljati, opaliti i uništiti to nešto prije nego ono uništi njega? Ako ne, što onda? Za odgovor nije trebala velika mašta.

Čarter je ustao iz sjedalice, osjećajući hladnoću zamišljene smrti tako da mu se koža naježila pod odijelom. Toplina tijela akumulirala mu se na licu u obliku kapljica znoja, te mu je navlažila sloj upijajuće tkanine koju je nosio pripijenu uz kožu. Čovjek izložen kao topnik uopće nije imao šansi - ako bude prespor, ako promaši, mrtav je.

"Dragovoljci", rekao je Ovidio. "Owen je pričao da će uporabiti dragovoljce. Misliš li da će se itko javiti?"

"Ne, osim ako nisu ljudi."

"Postali bi heroji", promrmljao je Ovidio. "Djevojke bi stajale u redu da im udovolje. A imali bi i prokleta dobar pogled."

Pogled s Odile je bio jedinstven, i Čarter je stao kako bi ga promotrio. Blještave boje i neobični oblici pružali su se u svim smjerovima, lebdeći u svjetlucavom moru živih boja, u moru koje iako je obojeno bilo je neobično prozirno pa je njegov pogled sezao u nedogled prostranstva svemira.

Područje mu je bilo nepoznato, ovako iščupan iz poznatog okruženja prazne tmine i udaljenih zvijezda osjećao se neobično uznemireno.

"Poput sna", rekao je Ovidio. "Fantazije. Jednom sam imao temperaturu pa sam ležao tri dana u deliriju prije nego su mi uspjeli dati antibiotike. Bio sam na istraživačkoj turi po planinskom lancu Atlas, tražeći pogodna mjesta za slijetanje helikoptera. Odron kamenja uništio je torbu s prvom pomoći pa kad sam dobio groznicu nisu za mene mogli učiniti ništa osim da me umivaju."

Čarter je nešto progundao, nezainteresirano, ali je znao da se onom drugom pričalo, samo da bi održao kontakt s drugim ljudskim bićem pa makar preko nanovo popravljenog radija u njihovim odijelima.

"I onda?"

"Bio sam u takvom deliriju da sam vidio svakakva čudesa. Nešto poput ovog." Pokazao je prema oblicima oko njih.

"Predmeti koji su se kretali i kojima su izrasla usta, i koji su me proganjali, bilo je još svakakvih užasa. Kasnije su mi pričali da sam vrištao i koprcao se kao luđak. Možda sam poludio, hoću reći - ono što sam vidio bilo je dovoljno ludo." Glas mu se promijenio. "Stane, misliš li da ćemo se izvući iz ovoga?"

"Naravno."

"Zašto si tako siguran?" "Imamo dobrog kapetana", lekao je Čarter. "On,će se za to pobrinuti,"

"Kao što se pobrinuo za Asnera?" Ovidio je zvučao sumnjičavo. "Jesi li čuo za to? Ispljuskao je doktora, vratio ga na posao i rekao da ga nije briga hoće li Asner umrijeti sve dok obavlja svoj posao."

"Dobio ga je na to, zar ne?"

"Da, ali -"

"Jesi li ikada imao konja? Katkad ga podbodeš mamuzom, a katkad mu daš šećera. Previše ijednog ne bi bilo dobro." Čarter ponovno pogleda prema nepoznatom svemiru u kojem je plutala Odile, pa

prema nezaštićenom topu. "Ljudima je ponekad potreban poticaj, a Vari muje pružio upravo to. Zato će ovaj top imati topnika kad dođe za to vrijeme i on neće gubiti vrijeme za pronalaženje dragovoljaca. Onaj kojeg odabere obaviti će posao ili dobiti metak."

"Kučkin sin!"

"Možda i je", priznao je Čarter. "Ali ako nas itko može vratiti kući, onda je to Vari."

Machen, u kontrolnoj sobi, nije dijelio Carterovo mišljenje. "Ne znam gdje smo", rekao je Varlu. "Svemir je nepoznat i nemam nikakvih orijentira, nikakvih poznatih točaka. Ako sada izađemo u normalni svemir, mogli bismo se naći u središtu kakvog sunca. Ili između dvije galaksije i -", prekinuo je ugledavši Varlov izraz lica.

"Nešto nije u redu?"

"Između", reče Vari. "Rekao si 'između'."

"Pa?"

"Zamisli daje hiper-svemir kao koža, nešto kao guma od balona. Sjedne strane može biti zrak, a s druge voda. Sloj gume je hiper-svemir."

"Pa?"

"Mi se krećemo iz zraka u gumu uz pomoć hipona. Sad nas je nešto poguralo predaleko pa smo izašli u vodu. S jedne strane hiper-svemira na drugu. Sve što trebamo učiniti je okrenuti proces."

"To će biti lako", rekao je Machen. "S napola uništenim brodom i pola mrtve posade. No, niti tada ne bismo znali gdje ćemo izaći."

"Ali bit ćemo negdje." Vari se zagleda u zaslone i zagonetne oblike. "Nastavi s provjerom. Ako se ijedna od ovih stvari pomakne, želim to znati. Njihovu brzinu, smjer ili promjene u veličini. Znaš što sve treba obaviti." Pljesnuo je Machena po ramenu. "Sve zavisi o tebi, Pierse."

Ti si jedini koji nas možeš odvesti kući." "Možda - ali nemogu popraviti noge koje će nas tamo odvesti."

To je mogao samo Asner. Inženjer je sjedio u stolcu, krvavih usana, dok ga je Garewell obrađivao. Dok se borio protiv vlastite slabosti tijela, Asner je rukovodio onim što su drugi odradili. Hipon je ležao među zapetljanim kablovima, alatom i odbačenim materijalom za pakiranje. Uništene zavojnice ležale su na jednoj strani, a nove, blistave u djevičanskoj savršenosti već su postavljene na svoje mjesto.

"Kako ide, Jarle?", zapita Vari.

"Bolje nego sam se nadao.", Asner uvuče dah, a Garewell na to zakorači naprijed s bočicom u ruci iz koje se širio oštar miris. "Ne!" Asner odgurne bolničara. "Ne!"

"Dopusti mu da ti pomogne." Vari kimne Garewellu. "Daj mu, Singhe. Udahni duboko sad, Jarle. Duboko."

Udahni isparavanja i razbistri glavu, i daj snage srcu, živcima i mišićima. Liši tijelo još malo rezervi koje se tope, ali ostani priseban i aktivan. Trebam te, čovječe! Svi te trebamo!

"Složili smo ostatak broda kako smo najbolje mogli", rekao je Vari.

"Sada sve ovisi o tebi. Koliko će ovo još potrajati?"

"Ne dugo. Težak će dio biti ugađanje zavojnica. Ben će mi u tome pomoći." Inženjer je pogledao u smjeru gdje je Lydon stajao pokraj svojeg stroja. Starac je djelovao avetinjski s upalim obrazima i podočnjacima; kao i na ostalima i na njemu su bili vidljive posljedice neumornog rada i premalo sna. "Kad to završimo i sastavimo ostalo, bit ćemo spremni za pokret."

"Dobro."

"Jasno, gdje ćemo završiti to je već druga stvar", dodao je Asner.

"Na Zemlji. Kod kuće. Gdje drugdje?"

"Da", rekao je inženjer, zakašljavši se tako da se skoro ugušio prije nego je uspio progutati krv koja je umrljala njegove usne. "Kući", nastavio je neodređenim tonom. "Dom je koliko daleko od... Od kuda, kapetane? Znamo li?"

"Piers radi na tome."

"Morao bi razgovarati s Benom. On zna gdje smo. U Čistilištu. Je li tako, Bene?"

"Da, mislim da jesmo." Lydon je zatvorio oči i štipnuo vrh nosa prije nego li ih je opet otvorio. "Čistilište je mjesto gdje navodno obitavaju duše umrlih. Mjesto između pakla i raja. Mjesto zaboravljenih stvari. Mjesto -"

"Duhova", oštro će Vari. "Zaboravi. Ti se možda žuriš postati jedan od njih, ali ja ne. Ti, tamo!" Povikao je čovjeku koji je radio na hiponu. "Očisti prostor od tog smeća... Posloži kablove i alat... Traljavi uvjeti uzrokuju isti takav posao. Idemo!" Garewellu se obratio mekšim tonom, pokazujući glavom prema inženjeru. "Dobro se pobrini za njega. Želim da i on iz ovoga izađe živ. Razumiješ li?"

"Naravno, kapetane." Bolničarev glas je bio pomalo kiseo. "Ali prioritet je hipon. Iznad svega. Jesam li u pravu?"

"Bez njega neće ostati nitko tko će moći donositi prosudbe", hladno je rekao Vari. "Zapamti to."

Izvan strojarnice, krenuvši niz hodnik, zaustavio se da dođe do daha boreći se s nenadanom vrtoglavicom koja ga je natjerala da se osloni na zid. Nakupljeni umor uzimao je svoj danak, ali oni pobjeđuju - za nekoliko sati Odile će ponovno biti funkcionalan stroj spreman za borbu. Ako Asner ne umre.

Ako ništa ne izmili iz tog nepoznatog svemira i spriječi vanjske radove. Vari se okrenuo osjećajući hladnoću metala na obrazu,

ostajući naslonjen sve dok mu vrtoglavica nije popustila. Sićušni glasovi nalik udaljenom roju pčela odzvanjali su mu u ušima.

"... Rekao da se nikada nećemo vratiti kući. Vjerojatnost nije na našoj strani. Zacijelo sam poludjela što sam se uopće dobrovoljno javila za ovo."

"Željela si biti blizu Vana, i ne mogu ti zamjeriti. On je doista poseban." "To sam i ja mislila. Sada više nisam tako sigurna. Toliko toga želi i..." Glasovi su zamrli kad je Vari podigao glavu. Ruka Glorije Arle bila je imobilizirana uz rame; Fleur Brandt je imala tri polomljena rebra i opekotinu veličine tanjurića na leđima. Kao i ostali, ovako ozlijeđene hodale su uokolo.

Vari je ušao u nanovo hermetički zatvoreni odjeljak. Mislio je daje prostorija prazna, ali unutra je na leđima ležao Ivan Yegorovich s glavom u krilu Rachel Sheim. Milovala ga je po kosi dugim, nježnim pokretima; oštećena koža njezine ruke presijavala se od prozirnih zavoja.

"Kapetane?", nije se pomaknula, a njezina je ruka nastavila s milovanjem.

"Ništa. Samo provjeravam. Mislio sam da je prostorija prazna."

Pogledao je Ivana, njegovo lice omotano zavojima s prorezima koji su mu pružali pogled u svijet. Nekoć je to lice bilo zgodno. "Drugi put idite u kabinu."

Krenuo je dalje, zaustavljajući se kako bi provjerio kontrole ugrađene u pregrade, svjetla i hermetičke odjeljke za nuždu. Nešto je zabljesnulo u zraku kad je ušao u hodnik u kojem je bila Ericina kabina - kratki odsjaj koji je nestao čim ga je ugledao.

Pojavio se - kao stoje i nestao, a on je začuo vrisak.

Devetnaesto poglavlje

Erica se naglo uspravila na ležaju kad je Vari uletio u njezinu kabinu.

Bila je naga; plahta je spuznula otkrivajući glatke obline ramena i ruku, pune grudi i ružičaste krugove koji su uokvirivali bradavice.

"Kurte!" Od šoka joj je glas postao kreštav. "Koji je to vrag?"

Ponovno se začuo, sirovi zvuk potpunog užasa, grub, hrapav, zvuk koji se otkinuo iz ljudskog grla. Alarm je trubio. Vari je opsovao, posegnuo za interkomom i udario rukom po tipki.

"Ugasi alarm! Ugasi ga, proklet bio!"

Alarm se ugasio i vrištanje je zajedno s njim zamrlo ostavljajući za sobom relativnu tišinu, izuzev zvukova iznenađenih glasova. A onda se pojavio visok, tugaljiv jecaj, poput škripe noktiju po ploči.

"Bože!" Erica je ustala, zaboravivši na svoju golotinju. "Kurte -"

"Mislio sam da si to ti." Olakšanje gaje učinilo iskrenim. "Slušaj!"

Podigao je ruku tražeći tišinu. "Dolje niz prolaz. Idi po Stacevja!" Okrenuo se natrag prema interkomu dok je ona zgrabila plahtu i otrčala iz kabine. "Zašto alarm? Izvijesti!", dreknuo je.

"Nevolje s vanjske strane", odvratio je Machen iz kontrolne sobe.

"Jedan je radnik zazvao upomoć, a onda se prekinuo prijenos. Provjerio sam to područje ali ga nisam mogao pronaći. Nikakvog vidljivog traga." Je li mogao otplutati od trupa?"

"Ako i jest, zašto nije pozvao u pomoć? Ima radio. A i ja ga nisam mogao vidjeti."

Ako se izgubio, onda ga se može i pronaći; u svemirskom odijelu nije u izravnoj opasnosti. "Još štogod?" Vari je udahnuo slušajući

nepovoljni izvještaj. "Budite pripravnici. Ako možete, pronađite tog čovjeka, ali ne oglašavajte alarm osim ako budemo napadnuti." Za vrijeme dok je žurio niz prolaz tugaljivi zvuk se pojačavao. Činilo se kao da zvuk dopire iz odjeljka gdje je ostavio dvoje ljubavnika. Sam Mbotu okrenuo se od vrata kad mu je Vari prišao.

"Zaglavljeno je". rekao je. "Možda ako zajedno udarimo"

"Odmakni se." Vari je podigao nogu i opalio čizmom po vratima. Popustila su nakon trećeg udarca. Zakoračio je unutra, zatim se okrenuo odupirući se porivu na povraćanje.

"Natrag!" Ugledao je Mbotovo tamno lice, razrogačene oči Glorije Ade i ostalih. "Svi - natrag!"

Zapovijed je došla prekasno. Čarter se pridružio gomili i ispovraćao se, uprijavši bradu i prednji dio košulje. Gloria je ležala na hrpi gdje je pala u nesvijest.

"Natrag!" Ponovio je Vari. "Razidite se. Bježite, budale! Želite li svi ovako završiti?"

"Kapetane! Što -"

"Izdao sam zapovijed!" Varlov bijes je bio iskren. "Ovo nije predstava. Vratite se na svoje položaje, prokleti lešinari. Idemo!"

Tek kad su otišli, okrenuo se da pogleda ono što je ležalo na podu.

Ivan Yegorovich je bio mrtav. Ništa ne bi moglo preživjeti da mu se raspoređuje tijelo, izlože unutarnji organi, srce, pluća, jetra, gušterača, sve je ležalo posloženo u jezivoj simetriji. Morao je biti mrtav.

Ali zašto srce još uvijek kuca? Pluća se i dalje podižu? I što je, za ime božje, jecalo ispod zavoja koji su mu pokrivali lice?

Vari se pokrenuo bez razmišljanja, prišao tome što je ležalo na podu, kleknuo podignute ruke ukočivši je poput sjekire koja je potom

udarila po grlu, živcima i osjetljivom području iza uha. Zadao je nekoliko divljačkih udaraca od kojih je svaki bio smrtonosan.

Kada je ustao, obamrle ruke, jecanje ispod zavoja više nije dopirale. Međutim, tugaljivi zvuk je ostao.

"Rachel! Rachel, gotovo je. Gotovo je. Što se dogodilo?"

Čučala je naizgled neozlijeđena, ali nije se niti potrudila odgovoriti. Umjesto toga ljuljala se sjedne strane na drugu, zavijajući tugaljivo bez prestanka kao da se pretvorila u mehaničku lutku.

"Bože!" Stigao je Stacev s Ericom. Pogledao je nered na podu, krv koja je oblila Varlovu ruku, a onda djevojku. "Prepusti to meni."

Prekopao je po torbi, a zatim joj je brzo prišao tepajući joj umirujućim glasom, dok je u jednoj, ispruženoj ruci držao injekciju čija se metalna površina presijavala pod svjetlom. Kad ju je ugledala, ridanje je prestalo, a ona je ustuknula i opružila se na podu.

"Moram znati što se dogodilo", reče Vari.

"Ipak moram znati. Važno je."

Stacev je oklijevao, a onda je injekciju zamijenio sprejem. Ponovno je krenuo prema djevojci, umirujući je dok je kružio rukama praveći malene krugove.

"Pogledaj me, Rachel. Gledaj u moje ruke. Nisu li lijepe? Mnogo ljepše od onoga groznog sna. To nije bilo ništa drugo, Rachel. Samo san.

Zašto mi ga ne ispričaš?"

Sprej je sikćući ispustio oblačić maglice prema njezinom blijedom licu i praznim, izgubljenim očima.

"Samo san, Rachel. Prestrašila si Ivana, ali on je na sigurnom. On je ovdje sa mnom. Vidiš li?" Još je maglice pošpricalo njezine usnice i

nosnice. "Ispričaj mu sad svoj san. Reci mu. Reci mu. Reci mu kakav je to bio san."

Sprej je ispunio zrak ispred njezina lica ljekovitom izmaglicom. Kad ga je udahнула, jecaji su prestali. Odjednom je počela hihotati.

"Blistavo", rekla je. "Tako blistavo. Došlo je, otišlo i ponovno došlo. Mi smo ga promatrali. Naraslo je, promijenilo se i -" Prekinula je drhteći. "Dotaknulo je Ivana. Dotaknulo ga je i - ah, Bože! Bože!"

Stacev je upotrijebio injekciju kako bi prekinuo njezine krikove. Djevojka se stropoštala bez svijesti. "To je sve što ćeš dobiti. Nadam se da misliš kako je bilo vrijedno ovoga."

"Bilo je."

"Da." Stacev se zagledao u Varlovu ruku. "Pretpostavljam da je bilo.

Kao što pretpostavljam da si učinio ono što si morao. Daj mi da pogledam."

"Preživjet ću."

"Možda. Ili je možda napukla koja kost. Ili čak pukla. Daj da pogledam." Napucao je usnice kad je Vari ispružio ruku. "Ništa ozbiljno. Dat ću ti tablete da umire bol."

"Ne boli me."

"Nisam mislio na ruku." Stacev pogleda u ostatke na podu. "Ali valjda si u pravu. Koji se njemu vrag dogodio?"

"Nadao sam se da će nam reći djevojka."

"I rekla je. Koliko je mogla. Pokušaj je prisiliti da se sjeti i ona će učiniti sve da pobjegne od toga. Vratit će se u doba svojeg

djetinjstva i otkriti daje tamo čeka još problema. Na kraju će postati katatonična i samo će ležati savinuta kao fetus."

"Ti im možeš pomoći, Hane"

"Napraviti ću najbolje što mogu, ali ja nisam Bog. Čuda se ne događaju samo tako." Pogledao je Varla. "Ima li još što prije nego je odvedem u njezinu kabinu?"

Želim izvještaj o tijelu."

"Autopsiju? Kako će nam to pomoći? Mrtav je i -" Stacev se zaustavio. "Ne, ne znamo kako je umro. Mogu pretpostaviti što gaje ubilo, ali ne i kako je dospio u stanje u kakvom jest. Morat ću to obaviti ovdje. Kad ga jednom pomaknemo, izgubit će se dokazi."

Vari je otišao pod tuš, razodjenuvši se stao je u kabinu dok su snažni, ledeni mlazovi šibali njegovu kožu. Voda je stimulirala krvotok zajedno s drogama u njemu, otjeravši većinu njegova umora. Morao je biti pribran - u svemiru je suprotno bilo jednako samoubojstvu.

Kao što je to otkrio Max Ovidio.

Čarter je objasnio daje Ovidio bio taj čovjek izvana.

"Ostavio sam ga da počisti. Da obavi još nekoliko sitnica oko nove instalacije. Rekao je da to može sam, a ja sam znao daje dobar radnik pa sam ga ostavio da to odradi."

"Sam u svemiru?"

"Tako je, kapetane." Čarter je bio otvoren. "To je protivno uobičajenoj praksi, ali sada ne radimo baš sve po pravilniku. Ja sam bio kratak s kisikom, a posla je ostalo za jednog pa sam ostavio Maxa i ja sam se vratio unutra."

"Skinuo si odijelo?"

"Bio sam u njemu ravno deset sati." Činjenica, a ne isprika. "Upravo sam se odijevao nakon tuširanja kad sam začuo vrisak. Ostalo znate." "Vrisak - je li tada Ovidio još uvijek bio vani?"

"Pretpostavljam daje." Vani, ali izgubljen.

"Nema ništa novog za prijaviti", rekao je Machen Varlu. "Skenirao sam okolicu ali bez uspjeha. Sigurno je otplutao od broda, ali ako je tako sigurno je postigao veliko ubrzanje koje ga je maknulo izvan dosega. Dovoljno veliko da ga ubije, rekao bih."

"Reci mi nešto o njegovom posljednjem pozivu. Je li spomenuo što ne valja?"

"Ne. Ne baš. Rekao je nešto u stilu da nije sve kako treba." Machen je na trenutak zašutio a onda je rekao: "Mislim da sam pronašao. Kaže: 'Hej, nešto se čudno događa ovdje vani. Ludo je. Odlazim odavde. Pomoć, dođite po mene!'"

"Da, koliko se sjećam. Počeo je govoriti još nešto, ali onda se prekinula veza i ja sam upalio alarm. Pretpostavljam daje u tom trenutku Rachel počela vrištati. Vraška podudarnost."

Vari se okrenuo Čarteru. "Idem van potražiti Ovidija. Obuci odijelo i pođi sa mnom. Želim znati gdje si ga ostavio."

Odjenuli su se u pred-komori, a Vari je pažljivo provjerio odijela, zatim su još pregledali jedan drugoga. Čarter je odmahnuo glavom kad je Vari izvukao komunikacijsku žicu s koluta.

"To nam neće trebate, kapetane. Radio funkcionira."

"Koristio si se njime s Ovidijem?"

"Da, i katkad sam poželio da su i dalje pokvareni. Max je volio pjevati, ali nije imao sluha. Mislite li da ćemo ga pronaći?"

"Možda." Vari je prekinuo vezu, zatim je provjerio laserski pištolj u futroli na boku. Na drugoj strani imao je prikačen mlazni reakcijski

pištolj. Takav je imao i Ovidio - zašto ga nije uporabio kako bi se vratio natrag do broda ako mu je puklo uže pa je otplutao? "Sve spremno?" Čarter je potvrdno kimnuo i krenuo prvi u zračnu komoru. Zrak je nestao zahvaljujući pumpama koje su ga izbacile iz prostorije; vanjska vrata su se otvorila kad se upalilo zeleno svjetlo. Zakoračio je van, prikačio kraj svojeg užeta za kuku na trupu broda i pomaknuo se da i Vari može za njim. "Tamo!" Čarter je pokazao mjesto na kojem se top, onako nezaštićen, odmarao na trupu. "Ondje sam ga ostavio."

Vari je odšetao do dotičnog mjesta stružući magnetnim čizmama po oplati.

"Isprva je i Reitsch bio sa mnom", objasnio je Čarter. "On se vratio unutra kad ga je Max došao zamijeniti. Dovršili smo instalaciju na krmu i krenuli ovamo. Provjerio sam što se treba učiniti pa sam ga ostavio da to obavi. Mogao se vratiti natrag kroz topničku zračnu komoru da su unutarnja vrata bila popravljena."

Sagnuvši se Vari otvori poklopac od otvora pokraj topa, ali unutra ništa nije pronašao. Ustao je i ponovno pogledao uokolo, ne mogavši uočiti ništa osim oštećenog trupa broda obojanog odsjajem boja nepoznatog svemira.

Sa svih strana se činilo kao da tajanstveni oblici postaju sve veći i bliži nego prije.

"Idem gore", reče Vari. "Provjeri moje uže."

Pognuo se, savijajući koljena, pa se izravnao uz trzaj koji ga je osloboda uže se izvijalo kroz Carterove ruke. Nekoliko minuta kasnije pridružio mu se i Čarter.

"Prekontroliraj pramac", naredio je Vari i opalio svoj reakcijski pištolj koji ga je okrenuo prema krmu. Ispod sebe je mogao vidjeti izlazne otvore raketa; opalio je još jednom kako bi im se približio. Svaki otvor bio je dovoljno velik da se u njega moglo sakriti tijelo čovjeka, međutim svi su bili prazni.

Ponovno se popeo do krajnje granice užeta, kad je začuo Carterov glas. "Kapetane!" Čarter je bio šokiran i u nevjerici. "Za Boga miloga -pogledajte!"

Pronašli su Ovidia. Lebdeći visoko, Vari pogleda prema dolje. Trup broda bio je iscrtan grotesknom parodijom divovskog lika iz crtica. Od pramca do krme protezala se spljoštena, u sloju tankom kao papir, figura čovjeka odjevenog u svemirsko odijelo.

Dvadeseto poglavlje

Varlove misli bile su nalik mjehurićima u pjenušcu koji su hrlili nagore i rasprskavali se tvoreći malene kratere obrubljene sićušnom fontanom; u svakom mjehuriću bilo je po jedno pitanje.

Kako je Ovidio umro? Što je moglo zgrabiti čovjeka i razlijepiti ga u tankom, jednoličnom sloju po zakrivljenoj površini broda? Stoje moglo razmazati čovjeka kao topli maslac nožem - i to u tako kratkom vremenu?

Vari se okrenuo na drugu stranu, uznemiren, u zamračenoj privatnosti svoje kabine. Konačno se prepustio snu kojem je toliko dugo odolijevao, ali drijemež mu je bio pomućen nizom mentalnih slika.

Što je ubilo Ovidia? Yegorovicha? Colea i ostale koji su nestali? Što je otjeralo Rachel u ludilo?

Iznova se okrenuo i ugledao čudovišta koja su sjedila, promatrala i čekala da posegnu i zgrabe Odile, zdrobe je i stisnu pretvarajući je u izobličeni kontejner ispunjen krvavom kašom.

A nakon Odile?

Koliko će drugih brodova krenuti u sličnu potragu?

Mjehurić se rasprsnuo i otkrio lice Nasira Kalifa puno tajni, a on je vjerojatno šetao vrtom na Polarnom sjeveru.

Još se jedan mjehurić raspuknuo uokvirujući lice Ludwiga Kreutzala. Potom se lice rasplinulo i prikazalo avetinjsku montažu kože, kostiju i pulsirajućih organa, a povrhu njih lice žene okrunjeno kacigom zlatne kose.

"Ne!" Vari se uspravio grčevito se trznuvši osjećajući kako mu srce lupa u grudnom košu kao čekić. Znoj je oblio njegovo lice, vrat i

torzo, a i prepone su mu bile ljepljive od vlage. "Ne", rekao je tiše kao da se obraća nekom nepoznatom ali ipak pozornom bogu.

"Ne."

Svjetlo se upalilo kad je ustao. Meko blještavilo koje je otjeralo duhove, ali je pitanja ostavilo netaknutima. Previše je bilo pitanja. Odvukao se pod tuš gdje je stajao pod mlazom čije su ga kapljice ujedale. Voda ga je razbudila pa je počeo da traži po kabinetu dok se nije prisjetio odustajući od traženja. Nije imao ka'sencije; ono što je koristio dala mu je Erica iz svoje zalihe.

Sjeo je dopuštajući da mu se tijelo osuši, a onda se ponovno sjetio Ovidia, Yegorovicha i one stvari koja je proklela brod kojim je on zapovijedao.

Zašto? Kako? Kada?

Ako ništa drugo barem je 'kada' bilo poznato. Cole je nestao za vrijeme prvog napada, kad su nestali i ostali. Rachelin vrisak označio je momenat kad je Yegorovich raščerečen na podu odjeljka, a i Ovidio je nastradao negdje u tom kratkom razdoblju. Kratkom? Koliko kratkom? Vari ustane i počne koračati, svjestan nečega što gaje proganjalo, nešto stoje bilo zabilježeno i pohranjeno, ali što su previdjeli zbog pritiska situacije. Ovidio je bio vani i nešto gaje napalo u gotovo isto vrijeme kada i Yegorovicha. Ne - točno u isto vrijeme, bio je uvjeren. Ima li još povezanosti?

Stao je i zagledao se u pregradni zid, vidjevši u glavi čitavi nacrt Odile; mjesto na trupu na kojem je bio top i gdje je radio Ovidio nalazilo se gotovo točno iznad odjeljka u kojem je umro Yegorovich. I što je ono rekla Rachel? Nešto sjajno. Blještavo. Kretalo se. Mijenjalo.

Je li to vidio prije napada?

Vari je zatvorio oči, tjerajući sebe da se prisjeti prolaza, Ericine kabine i mjesta na kojem je vidio odsjaj. Bljesak je pripisao, i

odbacio, izobličenju vida koje su stvorili toksini od umora. Vrisak mu je to gotovo izbrisao iz pamćenja.

Vrisak, alarm, užas koji je uslijedio.

Krv, kost i pulsirajući organi.

Čovjek razmazan poput boje.

Čudovišta gladna osvete koja čekaju, posežu.

Vari se tako snažno trgnuo daje gotovo pao, shvaćajući daje otplutao u snove, a misli su mu zaplovile njihovim carstvom u kojem je lako nagađati, a logike nema.

Napunivši posudu, Vari uroni glavu pod vodu, podigao je pa još jednom zaronio lice i sljepoočnice, ispuhujući nakon toga tekućinu iz nosnica. Postupak mu je pružio samo maleno olakšanje, zatim se odjenuo prisjetivši se Erice i ka'sencije koju je možda imala.

U prolazu je promijenio odluku i otišao ipak u ambulantu po kisik. Kad je treći put udahnuo, otvorila su se vrata i u prostoriju je ušao Stacev. Jednom je pogledao Varla da bi potom bez riječi otvorio ormarići izvadio bocu .Vari gaje promatrao dok je pio. "Pretpostavljam da ti treba." "Treba."

"Mogu li znati razlog?"

"Znaš razlog. Upravo sam dovršio autopsiju koju si zatražio."

Vari kimne i priđe ormariću. Pronašao je još jednu čašu, nalio dopola i otpio gutljaj. "Zašto ti je trebalo tako dugo?"

"Yegorovich je mrtav i može čekati. Ostali nisu mogli." Stacev se zagledao u čašu. "Gotovo da mi je žao što ih nije bilo više."

"Tako loše?"

"Moglo bi se reći." Liječnik se stresao i dovršio piće, zatim sije natočio još jedno. "Vidio sam to", reče on "na desetke puta kad sam gledao snimke s Lewanne. Ali, znaš, počeo sam vjerovati da to nije bilo stvarno. Daje sve neka bolesna šala ili nešto namješteno s razlogom.

Bilo je toliko stvari koje nisam mogao progutati - neoštećeni trup broda, anatomske nevjerojatnosti. Mislio sam daje to osmišljeno kako bi nam dali poticaja za akciju. Nešto je ondje vani, istina, ali nitko nije znao što. Brodovi su nestajali, istina, ali nitko nije znao zašto. I što, nadeš nekolicinu ljudi, daš im razlog da krenu u nepoznato. Potkrijepiš im ponos i ponudiš im kao nagradu slavu koju će steći. Pakla mu, pustiš ih da misle kako su heroji. Ti, ja, svi mi." Otpio je. "Budale!"

"I sad?"

"Sad znam kako stoje stvari." Stacev udahne. "Znaš, nije bio mrtav kad si ga pronašao. Bio je živ i svjestan što se dogodilo i samo Bog zna u kakvom je bio stanju. Bol. Nije mogao niti vrištati", dodao je neobično suzdržano. "Ali zacijelo je želio."

"Jecao je."

"Jedino što je uspio." Liječnik pogleda u svoju čašu i ruku koja ju je držala. Promatrao je kako kristal puca i reže njegov dlan. "Bio si milostiv -ja ne bih imao hrabrosti."

Vari je pijuckao svoj brendi dok je Stacev isprao ruku, stavio zavoj i natočio si u novu čašu. "Onda, što se dogodilo?"

"Yegorovichu? Isto što i onima koje smo pronašli na Lewanni. Prokleta su ga okrenuli naopako. Međutim, koža je ostala netaknuta. Razumiješ li što govorim? Još je uvijek bio u jednom komadu i anatomski gledano neozlijeđen. Jasno, nije se mogao kretati, jesti ili piti ili išta što čovjek normalno radi, ali bio je živ i uopće ne želim razmišljati koliko dugo bi to trajalo."

"Kako je moguće da smo vidjeli to što jesmo?" Stacev je odmahnuo glavom. "Ne znam. Fizički je to nemoguće, ali se dogodilo. Nije bilo perforacija. Niti ozljeda. Krv oko njega je bila tamo samo zahvaljujući istjecanju iz kapilara koje su popucale zbog nedostatka tkiva koje ih inače podržava. Manje oštećenje - gore zna biti krvarenje iz nosa." Liječnik je iskapio svoj brendi. "K vragu, ne želim o tome razmišljati."

Kad to činim, stavljam se na njegovo mjesto, zamišljam kako je bio prestrašen, kako gaje boljelo i kako se molio da netko nešto poduzme i pomogne mu. Imao je sreće. Imao je tebe."

1 sada je mrtav. Kao i Rachel, koja ga je voljela, i pridružila mu se u grobu mentalno.

Ležala je na ležaju u fetalnom položaju, s koljenima ispod brade, povi-jenih leđa, ruku smotanih oko nogu, sklopljenih očiju.

"Katatonija", rekla je Gloria Arle. Naslonila se u stolcu pokraj kreveta i protegnula zamotanu ruku. "Hans mi je sve ispričao." Glas joj je postao mrzovoljan. "Nije je trebao ostaviti. Liječniku je mjesto uz njegovog pacijenta."

"Bio je zauzet." Vari je pogledao u ženu i shvatio da su joj proširene zjenice kao od droge. Pretpostavio je da se radi o sedativima.

"Kad si bila ispred odjeljka gdje je bila Rachel, jesi li što vidjela?"

"Mislim da ne", namrštila se pokušavajući se prisjetiti. "Ne. Čula sam samo vriske i onda sam dotrčala. Onda ste vi došli i razvalili vrata. I onda -" Prekinula je, gutajući slinu. "Mislim da sam se onesvijestila."

Vari je potvrdno kimnuo, razmišljajući o vratima i o tome kako su zapela. Nešto ih je zaglavilo - što? Ona sjajna stvar koju je ugledao u prolazu?

"Ništa drugo?"

"Ne." Zastala je. "Kapetane, loše nam se piše, zar ne? Mislim, hipon ne radi i sve to. I sad nas još ta stvar napada. Ne želim završiti kao Ivan. Čak niti kao ona." Brzo je pogledala Rachel. "Bože! Koji završetak!"

"Ona je živa", rekao je Vari. "I može se oporaviti. A mi ćemo se izvući." "Kako?"

"Izvući ćemo se. Pitanje je samo vremena. Prije nego i shvatiš što se dogodilo, bit ćeš na Zemlji i to kao heroj. Što kažeš da sada skuhaš kavu i podijeliš je svima?"

"Ne znam baš. Hans je rekao da bih trebala ovdje sjediti i pobrinuti se -"Ja izdajem naređenja!", rekao je Vari oštrijim glasom, gledao ju je u oči primjećujući u njima iskru bijesa što je bio znak da dolazi k sebi iz oblaka sreće, umjetno izazvanihi."Ne možeš ništa učiniti za Rashel sjedeći, ovdje.

Kao što si ni mi ostali ne možemo priuštiti da se brinemo za tebe. Na noge, ženo! Skuhaj tu kavu!"

Na red je došla ljutnja, a onda za koji trenutak i poslušnost. Vari se nije ponosio ovom malom pobjedom, ali popustljivost je bila nešto što si nije mogao dozvoliti.

U strojarnici je uputio pogled Asnerovoj klonuloj figuri, a onda Garewellu.

"Ima li poboljšanja?"

"Sve mu je gore, kapetane." Bolničar se odmaknuo od svog pacijenta pa reče tišim glasom: "Ne razumijem kako još uvijek uspijeva ostati aktivan. Sada bi već trebao biti komatozan. Ili čak, mrtav."

"Tvoja dijagnoza?"

"Dobro", priznao je Garewell. "Ja nisam liječnik, ali znam koliko je primio injekcija. Koliko transfuzija. Koliko je popio tableta. Potreban mu je čvrsti san i aparati za održavanje na životu i -"

"Je li završio popravke?"

"Hipon." Garewell pogleda u njega. "Stroj ili čovjek - vraški izbor."

"Nema izbora", na to će Vari. "To i sam znaš. Uopće nema. Je li budan?"

Asner se pokrenuo kad mu je bolničar stavio bočicu pod nos. Izgledao je grozno, oči su mu bile ispresijecane crvenilom popucalih kapilara, osušena krv mu je bila na uglovima usta i ispod nosnica. Istjecanje, objasnio je Stacev, kapilare pucaju kako bi ispustile sićušne podljeve krvi. Maleno oštećenje oko kojeg se ne bi trebalo brinuti, ali ukazuje na ozbiljniju ozljedu uzrokovanu nesrećom.

"Kapetane", Pokušao se nasmiješiti. "Napravio sam najbolje što sam mogao. Pogon - učinio sam kako sam najbolje znao. Ali..." Glas mu je utihnuo.

"Jari?" Vari posegne za njim, dodirnuvši labavu kožu na njegovom grlu. "Jari, proklet bio! Nemoj me sada iznevjeriti!"

"... To zavisi o novoj aplikaciji Kreutzalovih pod-prostornih tenzora." Inženjer je nastavio kao da nije bilo stanke, kao da nije bilo tišine. "Imamo samo jednu priliku da uspijemo. Ako ne, ili ćemo se pretvoriti u oblak atoma ili ćemo zapeti ovdje. Razbijeni i uništeni, razumiješ li? Izgubljeni u ovom..." Ponovno mu je glas zapeo u tišini da bi se iznova polako vratio. "... Nemoj stati. To je najvažnije od svega. Nastavi bez obzira na cijenu. Da bismo se probili i izašli moramo imati... Aplikaciju Kreutzalovih jednadžbi i... Stepeničasti prikaz. Očigledno kad..."

Ovaj put mu je glas odlutao u tišinu, nije se više vratio. Asner ie umro

Dvadeset i prvo poglavlje

Netko je pjevao nešto o bocama koje padaju sa zida; Mbotu je pomislio daje to Stacev, ali liječnik nije zvučao pijano, i pjevao je s gorčinom koja je graničila s boli.

"Devet zelenih boca sa zida/ Devet zelenih boca sa zida/Ako se jedna boca slučajno pokida/Bit će osam zelenih boca sa zida."

Glas je zamro kad se Mbotu odmaknuo s tog mjesta na pregradnom zidu. Je li liječnik započeo svoju pjesmu s cjelokupnim brojem posade Odilel Već je prešao broj ljudi koji je ostao i krenuo prema dolje; s devet na osam pa na sedam - hoće li stići do kraja? Kad više ne bude boca na zidu, što onda?

Mikrofončić na kraju Mbotove žice pronašao je novo mjesto i on se zaustavi kako bi poslušao prigušene zvukove s broda. Uobičajeni prigušeni žamor, a onda dva glasa jasna i glasna: Čarter i Sheila Laudert.

"Stan! Stan - nemoj!"

"Palim se na tebe, Sheila. To znaš."

"I ti se meni sviđaš, ali -"

"Je'l zbog Brada? Quimper je bio dobar čovjek i bio mi je drag, ali sada ga više nema. Zar ćeš tugovati cijeli život?"

"Ne. Bilo bi to glupo. Ali, no, sad baš nije vrijeme."

"Jesam li išta zahtijevao? Samo želim osjećati kako pripadamo jedno drugom. I, Sheila, možda nemamo više mnogo vremena. Znaš na što mislim? Ne bih volio nestati, a da ne dobijem ono što mi ti možeš dati." Začulo se šuškanje. "Doista tako misliš, Stane? Zbilja ti se sviđam?" "Volim te." Čarter je progovorio neobično intenzivnim glasom. "Sheila, ja te volim!"

Mboto je izvukao žicu, ne želeći čuti više i pomaknuo se na drugo mjesto. Nije se premjestio sve dok se vrata kabine nisu otvorila i Vari je stao pogledavši dolje u njega koji je čučao.

"Baš sam se pitao", rekao je. "I mislio sam da ćeš to biti ti." "Zašto?"

"Novinarsko njuškalo. Netko tko je toliko zapeo za priču, da bi kasnije tako brzo od nje odustao. Dobra predstava, ali nije imala pretjeranog smisla."

"A i sumnjali ste da će Nasir Kalif podmetnuti agenta na Odile." Mboto se uspravio, smotao žicu u malenu loptu i zagurao slušalicu u džep. "Pa jesam li imao izbora? Da sam odustao nakon prvog prikazivanja snimke, što bi mi učinili?"

"Pobrinuo bi se da ne progovoriš."

"Mogu pogoditi i kako." Mboto prijede prstom preko grla. "Ionako više nema veze. Ja sam se trebao pobrinuti da ne poletite i pobjegnete.

Kada smo bili pogođeni, moj zadatak više nije imao smisla. Pa sam šutio i pravio se da sam povjesničar držeći oči i uši otvorenima. I usput budi rečeno, ako ste sumnjali na bojnicu Borken, slijedili ste put koji je Kalif zamislio. On je lukav čovjek."

"To je sve prošlost", reče Vari. "Ali ako nisi novinar, što si onda?" "Psiholog. Otkrivam što pokreće ljude. Još jedan od razloga zašto sam ovdje - vi ste složen čovjek, kapetane, s kakvim Kalif nema previše iskustva. Trebao vas je, ali vam nije sasvim vjerovao. Stoga -"

"Možemo i na to zaboraviti. Što je sa trenutnim položajem na brodu?" "Mislite na posadu, i mislite na stanje, a ne položaj. Ljudi nisu metal, plastika i žice; ili strojevi koje udarite nogom kako bi proradili. Želite li pojedinačnu i općenitu procjenu?"

"Općenitu."

Sjedite na bačvi baruta. Prije ili kasnije će im sinuti da imaju kartu u jednom pravcu, prema paklu. Kad to shvate, okrivit će vas. Što sigurno nije fer i svakako nije niti logično, ali točno tako će biti. Već sam u nekoliko navrata uhvatio naznake pobune. Zasad su to okvirna razmišljanja, ali to će se pogoršati." Zastao je. "Asnerova smrt nije pomogla."

"Reitsch gaje zamijenio."

"Otto je dobar čovjek, ali -"

"Hipon je popravljen. Spremni smo za polazak čim dogotovimo još nekoliko sitnica."

"Sitnica?"

"Jesi li zaboravio na Lewannul Kako smo mi bili napadnuti? Što god to bilo, još uvijek je ondje vani. Ne želim riskirati ponovni susret prije nego što budemo spremni."

"U međuvremenu ćemo sjediti i čekati da budemo ubijeni kao Yegorovich i Ovidio " Mboto odmahne glavom "Što mislite koliko dugo će posada riskirati, sada kad je hipon popravljen? Odabrali ste dobru posadu, kapetane, hrabru i inteligentnu. Borit će se za vas, ono stoje ostalo od nje, ali neće stajati i čekati da budu pogubljeni."

"Hoće ako budu morali."

"Možda." Mboto je bio sumnjičav. "Znate li stoje uzrok?"

"Da", odvrati Vari. "Znam."

"A smrti?"

"Svemu - mislim."

Vari je razložio svoju teoriju u kontrolnoj sobi, okrenuvši se prema zaslonima na kojima se vidio nepoznati svemir, domaćin tajanstvenim oblicima.

Stacev odmahne glavom mršteći se. "Neobično", rekao je. "Na nešto me podsjećaju, ali ne mogu se sjetiti na što."

"Kaleidoskop?" ponudi Erica. "Obojeni komadići koji se slažu tako da se dobiju novi uzorci?"

Machen se oglasio. "Nije važno kako to vani izgleda - na koji ćemo vraški način odavde pobjeći?"

"Istim kojim smo i ušli." Vari je sjedio za stolom s kartama, a pred njim su bili rasprostrti čisti listovi papira. Uzeo je marker i nacrtao točku posred jednog lista. "Ovo je čovjek." Objasnio je. "Mi. Brod ako baš želite." Oko toga je nacrtao spiralu koja se protezala sve do ruba papira. "Recimo daje to udaljenost - koju moramo preći odavde do, recimo, ovdje." Načinio je dvije oznake na suprotnim stranama spirale. "Pratite li me?"

"Ravnina", reče Erica. "Crtaš nam dvodimenzionalni svijet."

"Ne", ispravio ju je Owen. "Trodimenzionalni svijet u dvodimenzionalnim uvjetima."

"Ova točka - čovjek - može samo na jedan način prevaliti tu udaljenost", rekao je Vari. "Mora se kretati po spirali." Ilustrirao je svoju misao markerom. "Ne može je preskočiti jer je limitiran svojom dimenzionalnom stvarnošću. U ovom slučaju dvjema stvarnostima. U našem slučaju trima. Onda se pojavio Kreutzal koji je ponudio alternativu." Marker je krenuo prema gore, preko pa ponovno prema dolje povezujući točku s vanjskom petljom spirale. "Prećac kroz dodanu dimenziju. Do točke, to je treća. Do nas četvrta."

"I to je hipon?", namrštio se Machen. "Je li Kreutzal to ikada potvrdio?"

"Ne tako rječito." Vari se zagledao u svoj crtež. "Međutim, nije imao naše dokaze. Možda ih je sam otkrio prekasno. Koliko je brodova nestalo prije nego što je otkrivena Lewanna".

"Neoštećen trup", reče Stacev. "I sve ostalo. Stoje dovraga sa svim tim?"

Vari nacрта jedan krug na čistom listu papira. "Trup broda", reče.

"Sfera. Ako je unutra dvodimenzionalac, onda on ne može izaći bez da prekine granicu. Da se radi o sferi to ne bismo mogli niti mi. Ali ono što smo mi naspram nekog iz dvije dimenzije, tako je to nešto u odnosu na nas. Nešto što može posegnuti unutra i učiniti sve ono što smo vidjeli." "Razmaze nas po trupu broda", reče Stacev. "Zagrabi unutra, uhvati nas za utrobu, povuče i iskrene nas naopako. Ili možda uopće ne mora vući. Za Boga miloga, čovječe! Znaš li što govoriš?"

Vari je promatrao njihova lica kako su reagirala na njegovo otkriće da su nasukani u nepoznatom području nastanjenom stvorenjima - ili stvarima -koje ih u bilo kojem trenu mogu pretvoriti u jezovite nakaze. Nema obrane od takvih čudovišta. Odijela, zidovi, trup - sve je bilo beskorisno, kao i oružje. Kako da pucaju u nešto što uopće ne vide? "Može ih se vidjeti", reče Vari kad je Mbotu to spomenuo. "Ja sam vidio jednog - ili bolje rečeno, jedan njegov dio. Pojavljuje se kao bljesak, odsjaj. I Rachel ga je vidjela. Prošlo je mimo mene u hodniku netom prije nego je napadnut Yegorovich. Da sam bio spreman, mogao sam ga upucati."

"Možda je bolje što nisi." Stacev pogleda u zakrivljeni metal iznad svoje glave i u zaslone na kojima su se vidjeli oblici izvana. "Čudno", rekao je. "Sve je tako prokleta čudno."

"To je takvo mjesto", Vari je bio grubo praktičan. "Samo mjesto."

"S kojeg želimo klisnuti." Machen je bio otvoren. "Hipon je popravljen, idemo!"

"Za Boga miloga, Kurte!", rekla je Erica. "Ne namjeravaš valjda nastaviti dalje!"

Prema njegovom licu i očima, shvatila je da namjerava. Zajedno s ostalima poslušala je njegove razloge: prešli su granicu, i sada su sigurni koliko je to moguće, a i hipon je popravljen pa mogu pobjeći na sigurno ako stvari krenu na gore. Lijepo, uredno i razumno objašnjenje - zastoje uvjerena da laže?

"Ne!" Machen se raspalio. "Ne, prokletstvo! Ne! Dosta nam je! Izgubili smo dovoljno! Mi -"

"Dvojica!"

"Jesi poludio?" Machen je ljutito upitao Varla. "Ne znaš brojati? Imali smo trideset ljudi kad smo krenuli, a -"

"Izgubili smo dvoje ljudi otkako smo došli u ovaj nepoznati svemir!" Vari Je udario šakom o stol,privlačeći pozornost."Ostali se ne računaju,nemaju veze sa sadašnjom situacijom. Dvojica - za Boga miloga, jeste li djeca? Znali ste da će biti opasno!"

"Troje." Machen je bio uporan. "Zaboravljaš Asnera. To je dvadeset postotna smrtnost."

"Asner je umro od posljedica nezgode."

"Onda Rachel."

"Ona je još uvijek živa. Vanzemaljac je nije niti dotaknuo. Zašto govorimo o postocima? Došli smo obaviti zadatak. Činilo vam se kao dobra zamisao kad smo kretali. A sada želite odustati. Kako će vas zvati kad se vratimo kući? Herojima?"

"Kučkin sine! Nisam kukavica!"

"Onda to dokaži! I pripazi na jezik kad mi se obraćaš!" Vari se nije niti pomaknuo, ali je zato Machen načinio korak unatrag osjećajući potrebu da se zaštiti. "Ne naređujem vam da počinite samoubojstvo, niti ga namjeravam sam počiniti", reče Vari. "A sad upotrijebite moždane vijuge. Napadnuti smo u hiper-svemiru. Zašto?"

"Putovanje je bilo dugo", odvrati Erica. "I upotrijebili smo PPEP kako bi simulirali masu koja je bila revna u vođenju ljubavi."

"To smo odašiljali", rekao je Stacev. "Odašiljali smo?"

"Radio", rekao je Vari. "Ili nešto toliko slično da gotovo nema razlike. Željeli smo biti primijećeni, pa smo oglasili svoju prisutnost."

"I?"

"Što čovjeka natjera da udari muhu? Čuje se zujanje, točno? Onda zamahne i opali je." Vari udari po stolu. "Kraj za muhu. Jadna, ali što ju je uistinu ubilo?"

"Zujanje", odgovorila je Erica shvaćajući. "Želiš reći da smo bili napadnuti zbog buke koju smo proizveli. Zbog odašiljanja. Ali što je s Yegorovichem i Ovidiom? Tada nismo imali radio - tranzistori su bili uništeni za vrijeme napada." "Promijenjeni su. Čarter i Ovidio su se koristili radijem unutar odijela dok su radili vani. Čarter je ostavio Ovidija samog, a on je volio pjevati sam sebi."

"A Yegorovich?"

"Obojica su poginula u istom incidentu. To je bio bljesak koji sam ja ugledao. Jedan napad, a ne tri. Jedan događaj koji je izazvao radio. Pretpostavljam da su naši mentalni signali preslabi da bi ih se primijetilo ili imaju prekratki prirodni doseg. Ako ne koristimo radio ili išta slično trebali bi biti na sigurnom "

"Zvuči logično", rekao je Owen. "Bože, zbilja ima logike." Pogledao je Machena. "Još uvijek želiš ići kući, Pierse?"

"Ne znam što on želi, ali znam što želim ja." Stacev je s nelagodom pogledao u nepoznati svemir na zaslonima. "Samo se želim što prije maknuti odavde. Ne sviđa mi se to što je vani i ne sviđa mi se ono za što je sposobno. Kad -" Prekinuo je iznenađeno. "Koji je to vrag?" Odjednom se pojavila masa duhova, užurbanih, pomahnitalih, zaposlenih vođenjem ljubavi. Popunjavajući svaki kutak i pukotinu

broda, krenuli su izvan trupa ispunjavajući svemir svojom glasnom prisutnošću.

"Kurt!" Ericin povik je gotovo bio vrisak. "Kurt! Kurte, pogledaj!"

Na zaslonima se nešto pomaknulo.

Dvadeset i drugo poglavlje

Spužvasto želatinasta ljuskava tvar kao daje izronila iz noćne more; posegnula je prema njima lelujavim pipcima okružujući smežurani otvor koji su mogla biti usta. Vari se bacio na kontrolnu tablu udarajući rukom po interkomu zagrmjevši zapovijedi.

"Lydon! Ugasi taj stroj! Ubij PPEP! Sad!"

Okrenuo se kad nije dobio odgovor od Lvdona i graknuo na doktora.

"Idi i pobrini se da to bude obavljeno. Saznaj što je budala mislila. Owen, na topove! Reitsch!" Dreknuo je u interkom.

"Kapetane?"

"Pripremi se za paljenje raketnog pogona. Bude li nevolje, trebat će nam trenutačno. To je najvažnije." Vari udari rukom po tipki. "Uzbuna! Na borbene položaje!"

Trubljenje alarma odjekivalo je brodom dok je provjeravao zaslone.

Tvar se približavala i činila se nevjerojatno golemom, kreatura koja je pripadala nekakvom bolesnom umu; pojavila se na mjestu piramide koja je lebdjela okupana ružičastim tonovima.

"Piers?"

Machen je podnio izvješće bez imalo traga prijašnjeg bijesa. "Ničeg drugog nema u blizini. Nadzirani objekti lebde na istim položajima. Jedinu prijetnju predstavlja ta stvar koja se, čini se, pojavila niotkuda." "Na tom mjestu je nešto bilo. Piramida."

"Koje više nema nigdje." Navigator je odmahivao glavom. "Ne razumijem. Ako se i promijenila, zašto se odjednom pokrenula, i zašto prema nama?"

Pitanje je moglo pričekati. Vari je nešto progundao sebi u bradu kad su nestali duhovi čija je prisutnost nestala isto toliko brzo kao što se i pojavila.

"Čulo nas je", rekao je Machen. "Štogod to bilo vani sigurno nas je čulo. Lydon je sigurno poludio kad je napravio tako nešto."

Lydon nije mogao znati, ali to nije bila isprika - djelovao je na svoju ruku, a kasnije, ako požive, i ako brod ostane netaknut, Vari će saznati razlog.

"Spremni za paljbu, kapetane."

Vari je napravio provjeru ostatka broda i zaključio da su spremni koliko to uopće mogu biti. Ipak, preostala je nedoumica: pokrenuti se i riskirati što će to izazvati ili ostati na miru nadajući se daje udar buke duhova ostao neprimijećen.

"Hipon", rekao je Machen. "Trebali bismo početi stvarati polje."

"Pozor! Poslušajte!" Vari nije skidao oči s druge strane broda dok se obraćao posadi. "Pripremite se za napad. Petnaest sekundi. Sad!" Pričekao je pa nastavio odbrojavanje. "Dva! Jedan! Pali!"

Dok je Vari upravljao kontrolama, div je na stražnjoj strani broda oživio razjapivši usta kako bi ispljunuo vatru. Plamen je suknuo divljim sjajem u vakuum; sićušne čestice tvari su se ugrijale do usijanja žestinom atomske energije koja je pokrenula Odile nevjerojatnom snagom.

Kad je brod jurnuo prema naprijed, znatiželjni pipak je dotaknuo krmu, oštro zakrenuvši letjelicu u jednu stranu da bi ipak krenula dalje okupavši pipak u ognju ispušnog otvora, nakon kremiranja ostala je samo isparavajuća izmaglica.

"Pali!" Vari je povikao kad su se ostali pipci počeli približavati. "Svi topovi, paljba!"

Cilj je bio jasan; stvorenje je zadrhtalo pod udarcima laserske vatre i projektila. Vrućina koja je pržila pretvorila je njegov golemi dio u paru, a detonacije su otkidale komade tako velike da bi u njih stala Odile.

Za čudovište ti napadi nisu bili opasniji od uboda igle, ali su ipak boljeli. Činilo se kao daje stvorenje ustuknulo, a onda je bezglavom hrabrošću krenulo ponovno u napad.

Vari je stavio raketni pogon na maksimum. Grmljavina je podrhtavala iz venturijevih cijevi, a nevidljiva sila skupljala se na njegovim prsima gurajući ga snažno prema naslonu sjedalice. Tama je obrubila njegovo vidno polje pa se borio da ostane pri svijesti dok mu je krv napuštala mozak. Zatim je ugasio pogon i ponovno progledao.

"Uspjeli smo!" Machen je gotovo povikao od olakšanja. "Pobjegli smo mu! Ostavili smo ga za sobom!"

Daleko iza, bezoblična masa se promijenila, smanjujući se pred njihovim očima postajući još jedan objekt kao i ostali. Neočekivano su ugledali sjajni odbljesak.

"Owen! Povuci unutra vanjske topnike. Svi stanite. Gasim sve električne Aktivnosti."

"Kapetane!" Owen je prosvjedovao. "Zračne komore -"

"Dat ću ti vremena. Kreni!"

Svjetla su zamrla kad je Vari stisnuo prekidače, njihov sjaj su zamijenila sablasna plava svjetla pomoćne rasvjete. Šištanje zraka, koje se primijeti tek kad nestane, utišalo se kad su se ventilatori prestali okretati. Lampice na kontrolnoj ploči sustava za održavanje života promijenile su boju iz zelene u žutu, zatim u crvenu da bi se na kraju ugasio.

Kad je posljednji topnik prošao kroz zračnu komoru u brod, Odile je zamrla.

Sjedeći za beskorisnim kontrolama i zureći u prazne zaslone, Vari je osjećao svu težinu metala i strojeva. Ništa nije odavalo njihovu prisutnost, osim moždanih aktivnosti njihovih mozgova; nadao se da će debljina trupa broda prigušiti to sitno emitiranje.

Nije se moglo ništa drugo osim čekati.

U strojarnici, Otto Reitsch je provjerio ugašene venturijeve cijevi, injek-tore, punjenje i zavojnice koje su iskorištavale protok energije. Strojevi su radili savršeno, ali osjetio je sitne vibracije na spoju što je moglo značiti da se jedan od magneta pomaknuo. To će provjeriti kasnije; u međuvremenu mu je i samo dodirivanje sjajne tvorevine pružalo utjehu. Gloria Arle nije mogla prestati razmišljati o Rachel. Opet je bila na stolcu pokraj ležaja, promatrajući na njemu sklupčanu figuru gotovo zavideći ženi na bijegu od problema koji su joj opterećivali um. Kako se Ivan osjećao kad se to dogodilo? Kakav je osjećaj umrijeti? Znala je da mozak ostaje aktivan i svjestan još barem tri minute nakon što srce prestane kucati - čitava vječnost za osjećaj boli. Boli i strave i - dragi Bože, što ako se isto dogodi i njoj?

U kabini, Čarter je uz sebe osjećao utješnu toplinu žene i pokušavao je ne misliti na gubitak sreće koju je pronašao. Predugo je čekao, previše očajnički se nadao da će jednom imati ženu kao što je Sheila. Prvi napad ju je učinio njegovom - hoće li mu je drugi oduzeti? Pomisao na nju, razmazanu kao što je to bio Ovidio, natjerala ga je da svojom rukom pronađe njezinu, da je drži, stisne.

"Sheila, dušo, volim te."

Uzvratila mu je stisak. "I ja volim tebe, Stane. Uvijek i zauvijek."

Sat, ili dan ili možda čak i minutu, ali ipak zauvijek. Dokle god imaju - bi li itko mogao tražiti više?

Stacev se želio napiti kako bi zaboravio urlik svojih živaca utopivši ih u topiini alkohola. Ali zlatna tekućina je izgubila učinak pa nije mogao ništa osim sjediti i razmišljati o ljudima koji su umrli i kako su se morali za to vrijeme osjećati.

Lydon je razmišljao o duhovima. Owen o oružju. Ostali su bili izgubljeni u mislima o vlastitim nadama i strahovima.

"Koliko dugo?" Machen se nakašljao kako bi pročistio grlo, svjestan da ga odaje ton glasa. "Koliko ćemo se dugo praviti mrtvima?"

Svaki odgovor bi bio nagađanje, ali Vari je pristupio problemu s podacima koje je imao. Prvi napad uslijedio je netom nakon što su aktivirali PPEP s drugačijim emitiranjem. Ovidio je poginuo nedugo nakon što je koristio radio u svemirskom odijelu. Koliko dugo? Dovoljno vremena da sve pripreme, da se Čarter vrati na brod i skinе odijelo.

Sat? Dva?

Možda je zadnji napad bio slučajnost?

"Moguće", priznao je Machen pošto mu je Vari izložio vjerojatnost. "Možda nas je ta stvar ionako namjeravala napasti. Ali, ako je tvoja teorija točna, zašto?"

Vari namrgođeno pogleda u zamračene zaslone. Lebdjeti bez pogona je loše već samo po sebi, ali lebdjeti naslijepo to je još gore. Kamo će biti odneseni?

Naslonio se, tjerajući se da se opusti dok je gradio mentalne slike.

Rijeka koja se ulijeva u more. Strujanje zraka koje nosi čestice prašine. Slijevanje pijeska u pješčanom satu. Kiša. Snijeg. Lišće nošeno vjetrom. Kuda? Što ih je čekalo kad stignu?

Kreutzal?

Ako je ovo strujanje bilo rasprostranjeno u ovom nepoznatom svemiru i Kreutzal se ovdje probio kao i oni, onda je moguće - nevjerojatno ali moguće.

Vari je posegnuo za interkomom, no onda se sjetio pa je ustao i pošao do vrata operativne sobe koja je, međutim, bila prazna.

Nekoliko trenutaka nakon što se vratio u svoju sjedalicu ušla je Erica donoseći na poslužavniku dvije šalice kave. Jednu je pružila njemu, a drugu Machenu.

"Ovo je iz kutije prve pomoći", objasnila je. Posjedovali su kemijske elemente koji su mogli zagrijati hranu i vodu. "Začinila sam je brendijem."

"Stacevjevim?"

"Nije se bunio. Usput budi rečeno, Lydon je doživio nezgodu. Malu. Radio je na svojem stroju, sve je pripremio za rad kad se okliznuo i uključio ga slučajno pri padu. Udario je glavom pa je bio previše ošamucen kad si ga zvao." Erica je otpila svoju kavu. "Koliko ćemo se dugo praviti mrtvi?"

"Nikud nam se ne žuri." Kava je bila dobra, a brendi je grijao. "Jesu li i drugi dobili ovo?"

"Neke od djevojaka su se pobrinule za to." Erica odloži šalicu i podigne papire koje je također unijela na poslužavniku. "Nešto sam provjeravala. Sjećaš li se da sam spomenula kako nema pravila prema kojem brodovi nestaju? Da nemam otkuda početi? Onda si ti otkrio povezanost koja se pokazala točnom. Vratila sam se podacima o Kreuzalu i njegovim putovanjima. Ispočetka su se činila nasumice odabrana, ali mi to nije imalo smisla. On je bio previše logičan čovjek da puca u prazno i u svim smjerovima. Sjećaš li se njegovog savjeta studentima kojima se obratio u Heidelbergu tri godine prije nego stoje nestao?"

"Razmislite prije nego djelujete", citirao je Vari. "Krivo usmjereni napor je gubitak energije."

"Uklesali su to u kamen", rekao je Machen. "Vidio sam ga."

"Znači daje ono stoje radio bilo planski. Mislim da sam shvatila." Erica je prekopala po svojim papirima. "Tražio je nešto. Bio je vrlo tajnovit u vezi toga, ali evo." Zastala je. "Mislim daje znao što će se

dogoditi kad veliki brodovi krenu u svemir. Mislim daje tražio rješenje."

Maglovita pretpostavka? Kreutzal je bio genij, a čini se da su takvi ljudi često nadareni vidovitošću. Je li on, na neki neobjašnjivi način, uspio zaviriti u budućnost i prepoznao prirodu stvari koja sada uništava brodsko prijevozništvo? Je li sanjao o unakaženim tijelima? Oplatama s razmazanom krvlju?

"U krivu si", rekao je Machen. "Kreutzal je radio na poboljšanju hipona. Svi to znaju."

"Ne. Taj posao su obavljali drugi. Kreutzal je bio više zainteresiran za istraživanje prave prirode hiper-svemira." Erica rukom pljesne po papirima. "Sve je u brojkama, ako znaš što trebaš tražiti. Kao i određene preporuke koje je dao. Njih su zanemarili jer su bile neisplative."

"Kratki skokovi", rekao je Vari. "Mali brodovi. Ali to je bilo prije više stoljeća. To smo u međuvremenu unaprijedili."

"1 upali u nevolje." Erica slegne ramenima. "Možda to sad nema veze, ali sam mislila da trebaš znati. Ako je Kreutzal nešto ostavio, moramo to pronaći."

Kalif je smatrao da vrijedi pokušati, te je poslao brod i posadu u potragu za genijem. Za Revizora, igra je bila na sigurno - on nije pošao s njima. Vari posegne za kontrolama. Ako ih je išta čekalo vani, onda je čekalo dovoljno dugo.

Erica je odahnula s olakšanjem kad zasloni nisu prikazali ništa drugo osim boja i lebdećih, neobičnih oblika.

"Ništa, Kurte. Sigurni smo."

"Sigurni?" Stacev je ušao u kontrolnu sobu. Zaustavio se zagledan u zaslon."Sad znam na čega me podsjeća."rekao je. "Krv."

Dvadeset i treće poglavlje

Fleur Brandt je nešto promrsila s negodovanjem kad joj je Garewell skinuo zavoj. Iako je pokušao biti pažljiv, rana ju je pekla i ona ju je pokušala pogledati držeći ogledalo u kojem se odražavala opekotina veličine tanjurića na njezinim leđima. Pokret je izazvao bol u njezinim polomljenim rebrima.

"Oprezno!" Bolničar je i prije čuo psovke ali ih nikada nije zavolio. "Ostani mirna dok to ne sredim."

"Nije dobro, je li?" Brandt je bila krupna žena gruba lica i istog takvog ponašanja. Karakter joj nije bio u skladu s imenom; u njemu nije bilo nikakve cvjetne mekoće. "Trebao bi me pogledati pravi doktor. Gdje je Stacev?"

"S Rachel." Garewell je podigao sprej kojim je na opekotinu pošpricao antiseptički sloj; drugi sprej je služio kao prozirna zaštita. "Ovo bi trebalo biti dovoljno."

"A rebra? Još me uvijek bole."

"Daj si vremena. Prijelomi zarastaju i uskoro će biti kao novi. Samo polako, a ako ti opekotina bude zadavala problema dođi opet."

"Ako se vratim, želim vidjeti doktora. Kako je ona, uopće?"

"Rachel? Nema promjene."

"Trebali bismo je odvesti u poštenu bolnicu. I mene, i Gloriju - njezinoj je ruci potrebno više nego što joj to ti možeš pružiti. Spomeni to kapetanu kad ga vidiš, ha?"

"Zašto mu ti ne bi rekla?"

"Imam posla. Samo mu reci da smo putovali dovoljno dugo i da je vrijeme da se vratimo kući." Žena je zastenjala dok joj je Garewell namještao košulju. "Ti napravi to, a ja ću porazgovarati sa svojom prijateljicom. Ona vodi jednu veliku bolnicu u Bremenu. Mjesto kao

stvoren da u njemu diplomiraš. Želiš postati liječnik, zar ne?" Nasmiješila se kad je bolničar kimnuo potvrdno. "Onda samo napravi kako sam tražila i ja ću to srediti. Školarina -

Mboto je prijavio pokušaj podmićivanja kad su on i Vari ostali sami u kontrolnoj sobi.

"Ponovno počinje, kapetane. Postaju napeti, nemirni i zabrinuti kao ranije. Napad je razbio monotoniju; zajedničke potrebe i opasnost to potiču, ali prvobitna situacija se nije promijenila. Sada je samo otežana ovim lebdjenjem." Pokazao je prema zaslonima. "Ovo ih živcira. Prolaze kroz nešto strano i idu prema nepoznatom."

"Koliko je loše?", upitao je Vari.

"Za sad su samo uznemireni, ali još jedna smrt kao što su to bile Ovi-dijeva ili Yegorovicheva mogle bi ih potaknuti da izravno zatraže da odustanete od misije."

"Pobuna?"

"Ne bi na to gledali na taj način, ali da, pobuna."

Vari se prisjetio da smrt ne moraju uzrokovati samo vanzemaljci.

"Zadnji put si to dobro riješio", rekao je Mboto. "Izazvao si Machenov bijes i iskoristio njegovu vlastitu narav protiv njega samog. I imao si sreće. A ovaj puta? Pa, sreća ne traje zauvijek."

Kao ni strpljenje i namirnice i iskonska hrabrost potrebna da se preživi neprestani strah od smrti. Zalihe se mogu rastegnuti i hrabrost se može pronaći kad nema drugog izbora; strpljenje je pak druga stvar. Čak je i Varlovo bilo na kraju.

Zagledao se u zaslone i prisjetio se onoga što mu je rekao Stacev - krv. Nepoznati svemir podsjetio je liječnika na krv.

A Mbota?

"Ne znam", rekao je kad ga je Vari zapitao. "Isto tako bi mogla biti juha."

"Ozbiljan sam!"

"I ja. Kreni razmišljati o tome kao o krvi i nakon toga ćeš si već moći zamisliti kako smo zapeli u želucu nekog čudovišta. To je slučajnost. Krv je tekućina ispunjena česticama, krvnim zrnima, trombocitima, antitijelima i raznoraznim staničnim smećem. Rijeka je poput krvi. Biljni sok je oblik krvi. Sukrvica. Neki kažu da je to ulje u motoru. Uz dovoljno mašte, možeš vidjeti bilo što."

U svemiru beskonačnih vjerojatnosti, sve je moguće. Vari je o tome razmišljao sjedeći sam i promatrajući zaslone. Piramida je promijenila oblik -je li to obrambeni mehanizam kojim se obračunavaju s uljezima? Jesu li doplutali preblizu i aktivirali reakciju?

Koliko dugo je Kreutzal preživio? Ako je ušao u ovaj nepoznati svemir, bio je bespomoćan; u krhkom, nenaoružanom brodu predstavljao je laki plijen. Je li njegov brod mogao plutati tri stotine godina?

"Machen!" Vari je udario rukom po interkomu. "Dolazi ovamo! I ti,

Erica!"

Kad su stigli, bio je zaposlen mjerenjima i provjerom položaja.

"Izračunaj kurs", rekao je navigatoru. "Kurs koji će nas povesti duž linije strujanja. Drži se podalje od svih prepreka. Ne želim doći blizu ovim oblicima."

"Pogon?"

"Da."

"Hipon? Ako je -"

"Raketa." Vari se okrenuo prema ženi dok se ovaj drugi primio posla. "Provjeri te svoje izračune i pokušaj pronaći stoje Kreutzal mislio na što će naletjeti. Je li ponavljao putovanje na neko određeno mjesto? Je li preferirao neku određenu duljinu skoka? Je li poduzeo neke neobične mjere opreza? Koristio neku posebnu opremu?"

"Nečeg si se sjetio?"

"Pitam se je li pronašao ovo mjesto prije nego stoje nestao. Ako je tako, možda je ostavio nešto za sobom što bi nam moglo pomoći."

"Potražit ću." Erica nije zvučala previše optimistično. "Daje pronašao nešto vrijedno, mi bismo to već znali. Moja je pretpostavka, ako nešto i postoji, onda je to još uvijek na njegovom brodu."

Vari je namjeravao pronaći taj brod. Za vrijeme dok je Machen radio na svojem izračunu, Vari je ponovno razradio svoj plan. Preletjeti duž linije strujanja možda neće biti tako lako kao što se činilo. Hoće li sama njihova brzina potaknuti lebdeće oblike da reagiraju? Hoće li njihova brzina biti dovoljna za spas? I hoće li im njihovo ubrzanje biti dovoljno da ih skrene s puta kojim je pošao Kreutzal?

Odmjeravao je mogućnosti, uspoređujući rizik s onim što će možda postići - trebaju li pobjeći sada dok još imaju šansu ili učiniti još jedan, posljednji napor da obave zadatak?

Ruka mu je dohvatila interkom.

"Pažnja, molim! Poslušajte! Probit ćemo se niz strujanje. Svi na položaje. Vanjski topnici nek' se pripreme za akciju. Imate deset minuta. Sad!"

"Ne", odvratio je Vari na Lvdonov upit. "Neće nam biti potreban PPEP da se pokrenemo."

"Možda se nada da će dozvati Kreutzala iz mrtvih", Machen je Varlu pružio kurs koji je preračunao. "Radim na slijepo s obzirom na učinkovitost raketa u ovim uvjetima. Prati ova odredišta i trebali

bismo ostati u relativnoj konstanti sa strujanjem. Ako je ono konstanta. Ako se odredišta ne pomaknu. Ako -" Prekinuo je sliježući ramenima. "Ono što zapravo želim reći je da ćeš upravljati brodom prema nahođenju i uz pomoć Božje volje."

"Radije bi da to ne učinim?"

"Dovraga, ne! Ako već stradamo, nek' bude sa stilom!"

Takva euforija može brzo nestati i njezino mjesto zauzeti mračna depresija, ali za sada je ona prevladala. Vari je provjerio instrumente promatrajući kako posljednje sekunde otkucavaju na kronometru, a onda je stavio ruke na komandnu ploču.

Odile je oživjela.

Brod dizajniran za svemir, za manevriranje, oboružan vatrom, pokrenuvši se podrhtavao je od pulsirajućih vibracija. Vari je promatrao oblike kako se približavaju, pa nestaju, a drugi zauzimaju njihova mjesta. Postupno je pojačao potisak, ciljajući markere koje mu je označio Machen, mršteći se zbog pojave sitnih pomaka.

"Lijevo!" upozorio je Machen. "Pazi lijevo!"

Spirala se zavrtjela i pretvorila u pobjesnjelu masu isturenih šiljaka čim su jednu prijetnju ostavili za sobom, pojavila bi se druga. Neobična kombinacija čunjeva, štapova i zaobljenih izbočina proširila se tvoreći sjajnu mrežu.

Vari je udario po tipki upozorenja i povećao potisak. Mreža je postajala sve veća, bliža, gotovo ih je udarila i zadržala, a onda se Odile probila kroz nju ostavljajući za sobom zakrivljene rubove i narušenu simetriju.

"Bože!" Machen je izdahnuo s olakšanjem. "To je bilo blizu!"

Preblizu. Je li se ta tvar pomaknula kako bi presrela brod? Ako je tako, kako? Pred njima je bio prazan svemir, a onda se odjednom,

bez upozorenja, stvorio taj oblik.

Vari je podesio kontrole kad se još jedan pojavio pred njima; okrugla lopta sa zagonetnim grbama koja do maloprije nije bila tamo. Odile je zadrhtala od potisnih raketa ostavljajući za sobom loptu, mimoilazeći je sjedne strane. Tvorevina je bila velika kao planetoid, umrljana raznim bojama, s odsjajem nečega što je bilo daleko ispred.

"Lydon!" Vari drekne u interkom. "Možeš li promijeniti polaritet svojem stroju?"

"Promijeniti - ne razumijem."

"Preokrenuti njezin učinak. Tako da odašilje signale koji simuliraju smrt, a ne život." Kako budala nije shvaćala? "Negativni efekt, umjesto pozitivnog. Možeš li to napraviti?"

"Ne znam."

"Pokušaj! Uхвати se posla i pokušaj!" Vari je prekinuo vezu.

"Misliš li da će upaliti?" zapitao je Machen.

"Možda. Postoji šansa."

"Promijeniti polaritet", promrmljao je navigator. "Ako jedno privlači, suprotno bi trebalo odbijati. Nadajmo se da je tako. Razmišljaš o tome što nas je bacilo u ovaj svemir?"

Vari potvrdno kimne.

"Jesmo li zato toliko dugo lebdjeli?"

"Došli smo pronaći Kreutzala."

"Naravno, ali ta stvar možda čeka na nas, a ti želiš povećati naše šanse za preživljavanjem. Neka plutamo, pronađimo razlog zašto to

radi, ali dajmo joj vremena da zaboravi na nas. Lukav si. Prokleta lukav - nadam se da imaš isto toliko sreće."

Tome se i Vari nadao. U svijetu ove dimenzije, bila mu je potrebna sva sreća koju je mogao dobiti.

Pred njima su sićušni odbljesci postajali sve sjajnije, a oblici su se približavali sa svih strana. Protezali su se u svim pravcima, podsjećajući na neobično oblikovane asteroide; kikiriki, krafne, iskrivljeni kristali, napuhnuta zrna riže, rupičaste spužve, svi u divovskim mjerilima, iako su se činili nešto manjima nego prije.

Zar je brzina povećala obujam Odile? To bi moglo objasniti prividno smanjivanje oblika.

Vari je dodao snage u lijeve motore i ugledao kako se svjetlucaje iskrivljenog kristala, koji se pojavio pred njima, izvija i izmiče u jednu stranu. Pokret je bio iluzija; brod se pomaknuo, a ne oblik. Pojavio se još jedan, procvjetavši pred njegovim očima u previjajuće, bodljikavo čudovište, da bi ga opet izbjegao uz pomoć upravljačkih raketa koje su paralelno svemir vatrenim mlazovima.

"Prebrzo!" Machen je sjedio napet u svojoj sjedalici. "Idemo prokleta prebrzo!"

Kad je Vari prije nebrojeno godina osvojio Lacertov trofej, e tada je išao prebrzo. Međutim, Odile nije elegantni trkači brod, a jedine opasnosti su bile vjetrom odneseni baloni. Odnio je pobjedu u utrci koristeći se mikro-sekundnim skokovima hipona, postigavši fantastičnu brzinu koja ga je vinula prema vrhu. U ovom nepoznatom svemiru imao je na raspolaganju relativno trome raketne motore protiv opasnosti koja im je prijetila od onih oblika.

I, kao što je Machen rekao, išao je prebrzo.

"Pripremi se za kretanje u rikverc!", povikao je upozorenje. "Na tri!

Sad!"

Odile se okrenula, venturijeve cijevi ispljunule su vatru u smjeru kretanja, naglo smanjujući njihovu brzinu. Bili su kažnjeni dobrim drmusanjem, a onda je Vari smanjio pogon i okrenuo brod zureći ponovno u zaslone kako bi vidio što leži pred njima.

"Koji je ono vrug?", zavapio je Machen.

Pred njima je sjajio oblak blistavih čestica. Prošarani svjetlucajem i nemirnim pokretima, predmeti su poletjeli naprijed pa stali, pa opet pojurili kao roj komaraca sjajnih boja. A među njima - Vari je trepnuo i u tom trenu je vidio što je njegovo oko maloprije registriralo.

"Brodovi!" Machenov glas se podignuo od nevjerice. "To su brodovi!"

Dvadeset i četvrto poglavlje

Letjelice su bile stare, pune ožiljaka i okaljane vremenom. Kad se Odile primaknuo, brodovi su postali veći i detalji na njima jasniji nakon što je Vari uključio opciju povećavanja na zaslonima. Bismark. Afroditu.

Warnemunde. Zabilježio je imena dok je pomno proučavao ostale pojedinosti, kodirane oznake i dizajn.

"Stari su", rekao je Machen. "Taj tip broda je zastario prije nego što sam se ja rodio. Koji vrug tu rade?"

Plaćaju cijenu zbog neznanja ili zbog napada, pomislio je Vari. Brodovi su bačeni u nepoznatu dimenziju i uhvaćeni u strujanju, nošeni prema nekakvom posljednjem počivalištu kao brodovi minulih dana koji bi završili u Sargaškom moru pošto bi se izgubili na golemom oceanu. Kad bi se Odile i njezina posada uspjeli probiti naprijed i dočepati prvih zarobljenih brodova, možda bi među njima mogli pronaći Kreuzalov. Dok je posezao za kontrolama, boje su sinule sa zaslona. Objekti su se naglo približili, ali sada više nisu bili poput komaraca nego veliki kao Odile, nadutih jajolikih oblika, s krilima, šiljcima i zaobljenih bizarnih obrisa.

Jedan je zatreperio i nestao, a onda se pojavio točno ispred njih. Pred njima i vrlo blizu!

Odile je zaokrenuta čim je Vari dotaknuo kontrole, a vatreni jezici su potekli iz manevarskih raketnih motora dotičući vanzemaljski oblik svojim užarenim prstima. Krilo se objesilo, zaobljeno ispupčenje pretvorilo se u provalu pare da bi nakon toga stvorenje ustuknulo i nastavilo lebdjeti okupano treperavom zelenom bojom.

Iz njega je prema Odilei sunula munja boje lavande.

Vari je osjetio udar i očitao oštećenja na instrumentima. Također je začuo vrisak koji se oteo iz ljudskog grla. Udario je rukom po tipki za uključivanje alarma.

"Borbeni položaji! Otvarajte vatru iz svih oružja! Ispali torpeda! Oslobodite -" Prekinuo je, zureći, ne usuđujući se pomaknuti.

Pokraj njega se nešto pojavilo, lebdeći poput kakve sjajne srebrne lopte. „Dok ju je promatrao, ona se pomaknula, ptplutala je prema natrag izdužujući se u cilindrični oblik, zatim se spljoštila u tanki disk, raširila u kuglu i na kraju suzila u blistavo vreteno. To je bilo ono stoje ugledao u hodniku; ono stoje Rachel ugledala prije nego je dotaknulo Ivana Yegorovicha ostavljajući ga na životu, ali seciranog nasred poda; ono stoje razmazalo Ovidija po trupu broda kao da je bio načinjen od maslaca.

"Ne miči se!" Vari je izdao oštru zapovijed kad je Machen, ugledavši uljeza, počeo ustajati. "Ne privlači ga!"

"Moj Bože, kapetane! Ako -"

"Ne miči se!"

Pravi se da si oposum, pravi se mrtav, nadaj se da će otići. Ukoči se i možda te neće vidjeti, a ti ćeš poživjeti sa smješkom i sljedeći dan; živi kako bi se mogao smijati, voljeti i šetati slobodno umjesto da

sjediš mokar od straha, utrobe zgrčene od spoznaje za stoje ta stvar sposobna i umirati tisuću puta u očekivanju smrti.

Dok je ritam udaraca topova potresao Odile, Vari je bio zagledan u zaslone i skupine svjetlucavih jajolikih oblika koji su jurili naprijed poput krijesnica ili roja osa. Zajedno? Jesu li oni i ona sjajna stvar dio jedne čudovišne cjeline? Ili su bili vrsta predatora nalik ušima koje su se hranile svojim domaćinom?

"Ne!" Machen je osjetio kako mu tijelo oblijeva znoj kad se svjetlucavo vreteno promijenilo i krenulo prema njemu. "Dragi Bože, ne!"

Ustao je kako bi se bacio u jednu stranu, a potom je kriknuo. Meso je otpalo s njegovih ruku, strana, duž bedara otvarajući se kako bi razotkrilo rebra grudnog koša, pluća, bijeli odsjaj kosti i žutu boju sala. Čitavo mu se tijelo rascvjetallo, kao da se razmata.

Čovjek se pretvorio u vrišteći, grimizni cvijet.

Vari je zarežao, jedna ruka mu je poletjela prema kontrolama dok se druga hvatala lasera zakačenog za sjedalicu ispod širokog naslona za ruku. Kad su venturijeve cijevi oživjele, podigao je oružje i opalio, uputivši bljeskove užarene i milosrdne vrućine prema izopačenom mesu navigatora.

"Lydon!" Stroj! Upali svoj stroj!"

Nastavio je ispaljivati dok je urlao, ciljajući u sjajno vreteno, gledajući kako na oplati iza njega nastaju crne mrlje. Povukao je okidač dajući si oduška s posljednjim nabojem neprekidne energetske zrake koja je udarala i šibala pa opet udarala po vretenu, a onda i po mjestu gdje se ono maloprije nalazilo.

„Lydon!"

"Radim na tome! Obrnuti polaritet?" "Da. Reitsch? Pokreni energetska polje! Idemo u hiper-svemir!"

Iskoristit će čaroliju hipona kako bi pobjegli užasnoj smrti koja im je prijetila od nepoznatog.

Prijetnja užarenih jajolikih oblika se približila, previše - Vari je dodao snage u motore manevrirajući brodom i iskorištavajući ispušni udar kao oružje za potiskivanje neprijatelja, te kako bi iskrčio put. Zanemario je krv koja je potekla iz njegova nosa uslijed žestokog ubrzanja koje gaje zalijepilo za naslon sjedalice.

Na ploči s instrumentima zatreperila su kontrolna svjetla, a onda su se ustalila kad je zvižduk hipona nadglasao sve ostalo. Zvižduk je odavao krivo centrirane zavojnice i neučinkovit pogon.

"Reitsch!"

"Podešavam - radim što mogu. Možda ako -"

"Ne smanjij snagu!" Vari se prisjetio Asnerovog upozorenja. "Samo nastavi! Kaskadno poredaj polja - ako ne uspiješ svi smo mrtvi!"

Još će mrtvih tijela dodati postojećima; Machena i tko god je ono bio kriknuo. Erica? Dragi Bože, samo da nije ona!

"Pucaj! Nastavite pucati! Ispalite torpeda!"

Ciljali su naslijepo, no pucanje ih je uposlilo i držalo je podalje onu stvar. Hipon je zviždao, Odile je zadrhtala, a urlik venturijevih cijevi pretvorio se u naricaljku. Borba im je kupovala vrijeme - vrijeme da pogon izgradi polje, da energija poteče iz akumulatora, gomila koncentrirane energije pokrene kaskadna polja i njihovu jedinu nadu za bijeg u sigurnost. Brod je poskočio, topovi su zapucali i zrak je postao zagušljiv od smrada vatre i krvi.

Odjednom je nastala tišina.

Vari je buljio u zaslone ugledavši poznato sivo ništavilo hiperprostora. Ugasio je rakete; topovi su utihnuli. Bio je svjestan užasne

negacije koja kao daje iscijedila sav život iz njegova tijela - bio je uvjeren daje bio jedini čovjek koji je ostao živ u čitavom svemiru.

"Kurte!" Erica je ušla u kontrolnu sobu i pojurila prema njemu, ne gledajući grozotu na podu. "Osjećam se -"

"Mrtvo. Znam. Mrtvo, izgubljeno i usamljeno. Obrnuti polaritet." Zagrlio ju je kad mu je prišla, ali, čudno, i dalje se osjećao kao da je sam. "He-terodinski efekt. Prigušio je sva mentalna zračenja."

Lydon je pretvorio Odile u prividni lijes, otkrivši odgovor na prijetnju, „Sve ih spasivši.

Još su uvijek bili u hiper-svemiru, ali ona stvar koja ih je napala nestala je. Otjerali su je ili su učinili sami sebe toliko neprimjetnima da više nije reagirala na njihovu prisutnost.

"To možemo ponoviti", reče Vari. "Podesiti i ugraditi u sve brodove. Nismo pronašli Kreutzala, ali smo obavili ono što smo trebalo napraviti. Više neće biti Lewanna."

"Kalif će biti zadovoljan", rekla je Erica. Zatim je iznenađeno povikala. "Kurte!"

Zvuk hipona je slabio, pretvorivši se u cvilež koji se pojačao pa oslabio, a onda je odjednom nestao. Na zaslonima ispunjenim sivilom pojavio se hladni odsjaj udaljenih zvijezda.

"Reitsch?"

"Gotov je, kapetane. Čitava jedinica je uništena."

Izbili su u normalan svemir, ali bez hipona mogli su zaglaviti nekoliko svjetlosnih godina daleko od najbližeg planeta prikladnog za život. Umrijet će od gladi osuđeni samo na raketni pogon.

Trenutak kasnije Varlov strah se raspršio provjerivši zaslone i ugledavši sjaj obližnjeg sunca.

"Uspjet ćemo." Vari je osjetio ushićenje opustivši se od napetosti. "Uporabit ćemo rakete za signalizaciju. Netko će ih vidjeti i poslati brod da nas spasi. Erica, uspjeli smo!" Privinuo ju je u naručje. "Sigurni smo, curo! Sigurni!"

Uzvratila mu je zagrljaj, njezine tople usne prislonjene na njegove, a onda je najednom osjetio kako se ukočila u njegovim rukama ugledavši ono što je suzbilo njenu radost.

Na zaslonima se pojavilo nešto golemo i prijeteće, veliki jajoliki oblik koji je blještao u kolopletu boja, krila, šiljaka i bizarno zaobljenih obrisa -nešto što su već vidjeli u nepoznatoj dimenziji.

"Brod!" Vari je znao daje to sigurno brod. "Zacijelo nas je pratio!" Alarm je zagrmio kad je udario po tipki. "Borbeni položaji! Pripremite se za napad!"

Napad je uslijedio kad su zamrli njegovi odjeci, a Stan Čarter je prodorno kriknuo u svojoj kupoli kad mu je mlaz vatre boje lavande spržio meso do kosti. Uslijedio je još nečiji krik. Pa još nečiji.

"Pucaj!" Vari je dodao gasa motorima i Odile je zadrhtala, zaokrećući u suprotnom smjeru koseći sve pred sobom užarenom žestinom. "Svi topovi neka nastave pucati!"

Zelena boja koja se prelijevala zabljesnula je iz broda dok su zrake i projektili pogađali svoje ciljeve a kad ie blještavilo zamrlo za niim su ostale samo svjetlucave nijanse. Zaštitni zid, pretpostavio je Vari, spušten kako bi ispalio vatru boje lavande. "Torpeda! Owen - torpeda!" Jedan je torpedo iz svojeg kućišta lansiran prema vatri boje lavande, izgubivši se u bljesku. Drugi je promašio; Odile je osjećala udarce žestokih sila odjekujući samrtničkim krikovima.

"Owen?"

"Mrtav." Glas je bio neprepoznatljiv. "Mrtav je."

"Stacev! Reitsch? Mboto!" Vari nije čekao odgovore.

"Svi prestanite pucati! Prestanite pucati!" Okrenuo se prema Erici. "Preuzmi komande", dreknuo je. "Ugasi motore i pusti da brod zavrti inercija. Pripremi se da ispališ torpeda kad ti kažem."

"Kurte! Što -"

Nestao je prije nego što je uspjela postaviti svoje pitanje, pojurio je do zračne komore, navukao odijelo i pokrenuo slijed kad su se unutrašnja vrata zatvorila. Trenutak kasnije gledao je u razotkriveni svemir, zvijezde i vanzemaljski brod koji je prijetio svemu čime je zapovijedao. Visio je u zelenoj mreži kao da promatra svoj bespomoćni plijen, a onda je nestao iza krivine trupa kad se Odile polako okrenula oko svoje dugačke osi. Kad mu je neprijateljski brod nestao iz vidokruga, Vari se odgurnuo od ulaza u zračnu komoru stružući magnetnim čizmama po oplati, a jednom se rukom čvrsto držao za užu. Uspravivši se krenuo je prema grbavoj izbočini gdje se nalazio spaljeni i pocrnjeli vanjski top. Topnik je bio mrtav - iza vizira cerila se gola lubanja. Odgurujući tijelo, Vari zauzme njegovo mjesto. Oštećeno oružje je još uvijek bilo funkcionalno, zaključio je pregledavši ga.

Vanzemaljski brod se ponovno pojavio. Nije se niti pomaknuo već je prividno kretanje uzrokovano okretanjem same Odile. Vari je promatrao, procjenjujući kada će se neprijatelj poravnati s pramcem broda.

"Erica?" Zazvao je preko komunikacijske veze.

"Sve je spremno, Kurte."

"Dobro, ja sam na poziciji. Ciljaj ravno naprijed i ispali torpeda kad ti kažem. Razumiješ?"

Nije dobio odgovor, kao stoje i očekivao. Zvijezde su se okretale iznad i oko njega dok je čekao, sve više napet, moleći se da se neprijatelj ne pomakne. A onda, kad je izvanzemaljski brod prolazio točno iznad pramca, okrenuo cijev topa i čekao.

Kad je rub blistavog jajolikog oblika dotaknuo zakrivljenje pramca, povukao je okideč.

Čvrsto je držao top dok je sijevala vatra lasera rascvjetavajući se u zelenom iskrenju. Napad je završio prije nego se neprijatelj mogao pomaknuti. U tom se trenutku spustilo njihovo zaštitno polje kako bi mogli uzvratiti svom žestinom vatrom boje lavande.

"Sad, curo! Sad!", povikao je.

Prvi torpedo je promašio. Drugi je pogodio cilj šireći se u mlazu plavo-bijele eksplozije. Treći je uništio neprijatelja.

Sunce je zasjalo na mjestu gdje se nalazio izvanzemaljski brod.

Vari je osjetio udar eksplozivne radijacije; iščupao ga je s topa i odbacio do kraja njegova sigurnosnog užeta, tijelo mu se trzalo u nesvjesnim grčevima. Ispod njega Odile je bila okupana zelenim i plavičastim plamenom, s primjesom treperavog zlatnog sjaja koji je nestao kao i sve ostalo ostavljajući za sobom samo spaljenu i pocrnjelu oplatu. Iskušenje je završilo; prijetnja protiv čovječanstva je otkrivena i pronađeno je rješenje. Vari se počeo privlačiti niz uže prema brodu, svojoj ženi i nagradama koje su ga čekale.

Kraj.

Crostuff.net

Table of Contents

[Mboto, sada smješten u kabinu zajedno sa svojom op
"Nadao sam se da će nam reći djevojka."](#)